

31/269

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Vol. 11
సంపుటము ౧౧

చెన్న పట్టణము 1925 వ సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 24-వ తేది మంగళవారము
(శ్రీ రక్తాక్షినామ సంవత్సరము, ఫాల్గుణమాస శుద్ధ ద్విత్వీయ ౨.

No. 274

సంచిక ౨౭౪

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. పంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిద నొప్పులకు సంచీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పొన్నపు నొప్పుల బారదోలును, పొట్లగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
దగ్గును తగ్గించును దురదనుతొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కాఠోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేసును.
దేశములలో కూడ వాడునున్నారు.

చక్కనిడబ్బీతో సహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి మద్రాసు లేక, బొంబాయి.

త్వరపడుడు!

లాటరీ

మంచితరుణము!!

కొండాపురంలో గొప్ప జిన్నింగ్ గ్రవుండేనట్ ప్యాక్టరీ లాటరీ

గవర్నెంటువారి L. Dis. 3505-1924 గా తెలియపరచి లాటరీ మూలముగా

విక్రయించుచున్నాము

యింకా కొన్ని టికెట్లు నిలువయుండుటవలన ఫిబ్రవరి 22 తేదీ డ్రాయింగ్ జేతును మార్చి నెల 29 తేదీకి మార్చబడినది

లాటరీ కలుపు తేదీ 1925 మార్చి 29.

రూ 52500 కు లాటరీ.

టికెట్టు 1-కి రు ౨-0-0

10500 టికెట్టు మాత్రమే

మణిఆర్డరుద్వారా సొమ్ముపంపిన టికెట్టు పంపబడును.

కమిషన్ ఏజెంట్లు కావలెను. మంచి కమిషన్ యివ్వబడును. అన్ని విషయములకు క్రింది ఆద్రుసుకు వ్రాసి తెలుసుకొనవచ్చును.

లాటరీ కలుపు పెద్దమనుష్యులు

గౌ॥ రా॥ శ్రీ, దివాన్ బహద్దూర్ పి. కేశవపిళ్లెగారు,

బి.పి. దేవరాజులునాయుడు గారు,
వల్లిక్ ప్రాసిక్యూటరు, కడప.

1732 " కె. కోటిరెడ్డిగారు, బాన్సులూరు, కడప.

అద్రుసు:—

శి. యం. పెద్దరామారెడ్డి.

బి. శి. మల్లారెడ్డి.

పోస్టు కొండాపురం
M. S. M. Ry.

కడపజిల్లా.

అలస్యము చేయక ఒక దఫా మా ప్రదర్శన కాలకు వచ్చి పరిశీలింపుడు. 1824

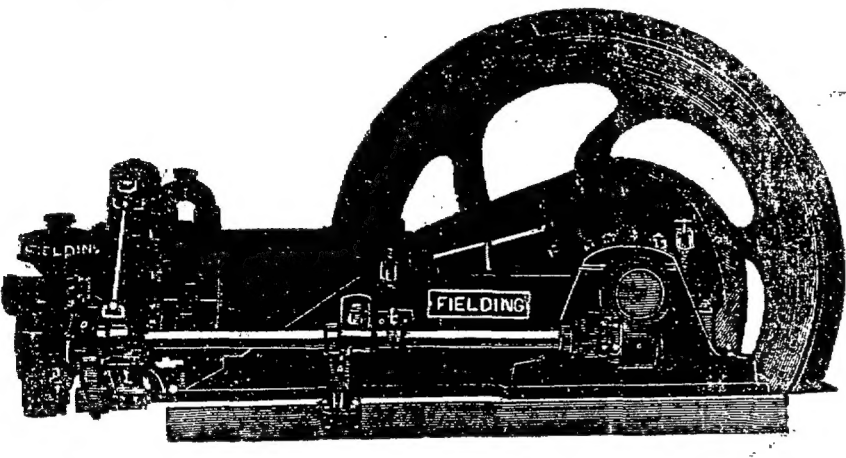
నాగవల్తులు

ఇవి 6 సవరములు మొదలు 14 సవరములకు అనేక మోస్తరులలో నవనాగరికమునకు తగినట్లు తయారుచేయబడును. పాతికాపరక అంగుళము మొదలు ముప్పాతిక అంగుళము పెడల్పునకు చేయవచ్చును. వీటికి తరుగునధిక మజూరి రూ. 25 లు మొదలు రూ. 35 లు వరకు గలదు. పువ్వరా గములు, పట్టెకంపులు, గత్తెములు మొదలగునవి

చేర్చినవాటికి ప్రత్యేకముగా సామ్య యియ్యవలెను. అన్నిరక పు వెండిసవరములంగారు నగలు, సామానులు ప్లాట లో నిర్దమగానున్నవి. ఒకసారి వచ్చి ఒక చిన్న ఉరుపునుమానద్ర తీసిన మానవ్యాకము మీకు తెలియును. మాచి త్రవిచ్చిత్రపు 172 పుటల క్యాటలాగు 1-కి రూ. 1. తెలిపాడు నెం. 802 తంతువిలాసము "ఉమ్మిడియా-6" ఉమ్మిడి యామయ్య కెట్టి, గురుస్వామి కెట్టి కంపెనీ, నగలవర్తకులు, 25, చైనాబజారుకోడు, మదరాసు.

ప్రసిద్ధి కెక్కిన "ఫీల్డింగ్" వేటుంటు శమిడిశర్త్ స్ట్రీక్ సారింగు కూడు ఆయిలు ఇంజను

STARTS IN TWO MINUTES FROM COLD

యా యింజను సుమారు రెండే నిముషములలో వేవరై జరు చ్చుని సిలిలో నుండగనే స్టార్టు కాగలదు. యెటువంటి కూడు ఆయిలుతోనైనను అతిసంతృప్తికరముగా పనిచేయును. కూడు ఆయిలు ఖర్చు బహు స్వల్పము. యా యింజనును నడిపించుటకు యెక్కువ సామర్థ్యమును, యెక్కువ అనుభవమును అవసరములేదు.

సోద యెంట్లు:-

కలెఫోర్నియా డి. యల్. శాస్త్రి అండుకో., పోస్టుబాక్సు నెం 690 రు. 12, తంతు కెట్టిపేడి, మదరాసు. నెం 203 రు.

జర్మనీవారిచే శాస్త్ర ప్రకారము నూతనముగా కనిపెట్టబడినది.

బల్గేనులోనున్న డాక్టరు వాన్ గ్రాన్ అడు పై యఫ్ గారిచే కామశాస్త్రమునందు కనిపెట్టబడిన నూతనకల్పనలు 1.కి రూ. 2-8-0

సర్ వాన్ యాన్:- అంటువ్యాధులు రానీయక ఆటంకపరచును. 5 ట్యూబులుగల ప్యాకెట్టు లిబిడిన్:- నపుంసకత్వమును శాశ్వతముగా పోగొట్టుటలో ప్రసిద్ధి కెక్కినది యిదియొక్కటియే.

ఆస్ తెక్సు:- స్వభావ విరుద్ధములేక గర్భమును ఆపును. బుడ్డి 1 కి ధర రూ. 6-0-0 బుడ్డి 1 కి ధర రూ. 6-0-0

టవలైన్:- స్త్రీలకు గలగల నల వ్యాధులను కుదుర్చు ఔషధము. బుడ్డి 1 కి ధర రూ. 3-0-0

అన్ని పట్టములలోను ఏజెంట్లు కావలెను. ఔషధములతో పథ్యనియమములు, ఇతరవివరములుపూర్తిగా

1884 Genz Wheeler & Co., (F. Dept) [తెలుపబడును. 3, Commercial Buildings, Clive Street, CALCUTTA. or 8, Broadway (Upstairs) Madras.

చెన్న పురి బజారుధరలు

ఫిబ్రవరి 24-వ తేది మంగళవారము

(1) ధాన్యములు

చిశియాలు కా 1-కి రు 20-0-0	మొదలు 22-0-0	మొదల
చిశియాలు మసూలు	మొదలు	మరణ
చిశియాలు తెనాలిది ,, వ 48 గలది	రు 14-0-0	14-8-0
చిశియాలు ,, చిశియా	,, 15-8-0	16-0-0
చిశియాలు ,, చిశియా	,, 16-4-0	16-8-0
చిశియాలు రా. 164 జస్తా 1-కి	,, 8-12-0	9-0-0
చిశియాలు ,,	,, 20-0-0	24-0-0

(2) పప్పుధాన్యములు

చిశియాలు జస్తా 1-కి రు 20-0-0	రు 10-8-0	రు 11-0-0
చిశియాలు ,, చిశియా	,, 10-8-0	11-0-0
చిశియాలు ,, చిశియా	,, 12-8-0	13-0-0
చిశియాలు ,, చిశియా	,, 18-0-0	15-0-0
చిశియాలు రు 164 ,,	,, 8-8-0	9-0-0

(3) నూనె వస్తువులు

చిశియాలు కా 1-కి	రు 155-0-0	156-0-0
చిశియాలు న 1-కి	,, 14-0-0	22-0-0
చిశియాలు నెలకనకకప్ప కా 1-కి	,, 55-0-0	60-0-0
చిశియాలు నెలకనకకప్ప కా 1-కి	,, 50-0-0	58-0-0
చిశియాలు నెలకనకకప్ప కా 1-కి	రు 120-0-0	నూనె 122
చిశియాలు కా 1-కి	రు 187-0-0	188-0-0

(4) చిల్లర వస్తువులు

చిశియాలు కా 1-కి	రు 145-0-0
చిశియాలు ,,	రు 100-0-0 1-5-0-0
చిశియాలు కా 1-కి	రు 122-8-0 188-0-0
చిశియాలు కా 1-కి	రు 50-55
చిశియాలు కా 1-కి	రు 70, 75
చిశియాలు కా 1-కి	రు 35-0-0 52-8-0
చిశియాలు కా 1-కి	రు 80-0-0 45-0-0

(5) ఇసుము

చిశియాలు కా 1-కి	రు 32-0-0 38-0-0
చిశియాలు ,,	,, 42-0-0 35-0-0

(6) గోమాములు

చిశియాలు 100 రుబలిక	రు 75-0-0 76-0-0
చిశియాలు, రుబలిక 1-కి	రు 22-4-0 22-10-0
చిశియాలు 1-కి	రు 14-0-6
చిశియాలు కా 1-కి	రు 260-0-0 275-0-0
చిశియాలు కా 1-కి	రు 800-0-0 810-0-0
చిశియాలు కా 1-కి	రు 84-8-0 85-4-0

(7) రంగులు అలిజరై ను

చిశియాలు 20 డిగ్రీలు రు	70, 72, 0 0
చిశియాలు 20 డిగ్రీలు రు	,,
చిశియాలు 20 డిగ్రీలు రు	,,

(8) దూది

చిశియాలు కా 1-కి	రు 800-0-0
చిశియాలు కా 1-కి	రు 240-0-0

(9) నూలు

చిశియాలు కా 1-కి	రు 8-0-0
చిశియాలు కా 1-కి	రు 6-0-0
చిశియాలు కా 1-కి	రు 8-8-0
చిశియాలు కా 1-కి	రు 7-12-0
చిశియాలు కా 1-కి	రు 10-10-0
చిశియాలు కా 1-కి	రు 18-6-0
చిశియాలు కా 1-కి	రు 9-12-0
చిశియాలు కా 1-కి	రు 11-4-0
చిశియాలు కా 1-కి	రు 8-0-0
చిశియాలు కా 1-కి	రు 10-10-0
చిశియాలు కా 1-కి	రు 10-14-0
చిశియాలు కా 1-కి	రు 9-0-0
చిశియాలు కా 1-కి	రు 9-4-0

మ ద్రాసు పెన్సిలు ఫ్యాక్టరీ, మ ద్రాసు-(కేవలం తెలుగు ఫ్యాక్టరీ)

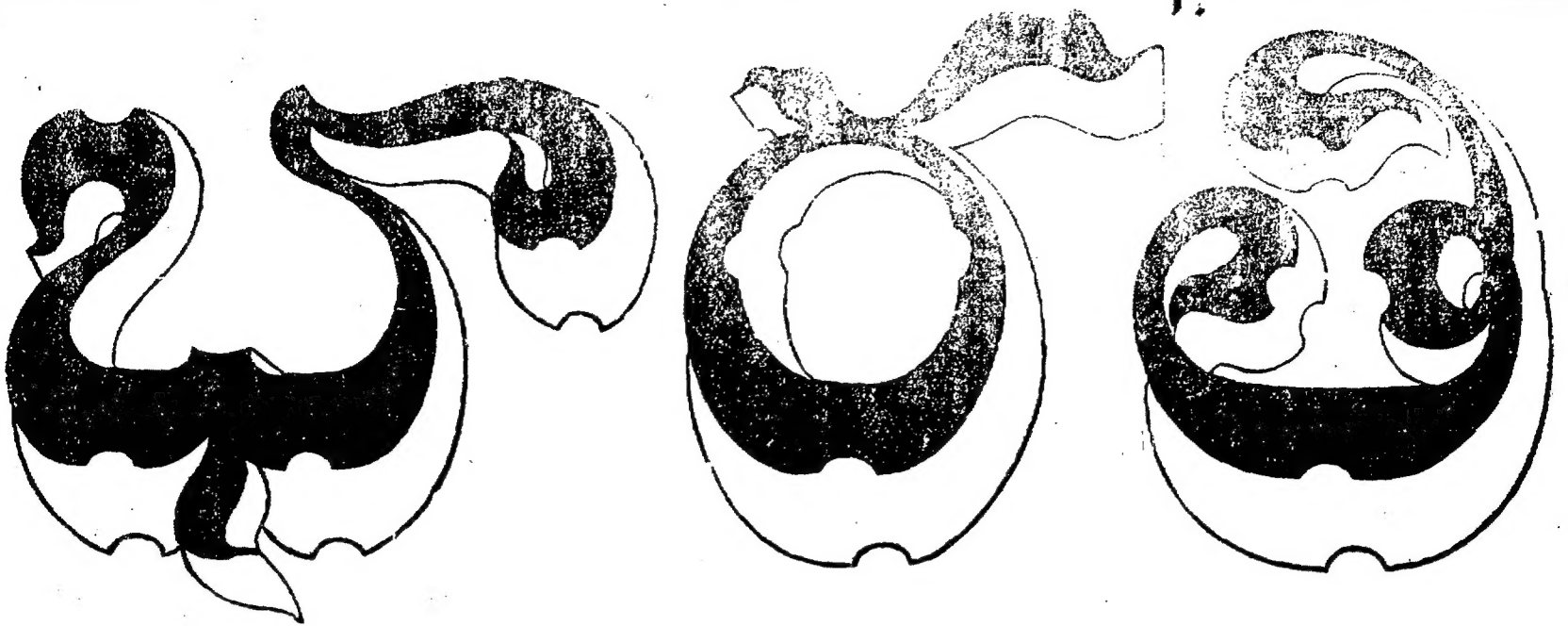
Star of India H,HB, B పెన్సిల్లు ప్రాయంగునరియైన రకములు. మామూలు వ్రాతకు మా పెన్సిల్లంత మేలురకం అంత చౌకలో

ఇంకేవీ మీకు దొరకవు. (National, pioneer, Fort St., George) Star of India కాపీ పెన్సిల్లు ఎంతో

సుఖముగా వ్రాయును. అరగవు. మా Blue, Red, Green పెన్సిల్లు మంచి మేల్పెనవి. మీరు ఈ పెన్సిల్లతో మన దేశములో కరు

వులు పోవును. మద్రాసు పెన్సిల్లతప్ప మరేవీ ముట్టనేముట్టవద్దు. వ్యాపారసదుపాయములన్నియు చేయుదుము. నమూనాకట్ట రు 1/-

వి. పెరు మాల్లు కెట్టి & సన్సు, మ ద్రాసు.

సచిత్రమాసపత్రిక.

ప్రతి చాంద్రమాసాదిని ప్రచురింపఁబడును

ప్రతి సంచికయందును మూడు నాలుగు రంగుల చిత్రములు ఇతరచిత్రములు ప్రచురింపఁబడును

చందా సం॥ ౧ కి రూ. 6-0-0 విడిపత్రిక వెల రూ. 0-10-0.

మా ఖ మా న సంచిక విషయానుక్రమణిక

అగ్నిపరీక్ష—శ్రీ వేంకటాచార్యతీర్థకవులు; హరిశ్చంద్ర—కాశీ సోమయాజుల సుందరరామమూర్తిగారు; విరహము—నాదేశ్వర వేంకటాచార్యులు; ఊచల్యము—దీపాల పిచ్చయ్యశాస్త్రిగారు; ముక్కు—తిమ్మనార్యుడు—మండలేముల వేంకటశాస్త్రిగారు; రతివిలాపము—త్రిపురాన వేంకటసూర్యప్రసాదరాయకవిగారు; భందశ్యామ్ర విమర్శనము—వాసా సూర్యనారాయణశాస్త్రిగారు; ప్రణయజానకి—అధికార్ల సూర్యనారాయణరావుగారు; ద్రవిడవాఙ్మయము—ఆంధ్రులు:—ఆ. రంగస్వామి సరస్వతిగారు; 'లేవ్ జే' మహాత్ముని సుభాషితములు—ఆదిపూడి సోమనాథరావుగారు; ద్రౌపది—పులుగుర్ల లక్ష్మీనరస మాంబగారు; ఆశీర్వాదము—తుమ్మల సీతారామమూర్తిచౌదరిగారు; ప్రపన్నుడు—శ్రీశివశంకరశాస్త్రిగారు; శ్రీకృష్ణనికృప—భమిడిపాటి పట్టాభిరామయ్యగారు; అభావప్రదూర్ణావము—జంధ్యాల శివన్న శాస్త్రి గారు; నా మెడిరూపాయ—భమిడిపాటి సుబ్బారావుగారు; కేసోప నిషత్తు—మల్లాది వేంకటవిశ్వనాథ శర్మగారు; కానరానికష్టాలు—

శంకరదీక్షితులుగారు; భక్తాగ్రణి—అనిపెద్ది జగన్నాథ శాస్త్రిగారు; మహాపతివ్రత—కొత్తపల్లి సూర్యరావుగారు; నేవ్య నేవకోపదేశము—శ్రీరాజా వాసిరెడ్డి దుర్గాసదాశివేశ్వర ప్రసాద బహద్రుగారు; అబ్దుర్ రజాక్—భావరాజు వేంకటకృష్ణారావుగారు; నవనాగరికత—విద్వన్ని రాధరణము—దంటు సుబ్బావధానిగారు; ప్రాచీనాంధ్రులెవ్వరు? ఆర్యులుకారా?—చిలుకూరి వీరభద్రరావుగారు; ఆహ్వానము—మక్కపాటి వేంకటరత్నకవిగారు; అజంతాగుహలయములు—నర సింహాచారిగారు; ప్రణయప్రభావము—దిట్టకవి సత్యనారాయణగారు; స్వరాజ్యమన నేమి?—టి. శివశంకరం పిల్లెగారు; మరణభీతి—దామ రాజు పుండరీకాక్షుడుగారు; సూత్రకాల వ్యవసాయచరిత్ర—మెడ్యాల వేంకటసుబ్రహ్మణ్య శాస్త్రిగారు; సహగమనము—శ్రీశేషాద్రిరమణ కవులు; మూడవ వజ్రహస్తాని చిక్కాలవలస శాసనము—మల్లంపల్లి సోమశేఖర శర్మగారు; ఆంధ్ర చిత్రకారులు; విమర్శనలు; సాభిప్రాయ విశేషములు.

చిత్రపటముల వివరణము

త్రివర్ణ చిత్రములు:—శ్రీగాయత్రీ, నూర్జిహాను గానామృతము-జహంగీరు పరవశత.
సాధారణ చిత్రములు:—స్వాతంత్ర్య దొరగారి సలిమజీ, శ్రీ పాండురంగరావుగారి సలిమజీ, శ్రీ న్యాయమూర్తి సదాశివయ్యగారి సలిమజీ గారులు, శ్రీమతి కోకా కృష్ణవేణమ్మగారు, అఖిలభారత ప్రాచ్యవిద్వత్పరిషత్తు, వారిచే సమ్మానింపబడిన పండితబృందము; ఆంధ్రచిత్రకారులు శ్రీదామెర్ల రామారావుగారు, శ్రీ చామకూర భావ్యకార్లరావుగారు, శ్రీవరదావేంకట రత్నంగారు - రాజమహేంద్రవరము; 3౯వ అఖిల భారత జాతీయమహాసభా స్వచ్ఛంద సేవాయువతీ బృందము. ముఖపటము—భ. రామసోమయాజులుగారు. గతసంచిక ముఖపటము—దామెర్ల రామారావుగారు.

మేనేజరు, "భారతి" తపాలపెట్టె నెంబరు 212, మద్రాసు.

వగుళ్లకు తైలము

వెల దబ్బీ 1-౬ రూ. 0-6-0. వి. పి. తో 0-11-0.
1 దబ్బీ మొత్తము 6 దబ్బీల వరకు పోస్తే 0-5-0 మాత్రమే.
అరికాళ్లు, అరిచేకులు, చర్మము కారుకలున, కిరగాలి వలన కలిగి నీడకారుటయు, కలపుట్టుటయు నుండును. ఈ తైలమును తాచిన కగుళ్లమీది కలపోయి మంచిచర్మము కాగలదు, కనుళ్లపొప్పియు నడుచును. స్వల్పక్రయము. కాచి కగుళ్లకు ఈ తైలము అర్చింపవలయుగదము.

తేలుమందు

వెల సీసా 1-౩ రూ. 0-౩-0. వి. పి. నహ 0-1౩-0.
తేలుకాటువలన అపాయము లేదుగాని విశేషకాళ గలదు తేలు కాటువలన విషము నెక్కువలో ప్రవేశించదు. కాళ నయములకుండు పెద్దనరము దగ్గరనుండి లాగుట ప్రారంభించును. కుట్టినచోటను బండపొరపలులు చేసిన కాళ తగ్గును. ఇది మిగుల ఘాటు గలిగి నీటికల నుండును. కుట్టినచోట కొంచుము మందుపోసిక కాళ మాయ నును. మందును గలిగియున్న కాళును కాళవదన నిరోధకులకు క్షుణ్ణము గట్టిపోవచ్చును. త్రరియించు నుండవచ్చును.

కవహరి

వెల సీసా 1-౬ రూ. 1-0-0 వి. పి. నహ ౧-6-0
దగ్గు క్యానకోలేములందు ముహూనకలన ఏర్పడును. ఇది అనేకవిధముల తైత్త్యములన ఏర్పడిన దగ్గు. కిరకాలమున క్షయించు దగ్గు. క్యానకోలేముల మాత్రమే కాళములందు ఏర్పడుదగ్గు. ఉబ్బునము, క్షయదగ్గు దగ్గులకు నేనినలవసిన తుండు దగ్గు విధమున బట్టి యుండును.
అమ్మతాంబరం దిబో, మదరాసు - బొలిబాయి

ఆర్య సామాజికోత్సవములు

దేవాలయముందు పంజాబును, యార్యసామాజికులును కొట్టుకొనుట

మొత్తం, ఫిబ్రవరి 21:—దయానందస్వామివారి స్మృతికి శ్రేష్ఠ పూజ్యత్యైవములకై సుమా రొకలక్ష జనమియ్యారం గూడిరి.

ప్రత్యేక వివాహాచారము, విధవావివాహాచారము, పతిత సంభోగధర్మము మొదలగు నీయములం జరిగింతుటకు కొన్ని సభ తేర్పాటుపడుచున్నది.

బృందావనమున కార్యసామాజికుల సేవలు తేరుటంతే నీ, హైందవజీవాలక్షణములందు కలహములు బయలుదేరినవి. వాగ్వివాదములందు, ముఖ్యములలోనికి చాలసారులు వచ్చెను. నేడు జమ్నాపురమునందొక చొమ్మిది, పంజాబు వార్యసామాజికులకు జరిగినది. తాత్పర్యముగొనిరి. కొన్నియెడల కక్షలనుగూడ నుపయోగించిరి. సుమారు పదిమందికి గట్టి చెల్లుతున్నది. ఇరువత్తులగుండు మద్రాసుకును రంగులకును మనోయున్నది.

లిట్టనుసంఘము నివేదిక

కేంద్ర విశ్వవిద్యాలయసంస్థ నేర్పాటు సూచనలు

రెవ్వి, ఫిబ్రవరి 20:—భారత ప్రభుత్వమువారి గౌరవ ల్పనా హైందవ విశ్వవిద్యాలయసంస్థ, లిట్టనుసంఘమువారి నూతన సం బ్రమరింపబడినది. సిల్లాలో విశ్వవిద్యాలయముల పథ యయిన పిమ్మట భారత ప్రభుత్వమువారి రానివేదికను దయారు చేసిరి. ఆ ప్రయత్నములో హైకమనముగారి హైందవ విద్యా శాల (మరియు నామముతో) యుండితిమియననిరి (ప్రస్తుతమున్న రాష్ట్రీయ సలహాసంఘములకు బహు, విశ్వవిద్యాలయము లన్నిటికిని కేంద్రసంస్థ (యూనివర్సిటీ బోర్డు) యుండవలెననిరి. ఒక్క చిక్కవారికి మాత్రము, ప్రత్యేకసంస్థ యుండవలెను.

అంగ్లేషములో ప్రభుత్వ సంస్థలకు సహాయమొనర్చుటనుగూర్చి దీనికై ప్రత్యేకముగనూ ప్రతినిధిసభలో నాల్గవించుటకు భారత ప్రభుత్వమువారి రొప్పుకొనిరి. ఈ కేంద్రసంస్థ హైకమనములను, అమెరికా జపానులందును కలవానినెంతో యుండవలయుననిరి. హిందూదేశపు చరిత్రగూడ భారత ప్రభుత్వముతో కేంద్రమందు, సంఘమువారు నూచించినటులు హైకమనము సభను సమావేశపెట్టుట కనజ్జ నొసంగవలయు (ప్రకటించబడినది).

రైల్వే శాఖామార్గములు

హిందూదేశపు మంత్రిగారి యనుజ్ఞపై భారత ప్రభుత్వము రైల్వేలయొక్క శాఖామార్గములకు ధనసహాయము చేయుటనుగూర్చి నూతనమున యాజ్ఞాం చేసిరి. దీనినిపరిచించి యవి నిర్మింపుభారము ప్రభుత్వమైనను లేక, స్థానిక ప్రభుత్వముగాని స్వపరిపాలనా సంఘము నట్లమురానేదని యభిప్రాయము గోరవయ్యెదల భారత ప్రభుత్వమువారి ధనముతోనే నిర్మింపబడును. కేంద్రప్రభుత్వము మాత్రము, వారినిర్మయితమగుటకు, అడ్డువచ్చునని యెరుగెదల, స్థానిక ప్రభుత్వము వారుగాని, స్వపరిపాలనాసంఘమువారుగాని కొరివరించి రైలు మార్గములనుండకుండుట కిదికారమునుగొనుట. ఈ క్రొత్త సూచనలను, స్థానిక ప్రభుత్వములు చాలనల కంగీకరించినవి.

కన్నాటురాజదండతలు

రంగూరు, ఫిబ్రవరి 23:—ఆర్యుల చాచదండతలు రంగూరునందీ, గవర్నరుతో గూడ సవ వారముగా మాండలేకుటకును దేరిరి.

రెడ్డి రాణి సచిత్రనాథుడు 1781 నంగార చందారు కి మత, నాంఘిక, వ్యవసాయక విద్యావిషయముల చర్చింపబడును

వారకాంత (గౌరవము) విలులయ్య, విశ్వకర్మయ్య అద్భుతచరిత్రలు, చివరవర చదివితరలయను. మొ. ఆ 12

మిథునానురాగము (పేరుగన్ననలు) మ. ఆ 12 సరసంహకారికావ్య ప్రతి (ఆపస్తంబ గృహ్య) మూత్రములను తెలుగు

తాత్పర్యముగల స్వార్థగ్రంథము రు. 1-10-0

రెడ్డి బ్రదర్సు రాయవరము, గోదావరిజిల్లా.

సంయుక్త రాష్ట్రముల మహమ్మదీయమహాసభలు

అలహాబాదు, ఫిబ్రవరి 21:—అలహాబాదునందు సమావేశము కావచ్చు మహమ్మదీయసభలకై అనేకమంది మహమ్మదీయులు చేరియున్నారు. రాష్ట్రీయమహమ్మదీయ మహాసభ సమావేశము నేటిదినును ఉదయం ప్రారంభమయ్యెను. గౌ సాహెబుబాద్, అలహాబాదు అహమ్మదుఖానుగారు అధ్యక్షత వహించిరి.

సన్మానసంఘాధ్యక్షులు గౌ. న్యాయమూర్తి గులే మాను గారు (ప్రతినిధులు) స్వాగతముపలికి మహమ్మదీయులు ఇతరజాతులకున్న తక్కువ తెలివి లేటలు కలవారు కారనియ, ఇతరసంఘములతోపాటు వృద్ధికాంచలయనని సంఘమునందలి లోపములను తొలగించుట అవసరమనియు చెప్పిరి. ఆధునిక పరిస్థితుల ననుసరించి పాశ్చాత్యవిద్యను అభ్యసించకపోవుటయు ఈస్థితికి కారణమనియు విద్య లేనందుల దరిద్రము సంఘమునందు వ్యాపించుచున్నదనియు చెప్పిరి.

అధ్యక్షులు మహమ్మదీయసంఘపు అభివృద్ధికి మార్గములను నూచించుచు గొప్ప ఉపన్యాసముపలికి. మహమ్మదీయులు, కొరానునందు నూచింపబడిన భావములను గ్రహింపలేక ఈ దురవస్థపాలైరి. ప్రపంచమునందన్నియు మానవాభ్యుదయ నకు మానవఉపయోగమునకు సృష్టించబడినవిని కొరానునందు వ్రాయబడినవి. అవకాశములను సద్వినియోగపరచుకొనసంతున ఈదుస్థితి ఏర్పడినది. అందు ముఖ్యముగ కారకపరిశ్రమ నల్లంఘించుట తోచనియమని అధ్యక్షులు చెప్పిరి.

మహమ్మదీయవిద్య ప్రతిష్ఠాపనలు ఊహించుచున్నంత అధ్యక్షుడు చింతించి జాతీయవిద్యావిధానము అభివృద్ధి గాంచుటకై పాటుపడుట ప్రథమకర్తవ్యమని నూచించి హిందుమహమ్మదీయ సఖ్యతనుగురించి ముచ్చటించుచు హిందూ మహమ్మదీయ భేదములకు అజ్ఞానమే కారణమనియు, ఈ సమస్య పరిష్కారము భారతదేశోద్ధానమునకు ముఖ్యమని హిందువులు మహమ్మదీయులు గుర్రెరిగి పనిచేయుట అవసరమని చెప్పిరి.

అధ్యక్షుని ఉపన్యాసము ముగిసినపిమ్మట చిటానినవాలు గారు విద్యావిషయక ప్రవర్తనపు ప్రారంభసహాధ్యక్షులనును పలికిరి. ముస్లింలసభ, స్థానికసంఘముల మహాసభ, పర్రాస్ట్రీయసభ, అంజమాను టిక్ షాజీ జీన్ కాత్రిసభ లేపటిసను జరుగును.

ముస్లింలగుసభ

అలహాబాదు, ఫిబ్రవరి 22:—సంయుక్త రాష్ట్ర ముస్లింలగు సమావేశము మేయోహాల్లో నేటిపూర్వాహ్నము ప్రారంభమయ్యెను. ప్రముఖుల సేవలు సభకు నచ్చియుండెరి.

సన్మానసంఘాధ్యక్షులగు గౌ. రజాఅలిగారు ప్రతినిధులకు స్వాగతముపలికిరి ఇల్లుపన్నవీలెరి:—

గౌ. రజాఅలిగారి ఉపన్యాసము

సామాన్య కార్యక్రమము

అన్ని పక్షములవారు కలసి పనిచేయుటకు వీలగునట్టి సామాన్యకార్యక్రమమును తయారు చేయుట ప్రథమకర్తవ్యమై యున్నది. ఇందులకు అన్ని రాజకీయపక్షములను సమన్వయించవలెను. వివిధసంఘములకును భేదములు లేకుండునట్లు చేయవలెను. పాఠశాలసమస్యలు పరిష్కరింపబడినగాని సర్వవత్తు మహాసభవారిపని సాగదు. ఈ భేదములకు ముఖ్యకారణ మేమనిన తను సంఘమే దేశపు భావిభాగ్యదీక్షకుండు ప్రధానస్థానమును అలంకరింపవలయునని ప్రతిసంఘమువారు వాదించుటయే. ఇట్లు ప్రధానస్థానమును అలంకరించుటకు తమకు అన్ని విధముల పాక్కులన్నవి ఆయాసంఘములవారు సమర్థింపుకొనుచున్నారు. ఇట్లున్నంతకాలము నిజమునైతి ఏర్పడదు. మహమ్మదీయులు తమసంఘమును బలపరచుకొనటకు తగువిధమున ప్రయత్నింపవలెను. మహమ్మదీయభిప్రాయములను ప్రకటించుట కొక అంగప్రతిమ స్థాపించుట అవసరము. తమసంఘపు భావిభిప్రాయానికి భంగముకానివిధమున ఇతర సంఘములతోకలసి చట్టసమ్యక్తిమను పద్ధతులపై మహమ్మదీయుల రాజకీయవ్యవహారములు జరుపవలెను.

ఇతరదేశములందలి మహమ్మదీయులతో మరలవిషయములందు తప్ప మనకు మరలకేసంబంధము లుండరాదు. శాధ్యతలను గుర్రెరిగినవారు ఇతరమహమ్మదీయదేశములతో లేని పాని సంబంధములను పెంపజూచుచుండురు. ఇందులకు ప్ర

త్యమువారిలో సంఘర్షణము ఏర్పడుటయు ఇతరసంఘముల వారి సందేహములకు ఎదురుదెబ్బయు సంభవించుచున్నవి. చట్ట సమ్యక్తమగువిధమున ప్రభుత్వమువారిని బలవంతపెట్టుట సరినుగునుగాని ప్రభుత్వమువారిని క్రోధపులుగఠలచి వారిపనులన్నీటిరి అంటక పరచుచుండుట క్రేష్టముకాదు. యుక్తాయుక్త చక్షుణ జ్ఞానముతోను, పరిసరిసవ నముతోడను, నిజముగదేశ భక్తితోడను మనము ప్రవర్తించిన మన వాంఛితము వీడురటయేగాక ఇంతిర సంఘములవారి సంప్రాప్తవిశ్వాసముననుగుడ మాత్రమైయుండును.

అధ్యక్షుని ఉపన్యాసము

అధ్యక్షులగు ఖాను బహదరు సయ్యదు ఆలెనీగారు (ఆగ్రా) ముస్లింలగు చరిత్రను వివరించి హిందూ మహమ్మదీయ వైమమ్యములు వృద్ధిగాంచుచుండుటకు వగదిరి గుడ్డిసంగతల ఉధ్యమములు ఇందులకు ముఖ్యకారణములనియు రాజకీయ పరిస్థితులకూడ ఈ వైమమ్యములను కొంత పెంచెననియు అధ్యక్షులు చెప్పిరి. ఈ భేదములను తొలగించుట విద్యాసంఘుల బాధ్యత యైయున్నదని చెప్పిరి. ప్రతి దేశమునందును అల్పసంఖ్యాకులు యు పాక్కులను కాపాడుకొనుట అత్యవసరము. ప్రజామిత్ర ప్రభుత్వములందు ఇది ముఖ్యమగు విషయము. అల్పసంఖ్యాకులతో కూడిన సంఘములు రాజకీయముగ అభివృద్ధి చెందవలయుననిన వారికి ప్రత్యేక సౌకర్యములు కలుగజేయక పర్వము. పిమ్మట అధ్యక్షుడు లక్నో ఒడంబడికను ఖండించి మట్లాడిరి. ఉపన్యాసమును ముగించుచు సంస్కరణ విధానముల అతిత్యక్తియుగ వృద్ధిగాంచి మనకు స్వరాజ్యము పొందవలయుననియు, హిందూ మహమ్మదీయ కమత్వముపై స్వరాజ్యసంపాదనము ఆధారపడియుండు ననియు చెప్పిరి. “మీరు భాగతీయులకు బచే మీరుంచి చెడ్డలు మీదేశపుత్థితిని అనుసరించి యుండును. ఇందికా చెడుతో మీరు ఇతర సంఘములకు చేరిన లోడిభారములతో బంధింపబడి యున్నారు. మీరు వృద్ధిచెందినను పరే ఊహించినను పరే వారితో కలసియుండక తప్పదు.

అధ్యక్షుల ఉపన్యాసము ముగిసినపిమ్మట ఈక్రింది తీర్మాములు ఆమోదించబడినవి.

1. ప్రస్తుత ప్రభుత్వ నిర్మాతలను అసంతృప్తికరముగను గొప్ప భూయిష్టముగను యుండుటచే, బొంబాయి లాహోరు లందు జరిగిన యావద్భారత ముస్లింలగు మహాసభలయందుగావించింపబడిన విధమున మార్పుగావించవలయునని ఇండియా ప్రభుత్వమువారిని సార్వభౌముని ప్రభుత్వమువారిని సభవారు కోరుచున్నారు.

2. ఈ రాష్ట్రములందు ప్రభుత్వోద్యోగములందు మహమ్మదీయల సంఖ్య అల్పముగ నుండుటచే నూటికి 40 వంతున ఉద్యోగములను మహమ్మదీయుల కిచ్చుటకు ప్రభుత్వమువారికి రద్దయమును గావించుట అవసరమని సభవారు అభిప్రాయపడుచున్నారు.

3. సంయుక్త నియోజకవర్గములకు స్థాపితపవలయునని కొందరు ఇచ్చిన సలహాకు ఈసభవారు తీవ్రముగ ఖండించుచున్నారు. ముఖ్యముగ ఈ రాష్ట్రములందు ప్రస్తుతమున్న విధానము ఎంతమాత్రము మార్పుచేయుట ఉచితము కాదని సభవారి అభిప్రాయము.

అంతటితో సభ చాలింపబడినది. మరల రేపు సభ చామరల రేపు సభ సమావేశమగును. (ఆ. ప్రె.)

మహమ్మదీయ విద్యామహాసభ

అలహాబాదు, ఫిబ్రవరి 23:—అలహాబాదు విశ్వవిద్యాలయ హిస్టరీ ప్రాఫసురు అగు డాక్టరు మెఫులు అహమ్మదుఖాను గారు రాష్ట్రీయ మహమ్మదీయ విద్యామహాసభకు అధ్యక్షత వహించి గొప్ప ఉపన్యాసము చేసిరి. వారి ఉపన్యాస పరిష్కరము ఇరువత్తులకు పైకించబడినది.

“భారతదేశమున కంతయు ప్రస్తుతము వృత్తివిద్యయే ముఖ్యముగ కావలసియున్నది. కావున మహమ్మదీయసంఘములు ప్రభుత్వమువారు కలసి జాతీయపద్ధతుల కనుగుణ్యమగు వృత్తి విద్యనమును తయారుచేయుట అవసరము. మహమ్మదీయులు ఆర్థికముగను విద్యావిషయములందును వెనుక చిక్కియున్నారు.

కడచిన 50 సంవత్సరములలో మహమ్మదీయుల పితి నానాటికి ఊహించుచు వచ్చినది. కావున మనము సంఘముగ జీవించవలయుననిన ఇప్పటికైనను తగు శ్రద్ధపహించుట అవసరము. ఏదో ఒక వృత్తియను వైపుకొనును కలుగజేయునట్టి విద్యావిధానమును తయారుచేయవలెను.

పిమ్మట అధ్యక్షుడు విద్యావిధానమునందు పాతకాల యందు చేయబడిన మార్పులను కొన్నిటిని నూచించి ఇల్లు ముగిం

చెను:—కొత్తరకపు మువ్వలను చేతము తోరుచున్న వి-
మవులను విద్యార్థులు గను ఇస్తాం మరదర్శనముగను నుం
దులుగాక పాశ్చాత్య విద్యార్థులకులవలె విమర్శనప్రవృత్తిగలవా
రుగ నుండవలెను. మరదర్శనతోపాటు లోకజ్ఞానమును జోధింప
లేక మువ్వలను కుండవలెను.

అలిఖురు విశ్వవిద్యాలయమునందు మరదర్శనము వలన
ముల నొసగుటకు తగు ఏర్పాటులుచేయుట అవసరము.

రాష్ట్రమునకు సంఘమునకు విద్యార్థులనుయలందు కాప
లసిన మార్పులను నూచించుకొన్న తీర్మానములు గావింప
బడెను. (ఆ. (పె.)

23 వ తేదీని జరిగిన సమావేశము

నిన్న మధ్యాహ్నము అహమ్మదీయ సంఘమువారి
లేఖన రజా అలీ గారు సభలో చదివరి. ఆఫ్ఫను దొరతనము
వారి క్రూర్యమును నిరసించవలెనని కోరుదు అలేఖ వ్రాయబ
డెను. కొంత సర్వజరిగినది. ఈవిషయము ముస్లిము లీగుకు సం
బంధించినదిగాన యీసభలో చర్చింపగూడదని సభాధ్యక్షుడు
సయ్యదు అలీనాబీగారు నిర్ణయించిరి.

తీర్మానములు

1. సంయుక్త రాష్ట్రముల మహమ్మదీయులు 100 కి
40 వంతున ప్రభావతీనిధి సంఘములలో స్థానములను కోరుట
వ్యాయమే యైనను 1916 లో జరిగిన కాంగ్రెసు లీగు ఒడం
బడికను బట్టియుద్దయగారి అల్పసంఖ్యకుల హక్కులను సంగ
క్షించుటను గూర్చి శ్రద్ధగా పనిచేయ గోరెదరు. లోకలు బో
రులలో 100 కి 80 వంతున స్థానములను బడయగోరెదరను
తీర్మానమును నవాబు మహమ్మదు యూసఫ్ గారు రుతపాదించిరి.
తీర్మాన మామోదించబడెను.

2. విశ్వవిద్యాలయ దళముయొక్క సంఖ్యను పెంచు
వలెను. అక్షరదళమువారికిగల సౌకర్యములనున్నతీని విశ్వ
విద్యాలయ దళమువారికి కూడ కలుగజేయవలెను అను తీర్మాన
మును హా! సా హెబుబాదు అప్రజ అహమ్మదుఖానుగారు రుతపా
దించిరి. సైనికాభ్యాస మత్వవిసరమని నుడివరి. ఈ తీర్మాన
మును రజా అలీగారు రుతపాదించిరి. జాతి మతములను బట్టి సౌక
ర్యములను నిర్ణయించు వద్దతినిరద్దయవలెనని నుడివరి. నిర్బం
ధ సైనికవిద్య అవసరమని దాక్టరు ఖానుగారు నుడివరి. తీర్మా
న మామోదించబడెను.

3. కొన్ని స్థానికసంఘముల కార్యాలయములలో ఉ
రుదు అక్షరములకు బదులుగా దేవనాగరి లిపిని వాడుకలోనికి
తెచ్చుచున్నార. ఈసభలో కూడదను తీర్మానముగూడ నామో
దించబడెను.

4. ముస్లింలీగు కాఖాసంఘములను మంచిస్థితిలోనికి
లేవలెనను తీర్మాన మామోదించబడెను.

5. మతకలహములవలన చాలవారి కలిగినది గాన అన్ని
మతములవారికిని ఆసోద్యమమును కలిగించుటకు గట్టి ప్రయత్న
ములు జరుగవలెనను తీర్మాన మామోదించబడెను.

6. కొన్ని స్థానికసంఘములు బర్యాహంసవిక్రయమును
నిషేధించుట అక్రమముగాన యీనిలోధమును తొలగింప
వలెనను తీర్మాన మామోదించబడెను.

7. ఒక ఆంగ్లదినపత్రికను ప్రకటింపవలెనను తీర్మాన
మామోదించబడెను. (ఆ. (పె.)

చీనావారు బట్టుకొన్న ఆమెరికను పాత్రను వదిలివెట్టిరి.

సామ్రాజ్యమునకున్న యువకుల స్నేహము నిమిత్తము
రైఫిలు తుపాకీ ఆటలో గెలుపొందినవారికి ఖేటకమును సార్వ
భౌముడు బహుమతి నిచ్చునట.

చీనా విదేశాంగ మంత్రి

పీకింగు, ఫిబ్రవరి 22:—టంగురపా ఈగారిస్థానే విదేశ
కాంగమంత్రిగి పేను జూలై నుగారు నియమించబడిరి.

వైకం సత్యాగ్రహము

వైకం సత్యాగ్రహము

సత్యాగ్రహాత్మకత్వము

(ఎంగుళిండియా)

వైకం సత్యాగ్రహము యొక్క రీతినిదేశభక్తవాసిరి:—

"మీరు వ్రాసినకాథు అందినది. ఇప్పుడు సత్యాగ్రహ
ముతేయుచున్న వైకంజేవాలయపురొద్దుమీదుగ బోవువాక్కు
నుగూర్చి తిరువాంకూరు కాసనసభలో నిన్నను 22 మంది ప్రతి
కూలురుగను, 21 మంది అనుకూలురుగనుండిరి. ప్రభుత్వమువారు
వోటర్లపై ఒత్తిడిజేసి గెలుపొందుటవలన యిచ్చట ప్రజలలో చాల
అందోళనగను కన్పించుచున్నది. ఒకనిమ్మజాలి సభ్యుడే యీనా
మ్మకృష్ణపతిమాలముగ ప్రభుత్వపక్షమున వోటుజేసెనని చెప్పుట
కు సిగ్గుచున్నది. ఇకమీద పరిస్థితులు అనేకకష్టములతోగూ
డియుండును. సత్యాగ్రహ కాంతమాద్యములందు యేమాత్రమును
విశ్వాసమున్నటుల గానరాదు. కొందరప్పుడే ప్రత్యక్షచర్యను
దీసికొని బలవంతముగ దేవాలయములలోనికి బోవలెనని ప్రోత్స
హించుచున్నారు. సత్యాగ్రహుల మకాములో మహాచిన్మాపిం
చినది. వచ్చేదినకా. మనుటచేత మరింతయొక్కను గాంచును.
మీనాయకత్వమునందు నమ్మకముతో అహింసనే నమ్మి సంగం
ధము జరుపుచున్నాము. అయితే కేరళరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు
సంఘము న సత్యాగ్రహుల తగ్గిపోవుచున్నటుల గాన్పించు
చున్నది. వారు స్వప్రయత్నములన చాలమాధములనుండియు
డబ్బు వసూలు జేయుతుండిరి. ప్రతిదానికిని మీపహాయమువీ
దను మీ మాధారపడియుండబడి వచ్చినది. మాకు డబ్బుకు చా
ల యిచ్చుండిగ నున్నది. సత్యాగ్రహులందరును మీరెప్పుడు న
చ్చెదరాయని యెరుగు జూచుచున్నార. దానితో మాయాద్య
మునుకూ అత్యంత సహాయముగల్గునని వేరుగ జెప్పనక్కర
లేదు."

ఈ ఉత్తరం చాలా బాగున్నది. ఇందులో దాదాపు మే
మీరేదు. ఇందు దెల్పినట్లే సంగతిసందర్భము అన్నయెడల నే
ను తిరువాంకూరు ప్రభుత్వమువారి నభినందింప జాలను. కాని
అవి నాకు తెలియను. కాబట్టి స్వయముగ దెలిసికొనువరకును
నాఅభిప్రాయమును జెప్పకుండ అపియుంచెదను. సాధ్య
మైనంత త్వరలోనే వైకం పోవలెనని ఉన్నది. త్వరలో
పోగల్గెదనని నమ్మెదను.

సత్యాగ్రహ ధర్మము

ఈలోపల సత్యాగ్రహులు దైర్యము వీడరాదు. నిరాశ
జెందరాదు. నేను నేర్చుకొన్న తమిళసామెతలలో నొకటి యే
ప్పుడు జ్ఞాపకములుండును. దానిభావము "దిక్కులేని వారికి
భగవంతుడే దిక్కు" అని ఆ సత్యము పై నమ్మకముం
డియే యీగొప్ప సత్యాగ్రహ సింధాంతము నిర్మింపబడినది.
ఈసత్యమును ధృవపరచుటకు హింసామతే వాఙ్మయమందును,
అన్నిమతముల వాఙ్మయములందును యొప్పెన్నియో నిదర్శన
ములు గలవు. తిరు వా వ్ కూ రు ద ర్బా రు వా రి
కి సహాయముజేయకపోవచ్చును. నేను వారికి సహాయముజేయ
లేక పోవచ్చును. భగవంతునియందు విశ్వాసమేయున్నయెడల
అయినమాత్రము మరువజాలదు. నామీద ఆధారపడియుండుట
విగిరిపోయిన రెల్లుపై ఆధారపడియుండుటనుకొనుడు. నేను
వారికి చాలమారమునందున్నాను. నేను వారికన్నీళ్లను రుడు
వచ్చును. కాని కష్టమంతయు వారునుభవింపవలసినదే. వారు
విమర్శాత్ములై సంచరించునెడల విజయము కష్టములనుండి తప్ప
కవచ్చును. భగవంతుడు త. భక్తులను యెంతెంతయోతరచి జూ
చునుగాని వారిని పడరానంతకష్టమేట్టుకు. ఆయన విధింపుకొ
నుడుటకు తగినబలమునిచ్చును. వైకంసత్యాగ్రహులు అసత్యా
గ్రహమును కొంతకాలములో విజయము గలుగకున్నను, కొంత
కాలము కష్టపడి పివపను విడువగనదిగాదు. సత్యాగ్రహింపడు
కష్టములకు సామర్థ్యమునకుగాని కాలమునకుగాని నియమము
లేదు. కాబట్టి సత్యాగ్రహమునకు అపజయమునదిలేదు. వారు
అపజయమునకొనునది విజయోదయముగావచ్చును. అత్యుద్ది
ప్రపవేదనగావచ్చును.

వైకంసత్యాగ్రహులు తేయసంగంధము వ్యరాజ్యసంగం
ధముకన్న తక్కువదిగాదు. వారు యెంతకాలమునుండియో
యున్న విద్యేవదోషములను పోగొట్టుటకై పోరాడుచున్నారు.
పూర్వచారులును, చాచియును, అనుమానములును, వేదముల
అభివృద్ధివనియు యిందులకు ప్రమాదముల జూపె
దరు. మతముకానిదే మతము చేసినాండి, మాధ్యమే పాండి
తీయుగ నుండియున్నపుడు దీక్షింపబడితి. సంగంధములలో నిది

యొకటగుచున్నది. ఈసంగంధమున రక్షానిధిములేకుండ ను
వలెనన్న యెంత కఠిన పరిత్యజవచ్చినను సహనముగ నుండవలె
ను. అగ్ని దేదీప్యమానముగ నెదుర్కొనినపుడు యేమాత్రము
కోడనగూడదు.

వారికి కాంగ్రెసుకుమిట్టి సహాయమేమియు జేయకపో
వును. ధనసహాయము లేకపోవచ్చును. అన్నములేక మాడ
సియుండవచ్చును. ఇట్టి ఘోరపరిత్యజ లన్నిటిచందును నా
విశ్వాసము ప్రకాశమానముగ నుండవలెను.

వారిది 'ప్రత్యక్షచర్యయే' వారి ప్రత్యక్షులపై ఆగ్రహ
ము కూడదు. వారికెక్కువ యేమియు తెలియదు. సత్యాగ్రహ
లందరును గౌరవాత్ములుగానట్లే వారందరుగూడ అగౌరవనీయు
లుగారు. వారు మతమాడజమని నమ్మినదాని నిరోధించు చు
న్నారు. వైకంసత్యాగ్రహము కష్టసహిష్ణు యే. ఏమాత్రము
కోపముగాని ద్వేషముగాని లేకుండ కష్టములకోర్చి ఆభాసులే
జము నెదుట పాపమునంటి హృదయమును, అగ్నింతమాధ్య
మునుగూడ కరగి పోవునటుల జేయవలెను.

సత్యాగ్రహుల మకామువంతు స్సోబకవ్యాధివచ్చినందు
లకు నేను భిక్షుడనైతిని. మురుగుండుట కలన యీరోగము
పుట్టును. ఆరోగ్యపరిస్థితులు జూచుకొనవలయును. స్సోబకము
వచ్చినవారిని వేరుగనుచిరోగకారణములనుగూగొనవలెను.వారి
మకాము పరిశుద్ధముగ నున్నదా? స్సోబకమునకు డాక్టరులవద్ద
ముందులేదు. మంచినీళ్ల మంచుమందు. ఆహారము తగ్గించిపెట్టుట
యైనను అసహజేకుండ జేయుటయైనను మంచిది. ఆరోగులకు
కావలసినన్ని మంచినీళ్ల నీయవలెను. ఇంకెక్కన్న ముఖ్యము
కోగులుగాని యితరులుగాని దైర్యమువీడరాదు. ఈరోగము
గూడ కష్టములలో నొకటియే. సిపాయిలు కాంపులలో రోగ
ములులేకుండ నున్నచా. చాలమంది సిపాయిలు గుండుడెబ్బల
వలనకంటె రోగములవలన చచ్చిపోవుదు రని తెలియును.

డబ్బువిషయమై యెట్టి అదుర్దాయము వచ్చు. వారికి
విశ్వాసమే యున్నయెడల కావలసినంత ధనసహాయము వచ్చును
డబ్బులేకుండ నశించిన సదుద్దము మేడైన గలదేమో నే నెరు
గను. మో|| క|| గాంధీ.

ప్రకటన

లేట్ రాజా వి. మధుకృష్ణయ్యారేంద్ర బహదర్ వారి
యస్టేటుకు సంబంధించియుండే నెల్లూరుతాలూకా కృష్ణా
పట్నముగ్రామములోని యాక్రింద వివరించిన ఉప్పువాముల
భూములు అలాగా:—

సం 72 రు సెమ్మెజులై సెమ్మె దామరా రిసర్వే నం.
126 A. యం. కెం 65. రిసర్వే నం 187 రు యం|| కెం 77
దొడ్డయం కెం 4, కల్లుయ 2 కెం 46 లలో మూడింట
రెండుపార్లు దామాషావిస్తీర్గము యం|| కెం 84.

సం 79 రు లై సెమ్మె రిసర్వే నం 148 రు దొడ్డయం
య 1. కెం 48.

సం 181 రు లై సెమ్మె రిసర్వే నం 881/A యం.
కెం 79.

కల్లుయ 8. కెం 91 చి స్తీర్గముగలవాములు విక్రయించ
బడవచ్చును. కావున వలయువారలు వారి అడ్డతోటి మాకు
10-8-1925 లోగా చేరులాగున దరఖాస్తులు పంపుకో
వలయును.

స్వీక్యూటర్లు

వెంకటగిరిటవుక్ లేట్ రాజా వి. మధుకృష్ణయ్యార
22 2-25 } చేంద్రబాహదర్ వారియస్టేటు.

విలప్తకటన

మదరాసు అసీషియర్ అగ్రేజ్మెంట్లకుమేరకు యన్
సాల్ వెంటుదాయలకు జి. కన్నప్పకెట్టి, జి. మత్తయ్యకెట్టి,
జి. పట్టాభిరామయ్యకెట్టి, జి. అంసంగిరెట్టి, వీరకు సంబం
ధించియుండు చిత్తూరుజిల్లా తిరు త్రినెతాలూకా పనపాకగ్రా
మం 182 నెంబరు182నెలలోకట్టియుండు నీలితోట్ల పన
దజిల్లా సదరుతాలూకా చిరమూరి వెంకట్రామయ్యమాన్యం
లో ఆర్ధభాగం సదరుజిల్లా సదరుతాలూకా సదరుగ్రామంలో
పుంజు, నంజనేలు, కనకమ్మకెట్టి గ్రామములో నుండు
రెండుఅంతముల మిద్యెయిల్లు యెడ్లతోంగిలిగ్రామంలోయుండు
నీలితోట్లన్ని బావిలో పాతీభాగమున్న మెసర్సు బొడకా
కంపెనీవారివల్ల 1925 వ ఫస్ట్ క్లాస్ మార్కెటెబులెట్ లేద
10 గంటలకు కనకమ్మకెట్టిలో యిన్నార్ల వెంటు యింటివద్ద
యెలముజేయబడును.

వైకం సత్యాగ్రహము
మహాంబు రోడ్డు, ముద్రా
21-2-25 కనివారమునుండి 27-2-25 ప్రకారము
శని, ఆదివారములందు మధ్యాహ్నము 1-15 గంటల
మాలసేగలదు
యూనివర్సల్ బ్యాంకులో వాలగవ కొత్తనీగు
డి రెడర్ ఫువర్సు
ఆరుభాగములు
న్యూసు, కామికొడ చూపబడును.

భారత శాసనసభ

రైల్వే బడ్జెటు చర్చ

శ్రీ. ప్రబంధి 28:— నేడు భారత శాసనసభలో ముఖ్యముగా రైల్వే బడ్జెటును గూర్చి చర్చ జరుగవలసి యుండెను. ప్రతిపక్షముండియు చట్టముమీదను గర్భాభాస నయోనిర్ణయ శాసనముమీదను సెలవు కమిటీవారు తయారుజేసిన నివేదికను నివేదించబడెను. విషయం రైల్వే బడ్జెటును గూర్చి చర్చ జరిగెను.

సర్ కాంపు బెల్లు రోడ్డు

బడ్జెటును గూర్చి విచారణకు తెలియజేయుట అనేక కాగితములను తయారు జేసినందుకు సర్ కాంపు బెల్లు రోడ్డు గారు సర్ చార్లస్ యిన్నెను గూర్చిని హిందూ గూర్చిని సందర్శించి యిట్లుంది. రైల్వేలపై ప్రభుత్వమువారి మేనేజ్మెంటు యుండలేదు. ఇప్పుడు రైల్వే బడ్జెటును గూర్చి చర్చ జరిగినది. 1912 నుండి 1921 లో గా రైల్వే మైక్లు నూటికి 10 నుండునీ అభివృద్ధి చేయబడెను. కాని ప్రభుత్వము నూటికి 87 వంతును ఎక్రకపునముల నూటికి 87 వంతును అభివృద్ధి జేసినది. ఆవిధముగా రైల్వే లకు అభివృద్ధి కలిగిన భాగము కలిగెను. ముజరా లిచ్చుటగా అంచనాజేసి క్రిందియు రైల్వే సౌకర్యము లభింపజేసి గాంధీన చూచుచునీ సంతోషించిరి.

ఒక కంపెనీకి అధ్యక్షుడుగా వాణిజ్య సభ్యుడు మాట్లాడెను. సభ్యులందఱు భాగస్వాములుగాను కేంద్రసలహాసంఘముయొక్క సభ్యులు డైరెక్టరులుగాను ఉండినందు, కావున సభ్యులైనవారు రైల్వే సర్వీసులలో ప్రతిష్టాపనమును గూర్చియు అంతర్జాతీయము ఖండింపరాదనియు. అవిగమైన ప్రశ్నలు అన్ని అడుగివేసినందు చెప్పిరి. తన కనుమానముగా నున్నవారినిగూర్చి రైల్వే బడ్జెటు వారి మందలించి వీక్షించుట వారు తాము పనిని చాలించుకొనునంతకాలమును ప్రభుత్వోద్దేశ్యముగా నుండవలెనని స్వతంత్రించి యెట్టిపనిని చేయరాదు. హిందూ గూర్చి మాట్లాడుచున్నప్పుడు చెప్పినట్లు మిక్కిలిగా కేంద్రీకరింపజేయుటవలన రైల్వే బడ్జెటుకి నష్టము సంభవించును. లోకలు మేనేజ్మెంటు విషయమై ఇభివాదుగాని రైల్వే బడ్జెటు వారుగాని యెట్టి జోక్యమున కరిగించుకొనరాదు.

సార్వభౌమ మార్గము

కాభామార్గములను నిర్మించుటకు మార్గము ప్రయోజనముకలది పనిచేసినవిని సర్ చార్లస్ యిన్నెను గూర్చి చెప్పిన విషయమున సర్ కాంపు బెల్లు రోడ్డు గారు రిప్పట నెక్కువగా ఖండించిరి. ప్రభుత్వమువారి యేమియు చేయజాల నప్పుడు అట్టి పని జరుగవలసినది. విశాఖపట్నము హార్బరును తెరచునట్టి రాయి పూరు పార్లమెంటు తీర్మానమును నిర్మించుటకు ప్రారంభించినది. దీనిమీద పెట్టుబడిమీద నూటికి 5.81 వంతున లాభమువచ్చును. కలకత్తా మద్రాసును ధర్మ చక్రవర్తిని నిర్మించుటవలన రాబడి మరియు నెక్కువగా వచ్చును. ఇట్లుచేయు నిమిత్తము ప్రభుత్వమువారు తొందరచేయుదురని నేను నమ్మెదను. లాభమునుగరించిన లెక్కలను తెలియజేయుట వలన నష్ట మేమియునులేదు. రైల్వేలు ప్రభుత్వమువారికి ఏమాత్రమైనను లాభము నీయవలెనని అక్కవర్త: మిట్టివారు శిఫారసు చేసియుండలేరు. భారత శాసనసభవారును తెలివితో రైల్వేలనుండి నూటికి 1 వంతున తీసుకొనవలెనని తలచిరి. ప్రభుత్వమువారు నూటికి 5 వంతున ఇట్లును తీసుకొనినది. రైల్వే బడ్జెటువారిని నూటికి 5 వంతున సమరచయిని అడిగేయెడల దేశమునకును రైల్వేలకును వరసర ప్రయోజనములయందు గలగు ప్రతిఫలనభావము తెల్లమగును. నూటికి 5 వంతున వదులుకొనుట కిష్టములేక చానికెగారు ఒప్పుకొనరు. తనమాటను నిలుపుకొనుటకు అక్కవర్త: గారి మాటలను కొన్నిటినికెల్చి అక్కవర్త: గారు తప్పుజేసి హిందూదేశమున నష్టముల పాలనానిన నష్టపరిచినది. అట్టి ప్రయత్నము కలుగకండ రక్షింపవలయుననియే ప్రయత్నించుమందిరిని చెప్పిరి. దీనికంతకును రిజర్వేషన్లు మొక్కటే పరిష్కార మార్గము. నిగిలినదంతయు రిజర్వేషన్లు బడజేయుట మంచిదేనని సంతోషమును దెలిపిరి. ఈ సందర్భము ప్రారంభముగాన రిజర్వేషన్ల కొంచెముగానున్నను, రిజర్వేషన్లు ఎక్కువైనపుడు ఆలస్యముగా లాభమునందు రైలుబాటలను సయితము నిర్మించుటకు రైల్వే బడ్జెటువారికి ఉత్సాహము కలుగెను. తుదకు కలకత్తావచ్చు నున్న పల్లెటూళ్లనుండి వచ్చు రైలుబండ్లనున్నటిని విజ్ఞప్తు

సహాయమున నడువవలసినదని చెప్పుచు సర్ కాంపు బెల్లు రోడ్డు గారు హారావం తెననుగూర్చి గట్టిగా మాట్లాడిరి. పైయు కాన్సిలు యావిషయమున హిందూ గారు చెప్పినమాటలను ఖండించి అయితే నిర్మాణమునకు రైల్వే బడ్జెటువారు పూర్తిగా సాయము చేయవలెనని చెప్పిరి.

సర్ కాంపు బెల్లు రోడ్డు దానుగారి ఖండన

సర్ విలియం ఆక్స్లెవర్డు గారినిగూర్చి రోడ్డు గారు చెప్పినదానిని సర్ కాంపు బెల్లు రోడ్డు గారు దానుగారు ఖండించిరి. ఇంగ్లాండునుండి వచ్చువారు సామాన్యదృష్టితో నుండునని భారతీయుల మనములం దేమాత్రమైనను నమ్మకము న్నయెడల దానికి కారణము సర్ విలియం ఆక్స్లెవర్డు గారే. ఆయనయెప్పుడును పొరబాటు పడియుండలేదు. వాణిజ్యసభ్యుడు అధ్యక్షుడుగా ఉపన్యసించినట్టి కంపెనీలో యాసభ వారందఱును భాగస్వాము లనుటకు నేను ఒప్పుకొనను. కేంద్ర సలహా సంఘములోను ఆర్థిక సంఘములోను నేను సభ్యుడనై నను, భాగస్వాముల నందరిని ఆర్థికసభ్యుడే తెలుపుచున్నాడనియు మనముందఱు పనిచేయ నక్కరలేనట్టి భాగస్వాముల మరెవరు చెప్పుచున్నాను. బడ్జెటును వివరములుగా విచారించుటకు వ్యవధిచాలదు గావున సంఘమువారు కాలమునకు భిన్నముగా పనిచేయవలెనని చెప్పుటలో వాణిజ్యసభ్యుడు వాతో అంగీకరించునని నమ్మెదను.

మిగిలిన స్టాఫులను ఏమిచేయవలెనను విషయమున సర్ కాంపు బెల్లు రోడ్డు గారు అభ్యంతరపెట్టి ఆర్థికసభ్యుడు గత సంవత్సరము చెప్పినవకారము ప్రభుత్వమువారు ఒక్కటిగా గత సంవత్సరము చేసినది చెప్పిరి. తనవారే రైల్వే రిజర్వేషన్లు 7-58 కోట్లను నష్టపూర్ణనిధిలో 2-38 కోట్లను ప్రోగ్రెసుటను గూర్చి చుచ్చుటించిరి. వివిధముల పోవలసిన దంతయు యానష్టపూర్ణ నిధిలోనికి వచ్చినది. అనగా రిజర్వేషన్లలోను చెగానెనది. కాబట్టి యిప్పుడు రిజర్వేషన్ల విధముగా నైవ యుపయోగింపవలెనా లేదనేమైన తర్కింపవలెనా యను ప్రశ్నల నడుగుకొనవలసియు న్నది.

యధ్యక్షుడు మునుండియు రైల్వేలో ప్రయోజనములేట్లు నూటికి 88 నుండి 50 వరకును గూర్చుకొన్న నూటికి 15 నుండి 88 వరకును పెరిగినది. ఇప్పుడు ఆ యెక్కువగాన రైల్వేలకు కావలసిన బాండు మొదలగు పదార్థములకు తగ్గించినట్లయి, ఏమాత్రాంతరమవచ్చినచేతపు రైల్వేలు లాభముమీదనే పని చేయవలెను. కాబట్టి ఆరుమూలైన పిమ్మట సిద్ధిగతులను బాగుగా గుర్తించి పరిశీలు లఱు. రైల్వేలను యెడల వాణిజ్యసభ్యుడు పనిచేయ నక్కరలేని వాటాదారునిని రయిల్వేల నుపయోగించినవారికిని లాభములను ప్రకటించవలెను. తొందరపడి పనిచేయరాదు. కాని ముజరా లను రిమోషనులను రయిల్వేలలో నుండి యెక్కువపుడు నిర్మాణకార్యక్రమముకటి యుండవలెను. అక్కవర్త: కమిటీవారు శిఫారసుచేసిన రైల్వే సంఘ మేర్పడుటకు మూడుసంవత్సరములలోనున్నది. ఫ్లానిక పరిశ్రమలకు వ్యవసాయదారులకును గూడ రైల్వే స్వాధీనుగా నుండవలెను. ఈ నూలస్యము మూలమున మోందవలెను ప్రభుత్వమువారి యుద్దేశ్యములను కేంద్రపరిచివచ్చుచున్నది. కావున రైల్వే సంఘమును ఫ్లానిక చేయుటలో ఆలస్య మేమాత్రమును కూడదు. ముజరాలిచ్చుటలో ఎంతమొత్త మియవలెనా యని విచారించవలెను.

దీని హక్కు లేమియుని విచారించవలెను. సాధారణముగా కొన్ని చోట్ల యాయవలసినచోట్ల యావలసినట్లు లెట్టించుచున్నది. ఇప్పుడు ఒక ఉత్తరముగాని వస్తువుగాని తపాలావారి యధీనము చేయబడినప్పుడు అది తప్పక గమ్యస్థానముచేరవలసి నమ్మకముగలదు. తపాలాకాఖయందన్న యావలసము రైల్వేవారి యందులేదు. రైల్వేలకు అభివృద్ధిచేయునపుడు నుపయోగముగాని వస్తువులను గాని ఒకచోటనుండి మరొక చోటికి గొంపోవుటకు అంతకంటె చౌకమార్గము లేదా యనిగూడ విచారించవలెను.

రామలియంగారు

ప్రతికలలో ప్రకటింపబడి సభ్యులలో తిరిగినప్పుడున్న రైల్వే బడ్జెటు ఖండనను గూర్చి పీఠచెప్పిరి. ప్రస్తుతమున 'తె పరిశీలు సామాన్యముగానున్నప్పుడు అంచనావేయబడిక ఆంచనా వేయబడిన అంతెలను అసలు అంతెలను చాలవ్యత్యాసముండుటను పీఠఖండించిరి. అస్సాము-బెంగాలు, తూర్పు బెంగాలు, మరయొకటి రెండు రయిల్వేలును నష్టముమీద పనిచేయుచున్నవని లెక్కలను చూపి సంతోషించుటకు కారణములేదనిరి. నిశ్చయముగా బాగునానెలలో తప్ప ఆదా లేనేలేదు.

స్ట్రెసు

స్ట్రెసు గారు దీర్ఘముగా యుపన్యసించిరి. కాని గాన్త లిల్లలో యేరికిని వినబడలేదు. మొత్తముమీద బడ్జెటును బలపరచుచు లోకలు మేనేజ్మెంటుకు యెక్కువ అధికారముసం గవలెననియు, కేంద్రీకరింపకుండ కొంత సభ్యులవలననెయు అక్కవర్త: కమిటీవారు చెప్పినట్లు రైల్వే బడ్జెటును చేరుచేయవలెననియు చెప్పుచున్నట్లుగా వినబడెను.

రామచంద్రరావుగారు

రయిల్వే సలహా సంఘములోను రయిల్వే ఆర్థిక సంఘములోను ఉన్నటువంటి సభ్యులు ప్రభావితమునకై అట్లేయుండవలెనని సర్ కాంపు బెల్లు రోడ్డు గారు చెప్పిన మాటను రామచంద్రరావుగారు ఆమోదించిరి. సంఘ మట్లే పనిచేయుచుండవలెనని చెప్పి రావుగారు ప్రతిసంవత్సరమును యెన్నిక లుండరాదనిరి. సభ్యులు వ్యవహారమంతయును గ్రావ్యాము చేసికొనేటప్పటికి కొంతకాలము పట్టును. వారికి పూర్తిగా గ్రావ్యాము యేట పట్టుటికి కొంతయెన్నికలు వచ్చుచుండును. నిబంధనలను మార్చి స్థాయి ఆర్థిక సంఘమునకును రైల్వే ఆర్థిక సంఘమునకును యెన్నికలు మూడు సంవత్సరముల కొక పర్యాయము జరుగుచు; సభ్యులలో మూడవ వంతు ప్రతిసంవత్సరమును తమస్థానములను భారీజేయుచు ఆస్థానములు కొత్తగా యెక్కుకొనబడిన వారిచే పూర్తిచేయుటకు చుండు విషయము ప్రభుత్వమువారు విచారించవలెనని నూచించిరి. ఎక్కువగా కేంద్రీకరింపరాదనను భావమునకు సర్ కాంపు బెల్లు గారిలో యేకీభవించిరి. కాని యిప్పుడు యేకెట్లు యేర్పరచుకొనుచున్న కాంట్రాక్టుల నన్నిటిని రైల్వేయార్థిక సంఘమువారి కిందికి వచ్చునట్లుగా ఆసంఘముయొక్క అధికారమును ఎక్కువ జేయవలెనని రావుగారు చెప్పిరి. ఆర్థిక కమిషనరు అధికార విషయముగూడ విచారించవలెను. పెక్కుసంవత్సరములు చెప్పకొన్నమీదట దక్షిణ హిందూదేశమువైపు దృష్టిమరల్చినందుకు ఆచన రైల్వే బడ్జెటువారికి వందనము లర్పించును.

ఈసమయమున సభవారు ఫలాహరమునకు లేచిరి. (ఆ. ప్రె.)

రోకామయహార కస్తూరిమాత్రల

విజ్ఞాపన

మహాభాగా, 25 సం॥ లనుండి నేను లోక సేవ చేయుచుండునంగతి తమకు తెలిసియుండవచ్చును. ప్రతి సం॥ రము లక్షలకొలది కుటుంబములకు చాలా ప్రీతితో ఆదరించుచున్నాను. ఇండియావారుమాత్రమే గాక బర్మా, సియామ్, మలయా, స్ట్రేటు, ఫిజిలాండు, ఇంగ్లాండు మొదలగు విదేశములందుండు వారుగూడ నాతో స్నేహము చేసియున్నారు. సాధారణముగా రైల్వేలందఱును నన్ను ఆదరించుచున్నారు. సభ్యులను వచ్చి నప్పుడు నన్ను మరచుటలేదు. నాపేర (రోకామయహార కస్తూరిమాత్రలు) చండిల్లెలు, భారింకెలు, కడుపు వారు, ముసలివారు, వారు పిదపనేలమును ప్రసాదించుకొనినను ప్రేమించుచున్నారు. సమస్తతలములు, పకలజ్వరములు, మాందము, శీతవాతము, ప్రక్కలకడ, అకలితేవుండుట, మలబద్ధము, జీర్ణించిన భేదము, కడుపువొప్పి, జలుబు, దగ్గు, క్వాసకోసము, పక్షి, కడుమునొప్పి, ఇన్ ఫ్లూఎంజా, ప్లేగుజ్వరములు మొదలగు వ్యాధులకు, ఇతర వ్యాధులకు అనుపాదకముగా ప్రకారము వాడిన తప్పక గుణముగను నలు దిక్కులనుండి నన్ను గురించి పంపిన యోగ్యతా పత్రములు వచ్చుచున్నవి. ఒకదానా నాతో స్నేహముచేసిన వారు మరెవ్వడు నన్ను మరచరు.

800 మాత్రముగల బుడ్డి 1 కి ధర 0.4.0. పొమ్మకొన్న నేను 6 బుడ్డు వెల పోస్టుఖర్చుతో రు 1-8-0 12 బుడ్డు రు 2-12-0. 25 బుడ్డు రు 5-3-0. కావలసినవారు ఈ దిగువ నున్నవారు నమనకు వాయుడు. ఆయుర్వేద వైద్యపాశ్యపు వెంకటాచల సంస్థలు, శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు.

Handwritten signatures and notes at the bottom of the advertisement, including a large signature and the number 594.

నేటుకొన్నిలు

క్రిమినల్ లా అమెండుమెంటు ఆక్టు (శిక్షాసూత్ర) లోని రెండవభాగమును రద్దుజేయవలెనని భారత శాసనసభలో గౌరవగారిచే బ్రతిపాదించబడి యామోదించబడినటుల నీపథ వారుగూడ నామోదించవలయునని కరండికరుగారు తీర్మానమును సభాసమక్షమున నుంచినది.

6 గు రామాదకులు 26 గురు వ్యతిరేకులు నగుటచే తీర్మాన మోడిపోయెను.

డెల్టా, ఫిబ్రవరి 28:—నేడు సభాసమావేశమున ముఖ్యమంత్రియే మొదటి కరండికరుగారి తీర్మానము భారత శాసనసభలో గౌరవగారిచే బ్రతిపాదించబడి యామోదించబడినటులనే రీసభయందుపాదించిరి. సర్ దేవప్రసాదు సర్వాధికారి, సర్ కే. రాజా దిగవతియ్యగార్లు బలపఱచిరి. తీర్మానము నుపపాదించుచు కరండికరుగారు ఐంగ్ దేశీయదొంగిలముక యల్లులు జరుగుచున్నను, మొత్తముమీద దేశము కాంతియుతియుగ నున్న తిట్టి నట్టి జనగర్హమున శాసనములనుంచుట ధర్మము గాదనిరి. క్రైస్తవ, ముస్లిముగార్లు ప్రభుత్వమును మాట్లాడిరి. ఈ శాసనముయొక్క యుపయోగము, వంగ, బర్మా, పాంచాల సంయుక్త రాష్ట్రములందు రెండువర్షములక్రింద దెబ్బ యందును గనుపించెను. విప్లవకారులయెడలను, ధర్మబద్ధులగు ప్రజల కపక్వతినేయుచున్నారయెడలను త్రమే కాసనము ప్రయోగింపఁడు చున్నది. నిర్బంధశాసనములం బరిక్షించుసంఘమువారే యీ శాసనములను రద్దుజేయుటకు గౌరవండు వంగదేశీయులు విప్లవ సంఘము, బర్మాయందు బహిష్కరణసంఘము, పాంచాలము దక్కాణి యాదోగము గలవు. వీటికిన్నిటికినీలోడు, విదేశ ములనుండి బోల్చివిక్రమచారముయొక్క భయముగలదు. ఈ శాసనమే యములలో లేనియెడల నేటిదేశానికి విప్లవసంఘము తప్పక ప్రభుత్వమును భగ్గుముకాసి దానాస్థాన మాక్రమించు నని తెలిపెను.

క్రైస్తవగారి శాసనముయొక్క యుపసర మంతకాల మో యంతకాలము దప్పక యములనుంచుండితీరవలయుననిరి. సర్ మెన్టీ దావాభాయిగారు ప్రభుత్వము వంగదేశ ప్రభుత్వముల ననుసరించి, శాసనమువరదానియు, దీనినిదీసివేయుట ప్రభుత్వముందుగాని, యీసభయందుగాని లేదనియు, సరాజక సంఘముందు, విప్లవకారులందు గలగనియుఁ జెప్పిరి. వాచా గారు శాసనమును సమర్థించుచు, దేశమందలి కలహములను రూపుమాపుటకు కలహశాసనములే యుండునని సనిరి.

డెల్టా, ఫిబ్రవరి 28:—నేటుకొన్నిలు శేషములు సర్ మాన్ ట్రైబ్యునల్ గారి యధ్యక్షతక్రింద గూడెను.

పిచ్చివారికి మందుల సౌకర్యముగలిగించుట పిచ్చివారలవలయును, ముఖ్యముగా జబ్బుకునుచేయువధు లోనున్న వారివలయును, క్రైస్తవదీనికొనుటకుఁగనునగుచున్నటుల వెంటనేరాష్ట్ర ప్రభుత్వములలో చిందునటులను త్రవవిచ్చుటను. భానుబాగురు ఇ. హిమాయ, హరూనుబాగురు గాంధీగారి, తీర్మానము నుపపాదించుచు, తీర్మానముపిచ్చి గలవారలకున్న యాసుపత్రులగుంట్టి మాట్లాడుటలేదనియు, కొందఱు మతచేదిన బారు చాలమందిగలదనియు, వారిలో చాలమందికి సరిగ్గును లిచ్చి క్రైస్తవదీనికొనియెడల సవ్యక బుద్ధిమంతులగుననియు, దీనిని సాధించుట కధికారముగల యొరిని నియమించి, దేశ మందు ద్రిప్పి వారికెచ్చుచున్న పిచ్చివార లగవడుతో వారి నెల్ల సర్వశిక్షకులనిచ్చి యాసుపత్రుకి బంపుమందెనయనెరి. ఈవిషయము క్రైస్తవహింపకండుటచే, రోగమును బలపఱచుచు న్నారనియు, రాష్ట్ర ప్రభుత్వములకు, స్థానిక సంఘములకు వీటి విషయము యజ్ఞరేఖలయొననియు తెలిపిరి. ప్రభాసము గ నట్టికాలం దీసికొనిపోయి భాజనవసతులం గొప్పించి కుటుంబులను చాలాభయము గలవు. ఆంగ్ల దేశమువారు 1918 లో నొక శాసనమువలన నట్టియేర్పాటునే చేసికొనిరి. హిందూదేశ మందుగూడ నట్టియేర్పాటులంజేసి, కుటుంబులకు తగినయోగ్య సౌకర్యము లేర్పఱచుచో నద్భుతముగ నుండునని తెలిపిరి.

సర్ మెన్టీ దావాభాయిగారు బలపఱచుచు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వము తీవ్రమును చేతనైనంతమునైనను సమాధుముజే యుటకు కేంద్ర ప్రభుత్వమువారు కోరవచ్చు ననిరి. సర్ దేవప్ర సాదు సంస్థానికారిగారు గూడ బలపఱచిరి.

ప్రభుత్వములకు క్రైస్తవ గారు మాట్లాడుచు, రాష్ట్ర ప్రభుత్వములకు లభ్యమగునంతలో నీ తీర్మానముమీద జరి గినదంతయు, బంపుదునని ధృఢముఁజెప్పిరి. ఈవిషయముచా ల ప్రాముఖ్యమైనదే. కాని రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములు చేయవల సినవి. దీనిని కేంద్ర ప్రభుత్వము పూనుకొనుట విధుల్లంకున మగును. కాని రాష్ట్ర ప్రభుత్వములకు నెలయునంత సమాధుము మాత్రము దిప్పక జేతురని జెప్పిరి. కరండికరుగారు తీర్మానమును బలపఱచుచు, నట్టి ప్రాముఖ్యమును పేషయమును సభలో తెల్పి నందులకు జాఫరు గారి సభిసందించిరి.

మేధుజనరలు సర్ ఛార్లసు మెక్ కాయుగారు మాట్లా డుచు నాంగ్ దేశమునకు హిందూదేశమునకుంకల వ్యత్యాసముల సంకలతో సహా తెలియజేసిరి. హిందూదేశమందట్టి పిచ్చివార ల నానుపత్రిక దీసికొనిరారనియు, ప్రజలకుటుల దీసికొని యుటకు ప్రబోధము గావించవలయుననియు, నాయాసుపత్రు లను చాల యభివృద్ధిజే నవలయుననియుఁ జెప్పిరి.

సర్ ఆర్థుర ప్రూముగారు గూడ బలపఱచిరి.

జి. యే. వజీరగారు బలపఱచుచు, మదరాసు ప్ర భుత్వమువారి విషయమున సవ్యకే పనిసానియమండెరనియు, కేంద్ర ప్రభుత్వమువారి తీర్మానము నామోదించ నక్కఱలేదని యు, గాని చర్చనంతకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వములకు బంపుట కంగీ కరింపవచ్చుననియుఁ జెప్పిరి.

పిమ్మట జాఫరుగారు, సభ్యులు తనకిచ్చిన ప్రాత్య హమునకు సంతోషమును తెలిపెను. ప్రభుత్వమునా రిచ్చిన యభయము ననుసరించి తీర్మానము నుపసంహరించుకొనెను.

పోస్టు కార్డులుగల పూర్వములె యూనుపైను చేయు టకు చాదరీ మహమన్ యిచ్చుచో తీర్మాన మొకటి జెప్పెను. కాని వచ్చేవారమునం దాదామ్యయపట్టికను సభయెటుల నుం చుదుగాన, ప్రస్తుత మీ తీర్మానము నుపసంహరించుకొనెను.

క్రిమినల్ లా అమెండుమెంటు ఆక్టు

1908 వ సంవత్సరపు క్రిమినల్ లా అమెండుమెంటు ఆక్టులోని రెండవభాగము భారత శాసనసభలో చా|| హరిశం కరగౌరవ గారు రుపపాదించినంతి నామోదించుటకైన తీర్మానము నీసభలో నాలోచించుటకు కరండికరుగారు ప్రతిపాదించిరి. ఈ క్రిమినల్ లా అమెండుమెంటు ఆక్టులోని ప్రభుత్వభాగము ని స్పంధశాసనములగుంట్టి యాలోచించుట కేర్పడిన సంఘమువారి సలహా ననుసరించి చుచున్నందున దిప్పించుటకైనది. మొదటి కేం ద్రశాసనసభలో లాలో గిరిధరలూ అగర్వాలాగారిచే నీరెండ వభాగముగూడ రద్దుజేయుటకుఁ బ్రయత్నింపబడినది. కానియి ది సాధ్యము కాకపోయెను. చా|| గారు, గతపర్యాయము సిద్ధాలో సభజరిగినప్పుడు శాసనసభలో రద్దుజేయువంక గల్గిరి.

ఇప్పుడు కరండికరుగారు నేటికొన్నిలులోగూడ నా లోచనకై జెట్టిరి. సభలో ప్రభుత్వపక్షమును సమర్థించుటకు సర్ ఆల్ఫ్రెడ్ గాంధేరు ముడ్డిమునుగా వచ్చిరి. చా|| హరిశంకరుగారు గారు ప్రేక్షకుల స్థానమందుండి, సభాగమనికను బరిక్షించు చుండిరి. (సశేషము)

వ్యాయామ క్రీడా వార్తలు

యన్. ఐ. ఎ. ఎ. పుటుబాలు బోటి వందెములు జెట్టొలు కవే

నిన్నటిదినము ఈ పోటీపందెముల సందర్భమున లాకా లేజి సభ్యులువారును వై. యం. యు. కల్బోవారును ఆడిరి. అట చూడబచ్చినవారి సంఖ్య అధికముగ నుండెను. మొదటి అరగంట ఆట ఎవ్వరికి లాభకరముగ లేదనెను. రెండు పక్ష ములవారు సమాన బలాబలములు గలవారని తోచుచుండెను. ఆటచాత్రము సాంపుగను నైపుణ్యవిశేషములతో కూడియుం డెను. రెండవ అరగంటయందు వై. యం. యు. కల్బోవారు అనేక పర్యాయములు బంతిని ఎడటిపక్షమువారి గోలుబద్దకు తీసికొని పొగల్గిరిగాని గోలు గెలువకాలరైరి. ఇంకను 15 నిమిషములలో ఆటము గి యుక్తి. ఆ పక్ష డు లాకా లేజి సంఘము వారు నూతనోత్సాహ భరితులై తమ్యులొగ్గిన ఆపదను ప్రతిఘటించి సభ్యులకర తాళ్ళనులు చెలరేలమండి తమనకునే విజయము కలగగల దని ప్రేక్షకులు నమ్ముచు అధికముగ నైపుణ్యమును ప్రకటిం చుచు త్వరలో గోలును గెలిచిరి.

మదరాసు శాసనసభ

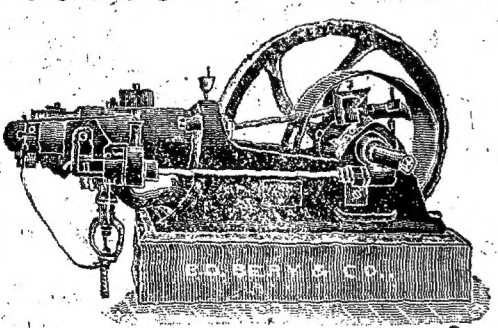
గిండి గుట్టుపు వందెములవలన సప్తమును దొలగించవలయును వంతులయ్యరుగారి తీర్మానము

కుంభకోణము, ఫిబ్రవరి 28 — రాజ్యపు శాసనసభ యందు చేటును జరుపబడుచున్న గిండిగుట్టుపు వందెములవలన భారతీయులకు గలుగుచున్న నష్టమును దొలగించుటకు ప్రభుత్వము వెంటనే చేపట్టదీసికొని, గుట్టుపువందెపు ప్రదేశములోనికి భారతీయులు ప్రవేశింపజనదని ప్రతిపాదనయనని వంతులయ్యరుగారి తీర్మానమును బ్రవేశపెట్టెదను స్వల్పతీతపు గవర్న మెంటు ఉద్వోగులందుగల లంచగొడితనమును నివారించుట కొకమిటిని నియమించవల యుననియు, కథరెండము మూలమున ప్రజల ఆభిప్రాయమును తెలిసికొని మద్యపానవిక్రయమునందు స్థానిక స్వేచ్ఛను (loca opion) పురపాలనసంఘముల కీయవలయు నని గోరుచు మరె యొక తీర్మానమును వంతులయ్యరుగారు ప్రతిపాదించెదను. 1

(ఆ. వె.)

బ్యాప్టెజ్టులను మా వేశము

మెస్సను తీర్మానము రద్దుచేయవలయును తిరునూపల్లి, ఫిబ్రవరి 28—క్షేత్రణయిండియా లిఖత యు ఫెడరేషను వారు యానెల 22న లేదీయందు నొకసభ గానించి రాష్ట్రీయక ప్తములను దొలగించవలయునని తీర్మానిం చిరి. పోస్టు కార్డులకు కనులయొక టెటుక్కించవలయునని మరె యొక తీర్మానము గానించి. (ఆ. వె.)

మద్రాసునందుండు స్టాకునుండి మెషిన్ల ఆమకము

ఒక 25 బి. హెచ్. పి. ప్రాతీమాది సారస్వతి ఆయర్ ఎంజిను. 2 స్టేషియన్ తోను, ఇతర అన్ని సరికరములతో అనుబంధినది

- (2) రెండు 20 బి. హెచ్. పి. సారస్వతి ఆయర్ ఎంజినులు. (అకాయడు)
 - (3) రెండు 25 బి. హెచ్. పి. సారస్వతి ఆయర్ ఎంజినులు. అన్ని పరికరములు పూర్తిగా గలవి.
 - (4) ఒక క్రొత్త 17 బి. హెచ్. పి. స్టాండర్డు (క్రాడు) యొక్క ఎంజిను.
 - (5) ఒక 82 బి. హెచ్. పి. సారస్వతి ఆయర్ ఎంజిను. భానుగా పనిచేయునీటిలో నున్నది. అన్నియు పూర్తిగా గలవి.
 - (6) రెండు 10 అడుగుల క్రొత్తలాటిలు 8 బి. హెచ్. పి. లుగలవి.
- ఇవిగాక సిండికల్లులు, జిన్ను, వేసింగ్ మెషినులు, మిల్లులు, నగలు చేయువారికి కావలసిన మెషినులు. రైసు మాల్యము నం 1, 2, 7 అందుకు సంబంధించిన భాగములకు మానదగలవు.
- వినియోగము కావలసినవారు వ్రాసిన తీరుపఱచును.

Telegrams "ENDEAVOUR" Madras. HEAD OFFICE:—43, Ripon St, Calcutta. BRANCHES:—London, Bombay, Lahore, Delhi & Benares.

B. D. BERY & Co., 1737 Engineers, Machinery Merchants & Government Contractors, 8, Semblajoss Street, G. T. MADRAS.

ఆంధ్రవార్త

1925-వ సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 24-వ తేది

మంగళవారము

ఒకటవ మార్చి

మార్చి ఒకటవ తేదిని జ్ఞాపకముచేసుకొనుచున్నాం. గాంధీమహాత్ముడు "యంగుండియా" పత్రికలో హెచ్చరించుచున్నాడు. ఆతేదిలోపుగ స్వయముగ నాలువడికెడి సభ్యులను చేర్చెదమని, బెల్గాం నందు మహాత్మునకు పలువురు వాగ్దానముల చేసిరి. గడువుదినము సమీపించుచున్నది. దేశమును కలవరపెట్టెడి విషయము లనేకములు గలవు. కాన్సిల్లో జయోజయములు ప్రజలదృష్టి నాకర్షించుచున్నవి. కొందరు నిరాశను జూపుచున్నారు. మరికొందరు ఉప్పొంగుచున్నారు. హిందూమహమ్మదీయ విభేదములు ప్రజల దృష్టిని చలంపజేయుచున్నవి. వీని యన్నిటిమధ్య కాంగ్రెసును మరచుటకు అవకాశములు గలవు. కాన్సిల్లోని జయముగాని అజయముగాని, స్వరాజ్యసిద్ధి నాటంకపరచుచాలదు. అందుచే బెంగాలు శాసనసభా పర్యవసానముగాని, సామ్రాజ్య శాసనసభా పర్యవసానముగాని, ప్రజలను నిర్విణ్ణపాదయులను చేయనక్కరలేదు. ప్రజల సంకల్పము బలముగ నున్నచో, స్వాతంత్ర్యసిద్ధి నాటంకపరచుట కేరిసి సాధ్యపడదు. ప్రజాసంస్థలను బలపరుచుటయే, దేశకర్తవ్యము. ఈ సంస్థలలో కెల్ల నుత్కృష్టముగు కాంగ్రెసును బలపరచినగాని ప్రజాభీష్టము నెఱవేరదు. కాంగ్రెసు బలము ననుసరించియే, ప్రజేచ్ఛ సఫలమగుచుండును.

జాతిమత భేదములేక కాంగ్రెసును బలపరచుటకు భారతీయు లెల్లరును పూర్వోన్ముఖ పరమధర్మము. కాంగ్రెసునం దన్నిమతములవారికిని ప్రవేశముగలదు. బెంగాలులో నవలంబించబడెడి నిర్బంధవిధానమునకు, ప్రలీజయవలసిన సమాధానమిదియే. ప్రభుత్వసంస్థలకు వెలుపల జూపెడి నిర్మాణసామర్థ్యమునుబట్టియే, ప్రజాశక్తి విజృంభింపగలదు. అట్టిసత్వము నేడుతెలిసినంత స్పష్టముగ నిదివర కెన్నడును గోచరింపలేదు. ప్రజాశక్తి విజృంభించినయెడల, వారికోర్కెల నిప్పటికిటిని తృణీకరించుటకు సాధ్యపడెడిదిగాదు. కాంగ్రెసు బలము క్షీణించుటచేతనే, స్వరాజ్యసిద్ధి దూరమగుచున్నది. కాంగ్రెసును మరల శక్తివంతముగావించుటకు మార్గమేమి? సభ్యుల సంఖ్యను వృద్ధి చేయుట ముఖ్యావశ్యకము. వీరువారను భేదములేక ఎల్లరును కాంగ్రెసునందుజేరుట ముఖ్యము. నాయకుల ప్రోద్బలముకొరకు వేచియుండ నక్కరలేదు. ఇది కేవలము వ్యక్తులకు సంబంధించినవిషయమేగాదు. దేశోద్ధరణ కిది సాధనము. కాంగ్రెసునందు సభ్యులుగజేరుటకు, వెనుకటికన్న కొంచె మధికశ్రమ గలదనుట నిశ్చయమే యయినను, ఆమాత్రము శ్రమకోర్వలేనియెడల, స్వరా

జ్యమును సాధించుటలు? ప్రజలస్వల్పత్వాగములనుండియు, స్వయంకృషినుండియు జనించెడి స్వాతంత్ర్యశక్తి దేశమునందంతటను క్రమ్ముకుని పరాధీనతను పోద్రోలగలదు.

క్రియారహితమగు బెదిరింపులవలన, ప్రయోజనముండదు. స్వరాజ్యత్వప్రచార ప్రజలు నిజముగ బాధింపబడుచున్న యెడల, ఎట్టి యాటంకముల సయినను వారు సరకుజేయజాలరు. నాయకులు అనుచరులను భేదములేక, చిన్నపెద్ద యను తారతమ్యములేక, ప్రతివారిపైనను కొలదిభారమును మోపి స్వాతంత్ర్య సంపాదనపట్ల ప్రతివ్యక్తియు శ్రద్ధవహించునట్లు, మహాత్ముడు ఆదేశించుచున్నాడు. బెల్గాం కాంగ్రెసుసభ మహాత్ముని కోర్కె నామోదించెను. మహాత్ముని సంకల్పమునకు తోడ్పడుటకు పలువురు ప్రముఖులు సమ్మతించిరి. దాని నాచరణలోనికి దెచ్చుటకు తరుణ మాసన్నమయినది. స్వయముగ వడికెడి సభ్యులను 6803 గురను చేర్చెదమని వాగ్దానముల చేసినట్లుల మహాత్ముడు దెలుపుచున్నాడు. మహాత్ముడిట్టి వాగ్దానముల గైకొనినపుడు, కాంగ్రెసు యోధులందరును లేరు. కొన్ని రాష్ట్రములవారు వాగ్దానముల చేసిన సంఖ్యకన్న నెక్కుడు సంఖ్యలను జేర్చుటకు కృషిసలుపుచున్నారట. ఇట్టి సందర్భములలో పైన పేర్కొనబడిన సంఖ్యకన్న నెక్కుడుమంది సభ్యులే జేరవచ్చును. మహాత్ముడడిగిన సంఖ్య స్వల్పము. ఈ సంఖ్య నయినను జేర్చలేనియెడల, కాంగ్రెసు బలము క్షీణింపకమానదు. స్వయముగ నాలువడికెడి సభ్యులసంఖ్య వృద్ధియగుకొలదియు, నాలువడుకుటకు మొదట కుతూహలము జూపని వారుగూడ, పిమ్మట కార్యోత్సాహము గనుపరుపకమానరు.

కాంగ్రెసుసభ్యులు రాటము ననుదినము త్రిప్ప మొదలినుచో, ప్రజాసామాన్యము వారి ననుసరించుటకు వెనుదీయబోరు. ఈరీతిని రాటపుమధురధ్వని ఆసేతు హిమాచలము మారుమోగుచుండ, నిరాశయు, బలహీనతయు, అవిశ్వాసమును, మటుమాయమగును. స్వాతంత్ర్య నినాద మెల్లదిశలవ్యాపించి, విజయోత్సాహమును పురికొల్పుగలదు. ఎట్టిప్రబోధమయినను అంతరంగమునుండి బయలుదేరిన గాని శాశ్వతలాభము నెనగదు. పైనుండి జోష్పించు నదిమిరుపుదెచ్చినటు లుండును. స్వప్రయత్న బలమే స్వరాజ్యమును చేరువకు దెచ్చుననుటకు సందియము లేదు. పూర్వమువలెగాక, ప్రస్తుత కాంగ్రెసు సభ్యత్వము, కొంతవరకు బాధ్యతతో గూడుకొనియున్నది. అసహాయకార్యక్రమమును కాంగ్రెసుసభ ప్రస్తుతము నిలిపివెడినను, కాంగ్రెసుసభ్యత్వార్హతయందు నూతన విశేషము జేర్చబడినది. కాంగ్రెసుసభ్యులసంఖ్య బెరిగిన కొలదియు, కద్దరునిర్మాణమును పూర్తియగుచుండును. నిర్మాణ కార్యక్రమమునందెల్ల కద్దరే ప్రధానస్థానము నలంకరించుచున్నది. మిగిలిన బహిష్కార మమలులో లేకున్నను, విదేశవస్త్ర బహిష్కార మమలులోనున్నది. దీనిని నిర్వహించి చరితార్థులగుచో, భారతీయులు స్వరాజ్యార్హతను జూపగలుగుదురు.

కద్దరు స్వరాజ్యమునగునని మహాత్మునకు గల దృఢవిశ్వాసము సత్యమగుచో, కద్దరునిర్మాణమునకు తోడ్పడెడి వారెల్లరును స్వరాజ్యయోధులనుటకు సందియమేమి? విశ్వాసము, ప్రపంచము నెల్ల జయింపగలదు. స్వాతంత్ర్య సంపాదనమునకు తోడ్పడిన వారెల్లరును కేవల తార్కికులుగాక, గాఢవిశ్వాసపూరితులేయని, ప్రపంచచారిత్రము తెలుపుచున్నది. మహాత్మునకు గల విశ్వాసములో నణి మాత్రమయినను ప్రజల కున్నచో, పరిస్థితులంత యధ్యాన్నముగనుండవు. గత చారిత్ర మెటులున్నను, స్వయంకృషియు ఆత్మవిశ్వాసమును స్వరాజ్యసిద్ధికి మూలములని నేడు స్పష్టముగ దృఢీకరమయ్యెను. అట్టితేరి, కాంగ్రెసుసభాదేశములను నిర్వహించుటలో ప్రజల లింగను తామసింపుచో, కాంగ్రెసు బలముడిగి అధికారవర్గము చలన రహితమై నిరంకుశేచ్ఛను నిరంతరాయముగ కొనసాగింపగల్గును. ఆంధ్రదేశ మీసమయమున, సహజ కార్యోత్సాహముజూపి మహాత్ముని మన్ననకు పాత్రమగునని భావించెదము. ప్రతినిధి సంఘ సభ్యులు నూలు వడుకవలెనని నిర్ణయించినపుడు, ఆంధ్రులుజూపిన యుత్సాహము గణనార్హము. గుజరాతునుమించి, మహమ్మదాలీగారు నిర్ణయించిన బహుమానమును పొందలేకబోయినను, గుజరాతుకు పిమ్మట ఆంధ్రదేశమే ముందుకు రాగలిగెను.

మగలలో గాంధీగారు ప్రచురించిన డిశెంబరు మాసపు రిపోర్టుగాంచిన, ఆంధ్రులు జూపిన యభివృద్ధి గనుపట్టును. ప్రతినిధి సంఘసభ్యుల సంఖ్యయందు, భారతవర్షమునందెల్ల ఆంధ్రదేశమే ప్రథమ స్థానము నలంకరించుచున్నది. సభ్యేతరుల సంఖ్యయందేమి, నూలుపంపిన వారి మొత్తపుసంఖ్యయందేమి, గుజరాతు ప్రథమస్థానమును ఆంధ్రదేశము ద్వితీయ స్థానమును అలంకరించుచున్నది. నూలు పంపిన స్త్రీల సంఖ్యయందు ఆంధ్రదేశము ప్రథమ స్థానము నలంకరించుట, గొప్ప విశేషమని ఎంచవచ్చును. కద్దరు నిర్మాణమునందు పురుషులకన్న స్త్రీ లెక్కుడుగ తోడ్పడగలరని దెలుప నక్కరలేదు. వారి పనితనము మిగుల నాణ్యముగనుండును. సన్ననిదారము తీయుటలో, వీరు అద్భుత నైపుణ్యము జూపగల్గుదురు. అట్టితేరి, మహాత్ముని విన్నపము నాలకించి, ఆంధ్రదేశపు స్త్రీలు స్వరాజ్య స్థాపనకు వెనుకటికన్న సధికముగ తోడ్పడ ప్రార్థితులు. సున్నితమగు దారమును పంపిన రాష్ట్రములలో, ఆంధ్ర రాష్ట్రమే ప్రథమ స్థానము బడయుచున్నది. 430 సంబరు దారము, ఆంధ్రదేశమున తయారయ్యెను. ఇంత హెచ్చు సంబరును శ్రాష్ట్రమును పంపియుండలేదు. నూలు బంపుట ప్రతినిధి సంఘసభ్యుల విధియని మాత్రమే నిర్ణయించి, తగిన నిర్బంధమేమియులేని సమయములందే, ఆంధ్రదేశము విశేషోత్సాహము జూపియుండ, నేడికను అధికోత్సాహముజూపి కాంగ్రెసుసభ్యుల సంఖ్యను హెచ్చుజేయుటకు కృషిసలుపకుండునా? ఆంధ్రులు తమవిధిని తప్పక నెఱవేర్చెదరని నమ్మదము. దేశచారిత్రమునందేమి, ఆంధ్రరాష్ట్ర చారిత్రమునందేమి మార్చి 1 వ తేది నూతనశకమును

మద్రాసు శిశురక్షణసంఘము గవర్నరుగారి సతి సందర్శించుట

అశ్వప్రదర్శనము

దెల్లి, ఫిబ్రవరి 21:— శేటిసాయంకాలములో సశ్వ ప్రదర్శనము పూర్తియైనది. రీడింగ్ ప్రభుత్వ బహుమానములం బందియిచ్చెను.

హిందూ దేశపు తేయాకు రషియా కే సమతియగుట

రింగూసు, ఫిబ్రవరి 20:— రషియా సోవియట్ ప్రభుత్వవారు హిందూ దేశమునుండి చాల తేయాకును దిగుమతి చేసికొనుట కొప్పుకొనినందువలన, తేయాకు ఖరీదు హెచ్చినది.

తంలివార్తలు

టెలిగ్రాఫ్ రెక్కాఫీసువారిచే, తంత్రాలయములో వా ర్తాత్రికలకు ముందు డిప్లొమెంట్ వార్తలను బంతుబలనగలుగు హెచ్చుపనికి, ఆలయములో నానార్తాత్రికలతరపున భా తాజంతుబలన గలగుక్రమకు, నూటికి మూడురూపాయలను తున రుసుముగా నమూనాకేయబడునని ప్రచురింపబడినది.

నూతన కార్యనిర్వాహక సభ్యులను

పాట్నా, ఫిబ్రవరి 20:— సర్ హెన్రీ గాడి బదులు కార్యనిర్వాహకసభ్యులను మెక్స్ పునగాను గవర్నరుగారి శేయు దురు. వీరితరపున ప్రధానకార్యదర్శియగు యి. యల్. హేవం డుగారు కార్యనిర్వాహకసభ్యులను దుందురు.

పరిసరములందు యశాంతి

సిన్ధును తూర్పున లోయలలో పై నాపై పున యశాంతి ప్రబలుచున్నదనియె, కాంగెయిలో వజ్రుల కలహములు తెలుగునట్లున్నదనియె, చాలవంది ప్రయాణికులు తేనెకలముగ నుండునటుల క్రొత్తతోవల బోవుచుండిననియె, రంగూసు గజెట్టు ప్రతీకయొక్క విలేఖరి చెల్లుచున్నాడు.

సర్ గోకులదాసు కాహనుదాసు సభిగారి

మరణము

వీరు బొంబాయిలో న్యాయవాదిగానుండి పోయియున్న ముంబడిసిరి. సంఘసంస్కర్తలు. విధవావివాహములు మొదలగు వాటియందు మిక్కుటముగ శ్రద్ధ రాజకీయములందు మితివాది సంఘమున జేరుదురు. చాలకాలము పురపాలక సంఘముల తరపున, కాపథలో నుండిరి. 78 వ సంవత్సరమున స్వగృహ మున చనిపోయిరి.

రాష్ట్రీయ విద్యాప్రదర్శనము

అలిఘరు, ఫిబ్రవరి 21:— విద్యాభ్యాసామంత్రియగు గా రాయిరాజేశ్వరి బాటిగాయ వైప్రదర్శనమును దెరుదును, సవిన ముగినే, యారాష్ట్రీయ భారతకళన ప్రాముఖ్యమిచ్చుచున్నద నియు, దాని నభివృద్ధిచేయఁ బ్రయత్నించుచున్న దనియు, నీ నూతన కళనుండు భారతకళాభివృద్ధికి యోగ్యులగుంక సహజ మునవర్తనలనందునని తెలియజేసిరి.

పండిత జవహరినాలు నైహూగారి రాజీనామా

అలహాబాదు, ఫిబ్రవరి 20:— పండిత జవహరినాలు నైహూగారిని తాము పురపాలక సంఘాధ్యక్షత వహించిన రాజీ నామా నుపసంహరించుకొనుదని సంఘమువారి తీర్మానము వకు, నైహూగారు సంతకమును చేతుచ్చిరిగాని, రాజీనామా నుపసంహరించు కొననని తంతి నిచ్చిరి.

తాము సమర్పించిన వివరాలలో లోని రాజధాని వివ యముల రాజా ప్రతినిధిగారిచ్చిన సమాధానము ప్రజలకు రుచింపలేదు. తద్వలనయును సభలను జేసి యాందోళన జేయుట కాలోచించుచున్నాడు.

దయానందుబారి స్మృతిదినోత్సవార్హ్యుత్సవసందర్భ ము, యాంధ్రునుగా కార్యసమాజమువారి వనికే సంతకమును చేయుచుచు ప్రాసినజాబు చేయబడినది.

ప. ఆర్. జనార్దన్ గారు

మైసూరు సంస్థానపు భాయపు నివాసగ నిమిషములయిరి.

మద్రాసు సర్వకళాశాల

మద్రాస్ యూనివర్సిటీ సెనేట్ మిటింగ్ మార్చి నెల 16వ తేది జరుగనున్నది. కలకత్తా లాహూర్ మన్ను నన్ని యూనివర్సిటీలలో నున్నవై మనయూనివర్సిటీలోను, కాలే జీలలో చదువునవసరములేకయే స్కూలులున్నట్లు ఇంటిమిడి యేట్, టి. ఏ పరిశీలకు వైశేటుగా రావచ్చునను అనురుతిని చ్చునట్లు సదుపాదేట్ మిటింగ్ లో తీర్మానము నెగ్గించుదని ప్రార్థించుచున్నాను. ఈ అనుమతి నిచ్చినచో వీరలకు స్కూలు మాస్టరు క్రమముగా జ్ఞానాభివృద్ధిని, శతశాభివృద్ధిని బొందు గలరు.

ఒక యువాభ్యాసము.

9 వ లాజ్ నాటువ్ మహమ్మదీయ వార్షికసభ

అల్లెచె్లి, ఫిబ్రవరి 20:— మహమ్మదీయ పాకకాలాధన నుండు వైభవ హద్దీ హాబీబ్ యిబ్రహీమ్ రావుతర్ గారి యధ్యక్షత క్రింద జరిగెను. ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుని యుపన్యా సానంతరము కార్యకర్తల నివేదికము జరుపుచు సంఘమువారు విద్యాభివృద్ధికి చాలపరిశ్రమ జేసినటులను, ప్రస్తుతము సంస్థాన మువారిొక్క మధ్యమ పాకకాలను మాత్రము పీరి వినియోగ మునకు నిర్మించినటులను తెలియజేసెను. సంఘమువారు మత విద్యాప్రచారమునకై మిగుల పాటుబడిరి.

పిమ్మట సభ్యులకు దుపహ్నమును తమ పూర్వీకులం డిన యత్నున్నతస్థితిని గూర్చియు, ప్రస్తుతము వారియభోగికిం గూర్చియు, మతవిద్యా ప్రచారముగూర్చియు ముచ్చటించిరి. పిమ్మట సభ్యుల సేవ లుపన్యసించిరి. సంఘాభివృద్ధికరములగు తీర్మానము లనేయులుజేసిరి. సామాన్యపు ఎన్నికలవలన తమ కులస్థలకంత ప్రాతినిధ్యము గలుగుటలేదు. కావున, 4 ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యపు నియోజకముల నేర్పఱుముటకు తిరువాన్కూరు సంస్థానమును గొరిరి. సంస్థానమందు తమ కులస్థల కెక్కువగ కుద్యోగముల నిచ్చుటకు గొరిరి.

నిన్నసాయంకాలము కొచ్చిరు సంస్థాన మందు రక్షక కాళాధికారిగా నున్న పేట అబ్దుల్ కాదిర్ గారి కధ్యక్షతనెరించిరి. రసవత్తరమగు నుపన్యాస మిచ్చుచు సంఘము వందు విద్యాభివృద్ధి గావలయుననియు, నితరసంఘములవారు వర్తకమందుగూడ తమకు మించుచున్నారనియు, వామటుల వెతుకబడి యుండగూడదనియు నుపన్యసించిరి. సంఘమువారు జేసినపని కెంతయు సంతసించుచు, గతించిన 9 వెర్సరములందు విద్యాభివృద్ధికి నుపకారపడివేటూపవ్వములు చెచ్చించిరినియు తెప్పిరి. పిమ్మట ననేకులు హిందూమహమ్మదీయమైత్రియొక్క చానశ్లోకతెంబూర్చి యుపన్యసించిరి. కీర్తి కేళులకు తిరువాన్కూరునుపరాజావారి మరణమునకు సానుభూతియును, ప్ర కృతమహారాజా కుమారునందు, కత్పరీతినిధియందును భక్తియును తెలియబరయతీర్మాన మొకటిజేసిరి. సంఘమును స్థిరమగునిధిని ప్రోత్సహించుట తీర్మానించిరి.

వాయువిమానములు

జహానువారు తమ వాయువిమాన గమనమును మాస్కో పారిస్లకు సాగింతురని తెలియబరయచున్నారు.

రయితులకు జమిందారునొకరులకు దొమ్మి

కుంభకోణం, ఫిబ్రవరి 20:— కుంభకోణము తాలూకా లో జట్టిమకమనునది, తంజావూరిస్థానమునకుం జేరిన యొక చిన్నగ్రామము. ఆయూరి భూములసామ్రాజ్య, ప్రతులను, జ మిందారునికి, చాలకాలమునుండి వివాదగా నున్నది. మొన్న 18 వ తారీఖున సామంకాలము ప్రతులకు, జమిందారు వాక రులకు భయంకరముగ దొమ్మి జరిగినది. 10 నుండి మనస్సులకు ప్రేరేపితో సహా ప్రతులను గాయములు కలిగెను. సుమారు 11 గురు బంధీకులు గాబడిరి. శేకము కొద్దికోలలలో విచార గతు వచ్చును.

తమాషాలు

(ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రత్యేకము)

జవాబు

ఉపాధ్యాయుడు:— నేను తెలియజేసాడిని, అంటే ఏకాక్షరం తెలుపుతుంది?

విద్యార్థి:— భూవికాసం.

కష్టాలు

శ్రీమతి:— ప్రపంచమునా దుఃఖములున్నాయిగదా.

శిష్యుడు:— అట్లావున్నా, బహుశా పెండ్లింట్లో మానకో వదలలేదు!

ప్రశ్న

ఉపాధ్యాయుడు:— నన్ను చూసి నవ్వుతున్నారా?

విద్యార్థులు:— లేదండీ.

ఉపాధ్యాయుడు:— నిజం చెప్పండి. ఈ గదిలో నవ్వు దగినది ఇంకోటి ఏమున్నది?

మరొక ప్రశ్న

బాలుడు:— నాన్నా, మరొక ప్రశ్న అడుగుతాను, చెప్పుతానా?

తండ్రి (విసుగుతో):— నాకు నిద్రవస్తున్నది. ఇదిలేవు ఇంకో ప్రశ్న అడగవలె.

బాలుడు:— నేను నీకు తమ్ముడినయితే, నాకు నేనే బాబాయినవుతానా?

భాషాంతరము

ఉపాధ్యాయుడు:— “కంఠే” అంటే ఇంగ్లీషులో ఏమిటి?

బాలుడు:— Than.

ఉపాధ్యాయుడు:— అయితే, ఆ పదాన్ని ఒక వాక్యంలో చేర్చి చెప్పు.

విద్యార్థి:— “I have a than” అంటే, నాకొక కంఠే ఉన్నదన్నమాట.

ఎలయినా ఒకటే

ఒకడు:— నేను ఆ పదే మాట్లాడకపోతే, తెలివిలేకున్నా ఎవాడంటారు.

రెండవవాడు:— మాట్లాడితే, మరింత తెలివిలేకున్నా వాడంటారు, బాగ్రత్త.

మా కక్కర లేదు

బాలుడు:— అయ్యో, కొయ్యకాళ్లతో విచ్చిన బీదవాడు మనవాళ్లలో నిలుచున్నాడు.

తల్లి:— మాకు కొయ్యకాళ్లు అక్కరలేదని చెప్పు.

హితము

ఉపాధ్యాయుడు:— బ్రహ్మచారులకు ఇంట్లోగాని, బయటగాని నుఖంలేదు. పెండ్లి చేసుకొంటే, బహుశా పోయినప్పుడయినా నుఖంగా ఉంటుంది.

ఎట్లా తెలిసింది?

ఉపాధ్యాయుడు:— నన్ను చేతుతో దగ్దుకోవలెను?

విద్యార్థి:— సబ్బుతో.

ఉపాధ్యాయుడు:— నీవు సబ్బు ఉన్నదా?

విద్యార్థి:— లేదు.

ఉపాధ్యాయుడు:— మీ నాన్నకు ఉన్నదా?

విద్యార్థి:— లేదు.

ఉపాధ్యాయుడు:— అయితే, నీ కట్టా తెలిసింది?

విద్యార్థి:— మేము సబ్బులమ్ముతాము తెండి.

తొందర

ఒకడు:— అంత తొందరగా పెండ్లిచేసారే?

మరియొకరు:— పెండ్లి ఆవుతుందో లేదో అని ఉఖయ పక్షాలకు వివరదాతా అనుమానమే.

ఎదారి

ఉపాధ్యాయుడు:— ఎదారి అంటే ఏమిటి?

విద్యార్థి:— మీ తలవలెనే, ఏమీ తెలవనిది.

అందుకుగాను

న్యాయవాది:— మీకేం భయంలేదు న్యాయం జరిగేట్లు చూడటాకేం నాది.

కక్షిదారుడు:— న్యాయంకోసం తమరిని ఏర్పరుచుకోవడం లేదు. న్యాయం గెలవాడానికి ఏర్పాటు చేసుకొన్నాను.

వంటమనిసి

రామయ్య:— మీవంటమనిసి మంచివాడేనా?

కృష్ణయ్య:— ఎంగిలించే. రెండు పూటలూ సంద్యవారాస్తాడు. నల్లోక పోయిస్తాడు. కాని వంటమాత్రం చేతగాదు.

పాకకాస్త్రం

భర్త:— నీవు చేసిన ప్రాంతిండినంబు అట్టే బాగాలేదు.

భార్య:— బాగా వుంటుందని, పాకకాస్త్రంలో వ్రాసారు, మీరు చూడలేదా ఏమి?

కారణం

తల్లి:— నీవు ఆ పాకా తలమనంటే, నాతో ఎందుకు ముందుగా చెప్పలేదు?

శిల్పవాడు:— అడుకోతలచాను కాబట్టి.

విధిని నెరవేర్చుట

శ్రీమంత్రి పోలీసుస్టేషన్ వారు, తప్పించుకొని పారిపోయిన దొంగయొక్క ఫోటో గ్రాఫులను అంటిని మరయొక చిన్న ప్రేషనుకు పంపిరి. కొంతకాలమయిన పిమ్మట,

ఈక్రింది జవాబు ఫీఫ్ కాన్ స్టేబుల్ వద్దనుండి చేరెను. “మీరు పంపిన ఫోటో గ్రాఫులు చేరినవి. ఇంతవరకు అయినవరిని ఆరెస్టు చేసినాము ఆరవవాడింకను చిక్కలేదు.”

పరీక్ష

బాటసారి:— శిల్పారుకు పోదానికి ఇంకా ఎంతసేపు పడుతుందండీ?

ప్రక్కనున్న రైతుకు మాట్లాడకపోయెను. బాటసారి కొంతదూరము పోయినతరువాత, రయితు వానిని మరలపిలిచెను.

రయితు:— ఇంకా గంటలలో పోగలరండీ.

బాటసారి:— ఆమాట యింకాకనే చెప్పక పోయినారా?

రయితు:— మీరెంత త్వరగా నడుస్తారో నాకేమి తెలుసును?

సమాధానం

ప్రయాణికుడు (కోపంతో):— నేను బండిని ఆపమంటే ఆపకపోతిరి. ట్రాంబండి ఎక్కడంటే కాలువరిగి లే పోతేనే వాడు!

ట్రాంకంజెట్టు:— నుండినాళ్లకొరకు తప్పుకుండా ఆవుతాం.

ప్రవృత్తిశాస్త్రం

ఉపాధ్యాయుడు:— కేడిమి వస్తువులు పెడను

తని. చిటిమి నుడుమకుపోతవి. ఇందుకు ఉదాహరణం ఒకటి చెప్పు.

విద్యార్థి:— ఎండాకాలంలో, పగలు చాలా పెరుగుతుంది. చలికాలంలో, తగ్గిపోతుంది.

ఎదురు దిగుగుట

కోగ:— అయ్యో, చాలాకాలంనుంచీ బాధపడుతూ, కుడుపు నుడుమలమేమివాడిని అడిగానండీ.

వైద్యుడు:— వాడికేం తెలుసును? వాడిపలక అనుసరిస్తే ప్రాణమోపమే. అయినా వాణేమనిచెప్పాడు?

కోగ:— తమవద్దకు పోవున్నాడండీ.

బర్మిక్ మాగారి యువ న్యాయము

తెల్చి, ఫిబ్రవరి 28:— నాన్లుకాస్త్రం (ఇంజనీరు) ల పాతకాలయం దువస్యపించుచు, హిందూచేతము పారిశ్రామికాభివృద్ధి నొందుచుండుటచే వీరియావశ్యకత హెచ్చుచున్నదని యు, ప్రస్తుతమున్న కాస్త్రంజ్ఞులు, భారతదేశముందలి పారిశ్రామికాభివృద్ధికి గావలసిన సంఖ్యకంటే, హెచ్చులేదని యు, ప్రకృతి కాస్త్రంజ్ఞులకు విరిగి యన్నోన్యత మెందుగ గలదని యు, వృక్ష కాస్త్రంజ్ఞులకు, నాన్లుకాస్త్రంజ్ఞులకు గూడ నిట్టి యన్నోన్యమే గలగవలయుననియూ తెలిపిరి.

కీర్తి శేషులైన

దామెర్ల రామారావుగారు

ఒక స్మారకనధ

సుప్రసిద్ధ చిత్రకారులను ఆంధ్రభారతకళాపరిషత్ దాచుకొనున నగు శ్రీయుత దామెర్ల రామారావుగారి యకాల మరణమునకు గాఢవిషాదము వెల్లుబుడుతును, వారి గౌరవార్థము స్మారకచిహ్నమును నెలకొల్పి యత్నించుటకును, ఫిబ్రవరి 27 వ తేదీని 5-80 గంటలకు రాజమహేంద్రవరమున గోదావరి హిందూసమాజముందరమున పౌరమహాజనసభ యొకటి జరుగును. ఎల్లరును తప్పక విచ్చేయ బ్రార్థితులు.

సాలసభాపతయ్య అధ్యక్షులు, రాజమండ్రి మ్యునిసిపాలిటీ. రంధి అప్పలస్వామి, ఉపాధ్యక్షుడు, రాజమండ్రి మ్యునిసిపాలిటీ. న్యాయతి నుబ్బారావు అధ్యక్షుడు, ఆంధ్రభారతీయ కళాపరిషత్. ఎమ్. ప్లాథాం, ప్రిన్సిపాలు, ప్రభుత్వకళాకాల రాజమండ్రి. చిత్రపు వెంకటాచలం అధ్యక్షుడు, గోదావరిద్యాపితము. ఆర్. డబ్ల్యు. రాస్ ఐ. ఇ. ఎస్. ప్రిన్సిపాల్ ట్రెయినింగు కాలేజి రాజమండ్రి. చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహం. కొమ్మిరెడ్డి కేశవ రామమూర్తి బి. ఏ. ఆంధ్రభారతీయ కళాపరిషత్. మాదిరెడ్డి వెంకటరత్నం, అధ్యక్షులు డిస్ట్రిక్టుబోర్డు, రాజమండ్రి. చొరబడి వెంకటకృష్ణారావు బి. ఏ. బి. ఎల్. ఆంధ్రభారతీయ కళాపరిషత్. జి. సి. హెచ్. పాలకు డిస్ట్రిక్టుజడ్జి, రాజమండ్రి. రాళ్లబండి నుబ్బారావు ఆంధ్రవర్తిత పరిశోధకమండలి అప్పలనుబ్బారావు, వర్తకసంఘము రాజమండ్రి. కె. వి. ఎస్. రామచంద్రారావు అధ్యక్షులు గౌరవగ్రంథాలయము. నాళం కృష్ణారావు, గౌరవగ్రంథాలయము. తన్నేటి సూర్యనారాయణ శారదాగ్రంథాలయము, రాజమండ్రి. నాళం పట్టాభి రామారావు, వైశ్యకేవలదాసము రాజమండ్రి. మోతే రంగయ్యనాయుడు, అధ్యక్షుడు, రాజమండ్రి తాలూకా బోర్డు. చామమర భాషికార్లురావు, ఆంధ్రభారతీయ కళాపరిషత్. తెరకిచెర్ల రామమూర్తి బి. ఎ. ఎల్. టి. వీరేశలింగం లైబ్రరీ. పాలకోడిటి సుబ్బమూర్తి, కార్యదర్శి హితకారణసమాజం. చావలి వెంకటహనుమంతరావు రాజమహేంద్రవరం. టి. శివశంకరకాస్త్రం సాహితీసమితి. కందుకూరి బాబాయమ్మ మ్యునిసిపల్ కౌన్సిలర్. న్యాయతి కామేశ్వరరావు. బి. ఎ. బి. ఎల్. ఎఫ్. ఎమ్. యు. నిడమర్తి సత్యనారాయణమూర్తి, సారస్వత సమాజము. తాడూరి శ్రీరామనరసింహారావు. వి. వి. జగన్నాథాచారి, కార్యదర్శి, గోదావరి హిందూసమాజము. మిర్. ఆక్రం ఆలీ బి. ఏ. బి. ఎల్. పెద్దాడ వెంకటసుబ్బయ్య, స్త్రీల సంఘము రాజమండ్రి.

కావలెను 1970

ఉత్తరసర్కారులలో కేరసనాయిత్ అమ్మ ఏజంట్లు కావలెను. వివరములకు ఈదిగువవిభాగమునకు వ్రాయవలెను.
Pennsylvania Oil Co., of India Ltd.,
Post Box No. 178, MADRAS

మూత్రసంబంధమైన వ్యాధిచే గలిగిన అతినరముల బలహీనతకు ఆత్యద్భుత నివారిణి

నేను జేబోల్ నాటకాలోటి నగరత్తార్ సంఘమునకు చేరిన వరేరకుడను. కడచిన కొన్ని సంవత్సరములనుండి నేను అతినరముల బలహీనతచేతను, దుర్బలత్వముచేతను బాధపడుచుంటిని. నేను ఆనేక ప్రాకృతిక ఔషధములను నేనించెయు స్వల్పగుణముగ ఉపయోగించెను. తరువాత నేను నిరాశచెందిరిని. అద్భుతవశమున నాన్నే హితుడొకడు ప్రస్తుతము మద్రాసు జార్జిటౌను, ఆర్మీరీయన్ వీధిలో నెం 72 కు, గృహమునందున్న పండిత స్వామిశ్రీనివాసఅయ్యంగారిని నాకు పరిచయము చేసిరి. స్వల్పకాలము ఔషధసేన చేసినంతమాత్రముననే నాకు గొప్పగుణము కలిగినది. ఇప్పుడు నాకు క్రొత్త ఆసక్తి, పటుత్వము గలిగినది.

ఒకకోగికి అతిమాత్రమువ్యాధిచే హృదయమువద్దయుండిన రాచకురుపును పండితులనాకు శస్త్రచికిత్సకేనే జయముగా బాగుచేయుటను నేను స్వయముగా చూచిరిని. ఆర్. ఎమ్. ఏ. ఆర్. ఆర్. ఎమ్. అరుణాచలం చెట్టి, జేబోల్, ప్రాత్రోటన, ఇంపీయల్ అయిల్ కంపెనీలు, నెం 12 నెకండులైవీవి, మద్రాసు. 23-2-1925.

వారి నలహాకట్టుము రు. 15-0-0

1442

స్థాపించగలడు. ఇంతవరకును కాంగ్రెసు సభ్యులగుటకు డబ్బు చందా నిచ్చినచాలును. పలువుర కిది సులభముగనుండెడిది. కాని నేడు స్వల్పశరీరశ్రమయవసరమగుచున్నది. నూలుచందావలన ప్రజాసామాన్యమునకును, ఉన్నతజాతివారికిని గల అంతరము దొలగిపోవుచున్నది. దేశముకొరకు సలిపెడిసేవయే ప్రధానపరీక్షయగుచున్నది. పనిలేనిది వోటులేదనుకొనికొని ధాంతమునకు కాంగ్రెసు ప్రాంతైసు దారిజూపుచున్నది. స్వయంకృషికి దేశము నూతన గౌరవ మొనగుచున్నది. ప్రపంచదృక్పథమును నటుతము, నూతనసభ్యత్వాన్నిత మార్పగలదు. ఈ సమయమున ప్రజలుపేక్షవహించి, ఆపిమ్మట మహాత్ముని నొందించి ప్రయోజనములేదు. నూలుచందా విఫలమయిన చాలునని ఎంచి, కార్య విముఖత జూపుటధర్మముగాదు. ఎట్టిరాజకీయాభిప్రాయములు గలవారి కయినను సరిబోయెడి సులభమగు కర్మమార్గమును మహాత్ముడు బోధించియున్నాడు. అన్ని విధేదములను ఆవలద్రోచి, నూలుత్రాడను సంయోగమూత్రముచే ప్రజల నెల్లరను కట్టివైచుటకు మహాత్ముడు అనుకూలసాధనమును నిరూపించియున్నాడు. ఇతర ప్రక్రియల విషయమై నెట్టి భేదభావము జూపినను, నూలుచందా విషయమై నెల్ల కేకీభావము గనుపరచి, మాతృవిమోచనమునకు తోడ్పడెదరు గాక!

స్టేటుకొన్నిలుసభ : నిర్బంధ శాసనామోదము

గత సంవత్సరమున, క్రిమినలు లా సవరణ చట్టమునందలి రెండవభాగమును రద్దుజేయవలయునని, డాక్టరు గవరుగా రొక బిల్లును సామ్రాజ్య శాసనసభలో ప్రవేశ పెట్టగ, ఆయ్యది వారి యామోదము బడసెను. ఇంతవరకును స్టేటుకొన్నిలుసభ కీ చట్టమును ప్రభుత్వమువారంపియుండరయిరి. స్టేటుకొన్నిలుసభ్యులగు కరాండీకరు గారు నిన్నటిదినము గవరుగారిచట్టమును విచారించవలయునని ప్రతిపాదించిరి. తమ పెద్దతనమును సార్థకపరచుటకో యన, స్టేటుకొన్నిలుసభవారు కరాండీకరుగారి తీర్మానమును నిరాకరించిరి. నూతనచట్టమును విచారించుటకుగూడ బనికారాదనిరి. అధికారవర్గమునకు స్టేటుకొన్నిలుసభ ప్రక్కతాళము వైచుచున్నదనుట కిది మరియొక నిదర్శనము. అతివాదులగు సామ్రాజ్య శాసనసభ్యుల వేగిరపాటునణచుటకు, స్టేటుకొన్నిలుసభవారిటుల సంఘించిరి గాబోలు! నిర్బంధవిధానమును కొనసాగించుటకు తమకును శాసనసభా ధారముగలదని, అధికారవర్గమువారు ప్రకటించుటకు చక్కనియవకాశము దొరకుచున్నది. స్టేటుకొన్నిలు సభను హోంమెంబరుగారు బట్టువలె తిరుచుగ పొగడుట యాచారమయినది. ఇందుకు కారణమేమియో విదితమే. క్రిమినలు లా సవరణచట్టమును రద్దుజేయవలయునని, నిర్బంధ విచారణసంఘమువారు చాలకాలముక్రిందట సిఫార్సుజేసియుండిరి. సామ్రాజ్యశాసనసభవారు వీరి సలహా నామోదించియుండిరి. అటులైను, స్టేటుకొన్నిలుసభయు, అధికారవర్గమును చేతులగలిపి, నిర్బంధములను కొనసాగించవలెనుట మిగుల శోచనీయము. హోంమెంబరుగారు, నిర్బంధములవసరమని చెలుపుట వింతగాదు. నిర్బంధములు లేకున్న పరిపాలనమే కొనసాగదనియు, లా

ఆర్డరులను రక్షించుటకు స్వాతంత్ర్యనిరోధమేసాధనమనియు, వీరు చెలుపుట కొత్తగాదు. కాని, దాదాభాయిగారును, వాచాగారును గవరుగారి చట్టము నెదిరించి, హోంమెంబరుగారికి తోడ్పడుట, మిగుల అసభ్యము. దాదాభాయిగారు ప్రజాక్షేమమును పాటించరనుటకు, వారి హేతువాదమే నిదర్శనము. క్రిమినలు లా సవరణ చట్టము పాఠశ్రామికులకును, జమీందారులకును, చట్టబద్ధులకును ముఖ్యావసరమని, వీరు సిగ్గును వీడిబలికిరి. పాఠశ్రామికులకును జమీందారులకును నిర్బంధచట్టము లవసరమేమో తెలియదుగాని ప్రజాసామాన్యమున కిట్టి చట్ట మక్కరలేదనుట స్పష్టము. దాదాభాయిగారికి ప్రజల కష్టముల పట్ల సానుభూతి లేకుండుటచే, వారిటుల ప్రసంగింపవచ్చును. 1908 సంవత్సరమునందు క్రిమినలు లా సవరణ చట్టము నిర్మించబడినపుడు, దీనిని కొలది కాలమువరకే నిలిపియుంచవలెనని, దాదాభాయి గారే సూచించియుండిరి. ఆకాలపరిమితి యింకను ముగియలేదా? స్టేటుకొన్నిలు సభావతావరణము దాదాభాయిగారి దృష్టిపథమును మార్చివైచెనా? ఏదిఎటులున్నను, స్టేటు కొన్నిలు సభవారి ప్రవర్తనము ఆసేతుహిమాచలపర్యంతము ఖండింపబడుననుటకు సందియము లేదు.

స్వరాజ్యవిధానము

అఖిలపక్ష సమావేశపు సభ కమిటీవారు తయారుజేసిన స్వరాజ్యవిధానమును నిన్నటిదినము ప్రచురించియుంటిమి. ఇయ్యది, బీసెంటుగారిదివరకు ప్రచురించిన స్వరాజ్యవిధానమునే దాదాపుగ ననుసరించుచున్నది. జన్మస్వాతంత్ర్యముల నీవిధానము రక్షింపవలెనుట మిగుల సంభావ్యముగనున్నది. వోటుల యోగ్యతలుమాత్రము లోపముగ గనుపించును. వీనివలన ప్రజాసామాన్యము దేశపరిపాలనమునందు పాల్గొనుటకు స్వేచ్ఛావకాశము గలుగజాలదు. హిందూదేశాశయముల కనుకూలమగు ితిని వీనిని మార్పుట ముఖ్యావశ్యకము. సైన్యవ్యవహారములు ప్రజల స్వాధీనమున లేకుండుట, యీ విధానమునందలి గొప్పలోపము. దీనిని సవరించినగాని, ప్రయోజనముండదు. పరిపాలనమునకు గ్రామమును బునాదిగ జేయవలయునను సూచనను, సబ్ కమిటీవారేల యామోదించలేదో తెలియదు. సబ్ కమిటీవారి స్వరాజ్యవిధానమున, జనరల్ కమిటీవారు దూరదృష్టితో పరిశీలించి, ప్రజాపరిపాలనమున కనుకూలించెడి మార్పుల జేయుట ముఖ్యము.

ట్రాన్సుఫర్డుఖిలు: కొత్తపన్నులు

బొంబాయి గవర్నరుగారు, శాసనసభ్యుల కొనగినసలహాల జూచిన, ట్రాన్సుఫర్డుశాఖలపై వీరి కేమాత్ర మభిమానము గలదో విదితమగును. జాతీయనిర్మాణమున కుపయోగించెడి శాఖలకు ధన మధికముగ గావలయు ననుట నిర్వివాదాంశము. కాని, రిజర్వుడుశాఖలుగూడ జాతీయ నిర్మాణశాఖలేయని, బొంబాయిగవర్నరుగారు వాదించుచున్నారు. పిల్లలు పాఠశాలలకు బోకుండ, దారిలో దొంగ లడ్డగించుచో, జేయనది ఏమని వీరడుగుచున్నారు. వీరి వాద నైపుణ్యమును

ప్రత్యేకముగ ప్రశంసించ నక్కరలేదు. ట్రాన్సుఫర్డు శాఖలకు హెచ్చువ్యయము గావలసినయెడల, రిజర్వుడు శాఖావ్యయమును తగ్గించుట యుక్తము. అందుకు మారుగ, బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు కొత్తపన్నులను విధింపదలచిరి. ట్రాన్సుఫర్డు శాఖలపై ప్రజలలో నేహ్యతగలిగించుటకు, పన్నులను విధించుటకన్నను అనుకూలమార్గ ముండజాలదు.

ప్రెస్సు తంతివార్తలు: హెచ్చుపన్ను

ప్రెస్సు తంతివార్తల రేట్లనీ తరుణమున హెచ్చుజేయుట మిగులశోచనీయము. ఉరుముఉరిమి మంగలముమీద బడినటుల, తమపొట్టను తాబోసి కొనలేక ప్రజాప్రబోధమునిమిత్తమై అనేక శ్రమలకు లోనగుచున్న వార్తాపత్రికలపై యిట్టిపన్నును విధించుటకు కఠినమేమియో తెలియకున్నది. ప్రెస్సువార్తలపై 100 కి 3 వంతున రేట్లు హెచ్చుజేయబడెను. ఇట్టిపన్నులను విధింపకముందు, తాము నిర్మించిన ప్లెసిటీ కమిటీతోనయినను ప్రభుత్వము వారు యోచించరయిరి. పత్రికాసంఘములతో నాలోచించకబోయిరి. రంగ స్వామిలయ్యంగారు సామ్రాజ్య శాసనసభలో నడిగిన ప్రశ్నలకు ప్రభుత్వసభ్యులు సరియగు సమాధానము జెప్పజాలకబోయెను. సంస్కరణవిధానము క్రింద, ప్రజాభిప్రాయ మెంత చులకన చేయబడుచున్నదో, యిందునుబట్టి కనుగొనవచ్చును.

విదేశవార్తలు

ప్రేడ్ యూనియను పన్నులచట్టము

రాచకీయములనిమిత్తము - వరతులు

లీసెల్లు, ఫిబ్రవరి 22:—పై విషయమునుగూర్చి వార్తాపత్రికలు చర్చను మరల ప్రారంభించినవి. రాచకీయముల నిమిత్తము ప్రేడ్ యూనియనులు ఏవరతులప్రకారము పన్నులను విధించవలసినది ఆలోచించుట కీచట్టమును బ్రవేశపెట్టిరి. ప్రస్తుత మందున్న చట్టమును సవరణ జేసెవరకు. రాచకీయముల నిమిత్తము సామ్యును ఇచ్చుటకు ఇష్టము లేనివారలను నిర్బంధము జేయవలెనని రాబ్బటుజేయవలె ననుచున్నారు. ఇష్టమున్నవారినే ఇచ్చుటకు జేయవలె ననుచున్నారు.

ఈవిల్లును ప్రోసిక్యటుటకు 15 గురు కన్సర్వేటివు పథ్యులు ముందుకు వచ్చిరి.

కొన్ని కన్సర్వేటివు వార్తాపత్రికలు ఈ ఏర్పాటుకు ఒప్పుకొన్నను కొన్నిపత్రికలు ఆంగీకరించుటలేదు. ఈవిల్లును ప్రవేశపెట్టుటకు పట్టుదలను జూపరాదని అబ్బర్యురపత్రిక చెలుపుచున్నది. ప్రభుత్వమువారు ముందు జరుగనున్నవాటి కీయ కొనరని ఒకడే ప్రెస్సుపత్రిక చెలుపుచున్నది.

జాన్ హడ్సన్ గారిని నిజముగ భూస్వామియను జేసిరా?

లండన్, ఫిబ్రవరి 19:—ఈస్టిండియా కంపెనీలో ఉద్యోగమునందున్న జాన్ హడ్సన్ గారిని కలకత్తాలో నెప్టెంబరు 1876 లో నిజముగ ఆతనినే భూస్వామియను జేసిరా లేక ఆతని ప్రోద్బలముచే ఇంకొకరి నెవరినైనను భూస్వామియనుజేసిరాయని పండితులు బయలుదేరినవి. ఇరవయ్యే చిదంబర రహస్యముగ నున్నది.

ఈవిషయమై ప్రభువులసభలో ఆలోచించుచున్నారు. సోమర్సెటురాజ్యమునకు వారసులు బయలుదేరుటచే ఈసల

స్వస్థులకు ఆలోచించుచున్నాడు. కలకత్తాలో హాస్పిక్ గారిని నిజముగ భూస్థానితము చేసినది సమర్థుల ప్రభువు తెలియ జేసెను.

బ్రిటిషు సాకావ్యాపారము

ఎక్కువ వర్తక సాకార్యములు

చేయునట్లు శాసనములు

లీవెల్ల, ఫిబ్రవరి 21:—అన్ని దేశములకు ఒకేవిధముగ ఉండునట్లు ఒక సాకార్యము విశేషభర్త్యములతో వాయునా ప్రచారములనుగూర్చి ఒకపరిశీలన చేసికొనుటకు ఏండ్లు చేయుచున్నారని వర్తకసంఘాభ్యుదయ తెలియజేసెను.

దీనివలన ప్రపంచమునకును అందఱును వర్తక సాకార్యము లెక్కువ. ఈవర్తకములను సాధ్యమైనంతవరకు ప్రజేశపెట్టెననుచున్నాడు.

జర్మనీతో ఇటీవల చేసికొన్న ఒడంబడిక మరలలో రాష్ట్రపతి ఎప్పటికి ఆముఖ జాగ్రత్తలు చేయ నిశ్చయించిరి. ఈవిషయమైనను ఇంకొకటియు ప్రజేశపెట్టెదరు. ఈ ఒడంబడికను ప్రపంచములో అందఱును అంగీకరించిరి. జర్మనీలో అందఱును దీనిని అభ్యుదయ నుడునని దలంచెదననిరి. బ్రిటిషు విదేశాంగవిభాగములో గొప్ప యుద్ధకార్యమును దీనివలన తెలియజేయుచున్నది. అందఱును లాభించు మరల లిందు ఏర్పాటు చేయబడినది. వలస స్వాధీనములకు వలయు సాకార్యముల నేర్పాటుచేసెదరు. కొందరికి సాకార్యముల నీయవలెనను విషయమును జూపుట మానవలెననిరి. బ్రిటిషు నావికులను చాలనుండిని అన్నిచోట్లను నియమించుటకు దీనిని సాకార్యములు గోరుచున్నారు.

ఆయుధ సామగ్రి పరిశీలనము

మంత్రుల సమావేశపు తేర్పాటులు

లీవెల్ల, ఫిబ్రవరి 22:—జర్మనీలో అంతర్విక్రమందలి ఆయుధ సైనిక పరిశీలన సంఘమువారి నివేదికమును చెప్పియు బ్రిటిషు సలహా సంఘమువారు ఆలోచించుచున్నాడు. కొన్ని రోజులనుండి పరిశీలించుచున్నాడు.

దీనిని రాయబారముల వారికి అందజేసెదరు. ఈవిషయమును చర్చించుటకు మంత్రుల సమావేశమును ఏర్పాటుచేయుట సందర్భమున ఆలోచించుచున్నాడు.

హెరియట్టుగారును, చాంబర్లెనుగారును యుద్ధపరిశీలనకు దగ్గించు విషయమై ఒకదానిని యభిప్రాయముగా చిలికి కొన్ని యావయోగ విధానములను అందఱును అనుకొనుచున్నాడు కాని ప్రస్తుతము ప్రాంతములో పరిశీలన కర్తవ్యము నుండుటచే హెరియట్టుగారు లండనుకు బోజులరు. అందుచే చాంబర్లెనుగారు ప్యారిసుకు బోయెదరనుచున్నారని వార్తలనుగూడ విశ్వసించరాదు. అట్టి సమావేశపు తేర్పాటులే లేనట్లు.

సైనిక మదింపులు-అంచనా

లీవెల్ల, ఫిబ్రవరి 21:—సైనిక మదింపు లి కను తరచుగా కేపు ప్రకటించుటకు. సైనిక సంఖ్యయందును, సామగ్రి నందును తగ్గించెదనని మాత్రము తెలుపుపత్రిక నూచించుచున్నది.

సైనికవ్యయమును 500,000 పౌనులకు దగ్గించెద రహకొనుచున్నాడు. 900 సైనికులకు దగ్గించెదరట. 4412000000 పౌనుల మదింపు యుద్ధమునకుపూర్వమున్నట్లే చేయబడెను. మూడు సంవత్సరములలో సైనిక ఆర్థికపత్రికలో 180,000 పౌనులను దగ్గించిరి.

ఈజిప్టు సమస్య

బ్రిటిషువ్యాధ్యత కార్మిక నిధానమును నమర్చించుట
లీవెల్ల, ఫిబ్రవరి 21:—ఇండియా విషయములలోగాని ఈజిప్టు వ్యవహారములలోగాని రాంసే నుద్దావాల్లుగా చేమియు లోటుకొను శిరీషము ధైర్యముతోడనే ప్రస్తరించెననియు ప్రజల బ్రతుకు జాభ్యుత్తమ అసంధ్యముగ తెలియజేసెననిరి. అదే ప్రకారము చాంబర్లెనుగారు గూడ అనుబంధించినది.

దక్షిణ ఆఫ్రికా బంగారు

ఇండియా కొనుట

లండన్, ఫిబ్రవరి 20:—రాత్రి 4/45 ద్వారమునందా ప్రత్యక్షముగ తిన్నగ ఇండియాకు దక్షిణ ఆఫ్రికాబంగారును విక్రయించి బంపుటకు చరల ప్రారంభించిరి ఇది లండనులో నన్న వర్తక సంఘమువారి దృష్టి నొకరించుచున్నది.

ఈమార్గమున గడచిన కొన్ని రోజుల క్రిందట 1000000 పౌనుల బంగారు ఇండియాకు బంపబడెను. లండను మార్కెటులో ఆఫ్రికానుండియే గాక ఇతరచోట్లనుండిగూడ బంగారు వచ్చుచున్నది. ఇందులో ఇండియా చాలవఱకు గొప్ప మొత్తమునుగొన్నది. ఇండియా చాలవఱకు బంగారును కొనుచున్నది పోయిన ఆరు ఏడుపాదులలో పెద్ద మొత్తమును గొన్నది.

జపాను వ్యక్త సంస్కరణము

నూతన నియోజకచట్టము

టోక్యో, ఫిబ్రవరి 21:—ప్రభుత్వ నియోజకచట్టమును పార్లమెంటులో ప్రజేశపెట్టిరి. పార్లమెంటు సభ్యులైనవారు ధీ ఏండ్లుపెట్టినవా రందఱును ప్రయత్నించుచున్నది. 25 ఏండ్లు చాటిన వారు అందఱును ఓట్లనీయవచ్చును. కాని మినహాయింపునుజేరిరి. ఈవిధ్య ప్రకారము 10 00000 మంది నియోజకాధికారులను ఒడవెనెదరు.

ఈచట్టమును పరిశీలనకు ఒక సంఘమున కంపిజేసిరి. కొందరిచట్టము నుండినియు కావలెననియు గోలపెట్టుచున్నాడు. కొందరు ఆరెట్టుజేయబడిరి.

నల్లివనుగని వేలుట

కప్పడినవారిని బ్రతికించుటకు వీలులేదు

నల్లివన్, ఫిబ్రవరి 22:—ఇంతవరకు 28 మందిని కాలినవారిని బయటకుదీసిరి. ఇంకను 28 గురు భూగర్భమునందున్నారు. వీరిని గాపాడుటకు ఆశను వదులుకొనిరి. ప్రయత్నము కారణమెద్దియో తెలియకున్నది.

భారత రాజకీయపరిస్థితులు

అబ్దుల్ హక్ ఆఫ్రికాభిప్రాయము

లండన్, లీవెల్ల, గంధీవాసుగార్లు నావికాసంఘములకు తమ ప్రస్తుత ప్రచారకవిధానము పరోక్షములను గాంచుటలేదని గ్రహించుచున్నట్లు తోచుచున్నది. క్రొత్తసాధనములకు తగవులాచుచున్నట్లున్నది.

ఇండియా కార్యాలయమునకు దేశసంబంధము ఇంతవరకు గ్రహించి దానుగాని నమననంబి బోవుచున్నవారు మరల గాంధీగారియందే విశ్వాసముంచి ఆయన వెంటనేబోవుటకు ఆలోచించుచున్నారని తెలియచున్నది. పన్నుల నిరాకరణమును మరల ఆపలంబించిన ఈసంధికారమునందే బయట బడుటకు తానుండదాయని ఆలోచించుచున్నాడు. పన్నుల నిరాకరణమును ప్రారంభించిరేని ప్రభుత్వమువారు ప్రమాదము పెదుర్కొనవలసివచ్చును. కాని భయపడ నవసరములేదు. ప్రభుత్వమునాటి ప్రయత్నములకు ప్రతివర్తకముకలంబించగలరు. గాంధీదాన ఒక బడిక చేదనని అనుకొనుచున్నాడు. వ్రాహ్మణత్వమును, నిదానముగల మహమ్మదీయులను కాంగ్రెసునుండి బాదుచున్నారని తెలియుచున్నట్లును అబ్దుల్ హక్ ప్రాయమున్నది.

భారతదేశ సంరక్షణము

పసిపికును గాపాడుట

ఆంగ్లో ఫ్రెంచి సహకార మనసరము

ప్యారిస్, ఫిబ్రవరి 22:—పసిపికులో ఫ్రెంచిధానమునుగూర్చి చాల చర్చించుచున్నారట. ఆంగ్లోజపాను ఒడంబడిక అంతరించుటకు చాల విచారించుచు బుల్గేరియాద్దగారు ప్రాయమున్నారట. జపానుదక్షిణాఫ్రికాను, జర్మనీలోను కలసి కుండి జపాను కర్తవ్యమును ఆంగ్లో ఫ్రెంచి సహకారమునకు ప్రయత్నించుట సరము. దీనివలన జపానుకు భయముండదని అభిప్రాయపడె ననుచున్నాడు.

భారతదేశ గ్రామపరిస్థితులు

లండన్ (తేదీ లేదు). భారతదేశ గ్రామపరిస్థితులను విచరించుటకు కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయమున పండితుగనున్న గ. గలిగారు తెలియజేయు బర్మెన్ హెడ్ ప్రభువు, విల్లింగ్డన్ రోసాల్లా సి. ప్రభువుగారును, స్వామిప్రభువు, ఆప్ట ప్రభుయును కంగోరించినది తెలియుచున్నది.

గ్రామ ఆర్థికజీవనమును చక్కబరచుటే రాజ్యాంగాధివృద్ధికి వీలులేదని గంగులిగారు నదిరి. వాతీయజీవనమునకు పలు త్యములేదే వ్యవసాయముమీద ఆధారపడు ఇండియాను స్వరాజ్యమునిచ్చుట జేరాకోశముగ నుండును. స్వామివాదుల ఆందోళనయు గ్రామములపరిస్థితులను గప్పిసేసి ఆంధకారమునందునున్నచునున్నారు. వ్యాయచారులు గ్రామవాసుల నిజపరిస్థితులను తెలిసికొనలేదున్నారనియు నాటిని పొటించుటలేదని నుడిచిరి.

రామలక్ష్మమిషనుకు ప్రభుత్వమునా రంగీకరించెద రనుకొనుచున్నారు.

ఇండియాను బోల్లి విక్ర రక్షిగా యువద్రవము రాకొండ గాపాడుటకు ప్రాంత సెంటయు బోడ్డునునెయు ఈజిప్టులో ఫ్రెంచి సహాయముండుటచే ఇండియాకు విద్యమార్గమును గాపాడగలనెయు ప్రాంతముంత్రియును అబ్దుల్ సాద్రాకుగారునదిరి.

అసియాలోను అమెరికాలోను ఫ్రెంచి బ్రిటిషువారు ఎడతెగని స్నేహసాశేషులతో నుండవలెననిరి. ఇదంతయు జపానును రక్షియుతోడను జర్మనీతోడను చేరకుండజేయుటకు కిందుచున్నారు.

కామన్వె సభలో

భారతదేశపు వ్యవహారములు

రాజకీయభైదీలు కారాగృహములందెంతమంది మరణించిరి?

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతరలివార్త)

లండన్, ఫిబ్రవరి 22:—రాజకీయ సేనములు, ప్రేడు యూనియనుకుట్రి ఆందోళనము చున్న సేనములక్రింద శిక్షించబడినవారిలో 1919 సంవత్సరము మొదలు 1924 లోగ కా రాగృహములలో ఎంతమంది మరణించిరి, విచారణజరుగక నిర్బంధమునందున్నవారిలో ఎంతమంది మరణించిరని లాన్సెటబి గారు ప్రశ్నించిరి వింటర్టను ప్రభువు గారికిందివిధమున ప్రత్యుత్తరమిచ్చెను. 1922 సంవత్సరము పూర్వపు లెక్కల నూడవ వరకు, ఏయే సేనములక్రింద ఎంతమంది శిక్షించబడినవిగాములు తెలుప పట్టికలు మావద్దలేవు. ఖైదీలలో శిక్షించబడినవారిలో ఎంతమంది మరణించినదియు, విచారణజరుగనివారిలో ఎంతమంది మరణించినదియు తెలుపు లెక్కలనుమాడలేవు. సామాన్య మరణసంఖ్యను మాత్రము తెలిపెదను. మొట్టమొదటి 1919 సంవత్సరము 28-63 గురు 1920 మున 19 16 గురు 1921 సంవత్సరమున 20 36 గురున, 1922 సంవత్సరమున 22 18 గురును మరణించిరి 19 9, 20, 21 సంవత్సరములలో 1818 గెన్యు లేమను అనుసరించి నిర్బంధింపబడిన ఖైదీలలో ఎవ్వర మరణించలేదు. 1922 సంవత్సరమున 14 రు 1923 సంవత్సరమున 4 నూ ప్లాలు(విప్లవకాములు) మరణించిరి.

దక్షిణ ఆఫ్రికా వర్ణవిభేదచట్టము

కామన్వె సభలో వ్యక్తి

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతరలివార్త)

లండన్, ఫిబ్రవరి 22:—నేటిది న ము కామన్వె సభలో దక్షిణ ఆఫ్రికా యందు చేబడుచున్న వర్ణవిభేదచట్టములను ఆఫ్రికా ఇండియాకు గల పరస్పరసంబంధ తెల్లు మారిగలవో తెలుపుచు ఇండియా ప్రభుత్వమువారు దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారి కేమిన పందేక మందిరా అని కలసలు వేడ్చివుడుగారు ప్రశ్నించిరి. ఈవిషయమై దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారిలో ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు జరుపుటకు బర్మెన్ హెడ్ ప్రభువుగారు ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి ఆధికార విచిరని వింటుంటున్న ప్రభువుగారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి.

ప్రజారోగ్యము ప్రారంభవిద్య

హైస్కూల గారి య పరీక్షాసము

పాఠశాలలయందు ప్రజారోగ్యమును గురించిన విద్యాబోధనను నిందించి ప్రభుత్వప్రజారోగ్యశాఖ సహాయాధికారి యగు కె.పైటే ఎ. ఎం. వి. హైస్కూలు గారు నిన్న సాయంత్రము రెండు నభవనమునం దుపన్వహించు ప్రాథమిక పాఠశాలలయందు ఆరోగ్యవిద్యకు ప్రధానాధికారి నొసగవలెనని నుడివెరి.

ప్రజారోగ్యము నభివృద్ధిపరుచుటకు ప్రపంచమునందీతర జాతీయులందు ఇటీవలనుండియు వెన్నెస ప్రధాన దీక్షానియందు డిరెక్టియు సయిన్సు విజ్ఞానాభివృద్ధియే ఇందుకు కారణమనియు నుపన్వహకుడు నుడువుచు వైద్యమును బాగుగ నర్థమొనర్చుకొని ప్రజలచరణయందు పెట్టుకొను ప్రయత్నింపకపోయిన యెడల యుపయోగ ముండాలదనిరి. సయిన్సు విజ్ఞానము సామాన్యముగ నన్ని ఇతరవిషయములకంటెను పెక్కుడు త్వరితముగ ముందుకు జనుచుండును. అది విద్యార్థికులకు మాత్రమే త్వరితముగ గ్రహ్యమగునదిగాక - అట్టివిజ్ఞానమును ప్రజాసామాన్యము కంటెటిలోను ప్రచారమొనర్చి సర్వసామాన్యముగ నొనర్చుట విద్యార్థికుల ధర్మము.

ప్రజారోగ్యమును గురించిన విద్యయొక్క ప్రచారము టీకల వరకును చాలామందియగు నుండెను. పట్టణములందు నీటి సరఫరా మురుగుకాళవదనములు మొదలగునవి ఇటీవలవరకును ప్రభుత్వమువారి పనులుగ పరిగణింపబడుచుండెను. వైద్యమును ఆరోగ్యవిషయములు తమకు సంబంధించినవని ప్రజలు గమనించెడివారుగారు. కాని అదృష్టవశమున కొలదితత్వములనుండియు ప్రజారోగ్యవిషయములు ప్రతివ్యక్తికిని సంబంధించినవని గమనించుచున్నాడు. ఈవిషయము గ మ ని ం చి యే - పాఠశాలలో విద్యతోపాటు - ప్రజారోగ్యమునకు సంబంధించిన విషయముల బోధించుటగూడ కొకభాగముగ నేర్పరుపబడెను.

ప్రజారోగ్యమును గురించినవిద్యను సెకండరీ-హైస్కూలు-తరగతులందు మాత్రమే బోధించుచుండుటయే ప్రస్తుతవిధానమునందలి గొప్ప లోపము. పైతరగతులకు వచ్చునట్టికి-విద్యార్థులందు అలవాటులు స్థిరపడిపోయియుండును. అప్పుడు ఆరోగ్యనిబంధనల ననుసరించి క్రొత్తయలవాట్ల నేర్పరుచుకొనుట వారికి దుర్బలముగను. క్రొత్తయలవాట్లను లను జీర్ణ మొనర్చుకొనుట కష్టసాధ్యమగును. ఇంగ్లండు, అమెరికా, జర్మనీ మొదలగు జాతీయులందీ విషయమును గమనించిరి. మనదేశమునగూడ కొంతవరకీ విషయమును గమనించిరి. వైద్యములందు-ప్రారంభ విద్య నిర్బంధముగ గణపబడుచుండుటచే - ప్రారంభపాఠశాలల యందితరబోధనములతోపాటు-ఆరోగ్యవిద్యగూడ బోధకభాగముగ నొనర్పబడెను. ఇందువలన - ఆరోగ్యవిషయములు - ప్రజలందు త్వరితముగ వ్యాపించుచున్నవి. నిర్బంధప్రారంభ విద్యలేని ప్రదేశములందు దీనిని కష్టమొనర్చును. మదరాసునందు నిర్బంధ ప్రారంభవిద్యవిధానము ప్రారంభించుచున్నారు. ఇందువలన ప్రజారోగ్యము నభివృద్ధిపరుచుటకు వచ్చియవకాలము లభించునని యాశించుచున్నాను. సాధారణముగ-బాలుడు పది వత్సరములయవస్థనకు దెట్టివాడుగ నుండఁగో-వయస్సు వచ్చిన తరువాత నట్టియొకడే యగును. అందుచే 10 వత్సరములలోపు విషయమునందే, ఆరోగ్యమునుగురించిన విషయములను వారికి బోధింపవలెను.

ఇందుకు గాను - ఆరోగ్యవిషయములు బాగుగ చెలిసిన యుపాధ్యాయుల వసరము. ఆరోగ్యవిద్య నీవిధముగ బోధింపవలెనని నిర్ణయించుటకు నీలులేదు. విద్యార్థి కేవిధముగ బోధించిన బాగుగపట్టునో అట్లు బోధింపవలెను. ఆ విధముగ నభ్యసించిన విద్యార్థులవలన వారివారి గృహములందు ఎక్కువ ప్రచారము జరుగగలదు. అందుచే నీప్రయత్నములందు జయము చాలవరకుపాధ్యాయుని వ్యక్తిత్వముపై నాధారపడియుండును. ఉపాధ్యాయుడు విద్యార్థి యందు సానుభూతిని గన్నరుచుచు అన్ని విధముల తోడునీడయై మెలగవలెను.

హైస్కూలు గారు ముగించుచు మదరాసునందు ఆరోగ్య శాఖవారేర్పరచిన కిక్కు ప్రసంగవోద్యమమును కిక్కు ఆరోగ్య శాఖవారోద్యమమును గామించుచున్న వనిని ప్రకటించి ఆరోగ్య శాఖవారు ప్రజలందు ప్రచారమొనర్చుటకు గాను ప్రజా ఆరోగ్యమును బోధించుచు గ్రంథములను కొన్నిటిని ప్రకటించుచున్నారని చెప్పిరి. ప్రజారోగ్యము నభివృద్ధిపరుచుటకు స్థాపించబడిన ఈయంద్యమమున కందును దోడ్పడవలెనని గోరి.

సభాధ్యక్షులగు డా. ఎస్. స్వామినాథనుగారు పరస్పాన నకు కృతజ్ఞతను తెలుపుటతో సభముగిరి.

మదరాసు వార్తలు

రాకపోకలు: - సాయుక్త రాష్ట్రముల గవర్నరుగ నుండిన సర్ జానుహూయిలుగారు బీదినము ఉదయం ప్రారంభించునందు చెన్నపురికి వచ్చిరి. భుక్తిభవనమున గవర్నరుగారి ఆతిథ్యముగల నున్నాడు.

ప్రపంచ పర్యటనము చేయుచున్న డాక్టరు గ్రీను ఫెలు గారు వారిసతి పొలమునది, పొలమునకన్య నేటిదినము ఉదయం కలకత్తా మెయింబలో చెన్నపురికి వచ్చిరి.

నూతనముగ పోలీసు కమిషనరుగ నియమింపబడిన హమ్మెలుగారు నిన్న బీదినము చెన్నపురికి వచ్చిరి.

గౌ. పాశుల రాజాగారు సింగరాయకొండకు నిన్న రాత్రి ప్రయాణమై చెల్లిరి. కంబు, కర్నూలుకు చెల్లి మార్చి 1 వ తేదీకి చెన్నపురికి వచ్చెదరు.

దొర్నముల పిమ్మలగారు తెలంగాణ లోస్టిగారు నిన్న కేంద్రాధికారులకు చెల్లిరి.

ఇ. వి. రామస్వామినాయకుగారు నిన్న ఈలోడుకు చెల్లిరి. కాపుర గోపెనుగారు నేటిదినము ఉదయం చెన్నపురికి వచ్చిరి.

నేపాల వైద్యార్థిపతియు, నేపాలరాజు అల్లుడును అగు జెనరలు సింగ్ పమ్ సర్ జంకలూరు రాజాగారు రామేశ్వరమునందే నేటిదినము ఉదయం చెన్నపురికి వచ్చిరి.

ఆంధ్రస్వరాజ్యపార్టీ వాక్ సభ

వేమవరపు రామదాసు కంతులుగారి రిటుల ప్రాయుచున్నారు.

మార్చి ౧౭ 1 తేదీ ఆదివారం మధ్యాహ్నము ౩ గంటల మాడపాటి వెంకటేశ్వరరావు పంతులుగారి విశ్రాంతి గృహమున ఆంధ్రరాష్ట్ర స్వరాజ్యపార్టీవారి వార్షికసభ జరుగును. సభలో యాక్రందివిషయములు నిర్ణయింపబడును.

(1) ఉద్యోగీహుల ఎన్నికలు (2) బెల్లామలో అంగీకరింపబడిన విధానము ననుసరించి పార్టీని పునర్నిర్మాణముచేయుట (3) కాంగ్రెసుకు స్వరాజ్యపార్టీకిని సభ్యులను ఏర్పాటుచు చేతనాను ఉత్పత్తిని ప్రోత్సహపరుచుటకును చేయుట్లుచేయుట (4) కర్నూలు జిల్లాలో రాష్ట్రవిప్లవసభలో ఖాళీ అయిన స్థానమునకు స్వరాజ్యపార్టీ అభ్యర్థిని నియమించుటలెక్కు ను జరుపుట.

భర్తను తనతోకాపురమొనర్చు నటు లొనర్చుటకు దావా

తనభర్త యగు కృష్ణుడు మహాదేవుడుగారు తనతోకాపురముజేయుట లేననియు అట్లుకాపురమొనర్చునటుల జేయవలెనని అన్యుజిహ్వాలోగారు చెప్పినదావాయందు ఫిర్యాదియొక్క పిటిషను ఈదివలను హైకోర్టునందు న్యాయమూలాలగుగా డియెటు నిలిపివారిచేయవచ్చెను. (ఈకేసువివరము లిదివరకే ఆంధ్రపత్రిక యందు ప్రకటించబడెను.) కోర్టు వారి యుత్తరువు ప్రకారము తాను భర్తయింటికి చెల్లితినియు, ఆతడు తన్నునకి జూచుటలేదనియు గదివో పెట్టి నులులు తాళముచేసి యుండుచున్నాడనియు, ఫిర్యాది, ప్రస్తుతము పిటిషనునందు చెలిపెను. ఈదినమున ముద్దాయుర్రున బుర్రా సత్వరా రాయగారు హాజరై ఒక ఆఫీసరులను దాఖలుచేసి, అందుల విషయములను గమనింపబడినదని న్యాయమూర్తిని గోరెను. తనకష్టములేని మనుష్యులను కొందరిని ఇంటికిపిలుచుచు, ఫిర్యాది వాతో సంభాషించుచుండే వనియు, తనగృహమున నివసించుట కయిచ్చు తను చెలిపుచ్చుచుచున్న ముద్దాయి పై ఆఫీసరులనుండు చెలిపెను. ఫిర్యాది తిరపునది. బి. ఎల్. ఎ. గోవిందరావునయ్య దుగాడు హాజరై, తా నిదివరకు దాఖలుచేసిన ఆఫీసరులనుగూడ జూడవలసినదని న్యాయమూర్తిని గోరెను.

న్యాయమూర్తి ముద్దాయి దాఖలుచేసిన ఆఫీసరులను జూడి నీనిననందు 2 1/2 గంటలకు చెంబర్సుకుండు విచారించునని తెలిపెను.

ముద్దాయిని 2 1/2 గంటలకు న్యాయమూర్తి ఇరుపత్తుముల న్యాయవాదులతోను విషయములను చర్చించి మార్చి 10 వ తేదీకి పోయిదా వేసరినియు ఈలోగారాతీపడుట యర్హింపవలెనని చెలిపిరినియు తెలియచున్నది.

భారతశాసనసభ

నేటి కార్యక్రమాంశములు

వన్ను విచారణసంఘమునకు నాలుగు రోజులు వ్యయము

భారత సైన్యముందుగల ౩7౭7 కింగ్సు

కమిషనులలో హైందవలకు 72 మాత్రమేగలవు
బ్రిటిష్, ఫిలిపిన్ 34: - అధికారుల చట్టములను బరిష్కారము జేయుటకు నేడు భారతశాసనసభ సమావేశమయ్యెను. అట్టిరు మేర్యారాయందు శాసనసభకు స్థాపించవలయునని పారబిలిన గర్హార్థుగారచే తేడిన చట్టమును గభయందు విచారణమొచ్చెను. రాష్ట్రీయస్వేచ్ఛ కమిటీనివేదికము ప్రదురింపబడి నేటి ఉదయమున శాసనసభ్యులకు బంబిచెట్టబడిననుప్పడి ఆరు ప్రశ్నలుజేయుటడెను. ఇందధికముగ గోస్వామిగారిచే వేయబడిన, చిత్రమును సమాధానములు ప్రభుత్వము గోస్వామిగారికిచ్చెను. 1925 వ సంవత్సరముందు నవంబరు 1 వ తేదీనాటికి వన్ను విచారణసంఘమువిచారణ పరిపూరిగావించవచ్చునని సర్ జేసెలుబ్బేకెట్టుగారు గోస్వామిగారికి జవాబిచ్చిరి. మొత్తమువీడ కమిటీకొరకు 4 1/2 లక్షలు వ్రయమునను 1924-౨5 సంవత్సరముందు భారత సైన్యముందు కాళ్వతైన కింగ్సుకమిషనులుగల ఉద్యోగులు ౩727 గురు గల ర ని యు యీ మొత్తముసంఖ్యలో 72 గురు భారతీయులకు మాత్రమే కింగ్సు కమిషను లగలవనియు బర్లమగారు చెప్పిరి. 1919 వ సంవత్సరము వరకు ను కాళ్వతెముగ భారతీయులకు కింగ్సుకమిషను యాయబడలేదు. 1920-౨౧ సంవత్సరములో పదిమంది భారతీయులకు కాళ్వతెముగ కింగ్సుకమిషను నీయబడిన. 1921-౨2 సంవత్సరములో 18, 1922-లో 30, 1923 లో 64 రు భారతీయులకు కింగ్సు కమిషను నీయబడిన. 1914-౨5 సంవత్సరములో మొత్తము సంఖ్య ౩495, 1919 లో 4976, 1921, లో 6162, 1922 లో 4831. (ఆ. ప్రె.)

పోలీసు సబ్ ఇన్స్పెక్టరులు

జీతములందు మార్పు

జిల్లాలయందున్న పోలీసు సబ్ ఇన్స్పెక్టరులకు పైము నేలకు బదులును గ్రేడులపద్ధతి. యుండవలయునను పోలీసు కమిటీవారి నూచనను ప్రభుత్వమువారు అంగీకరించిరి. 60 రూపములు మొదలు 135 రూపములవరకు 5 గ్రేడులుండును. ప్రస్తుతము ఉన్నగమునందున్న వారికి ఈవిధానము అనుసరింపదు. క్రొత్తగ నియమించబడువారి పట్లనే ఈవిధానము అనుసరింపదు.

తండ్రియార్చేట శ్రీవైష్ణవ కో - ఆపరేటివ్

సొసైటీ, లిమిటెడ్: - ఈనెల 22-వ తేదీ ఆదివారము మధ్యాహ్నము 2.30 గంటలకు ప్రాతచాకలపేటలోని సర్ పి. టి. త్యాగరాయశ్రేష్ఠిగారి పాఠశాలాభవనమున శ్రీమాకా బిరయూరి నారాయణయ్యగారియధ్యక్షతన వైసభ సమావేశమొనెడి. శ్రీపురుషులు సుమారు 500 మంది వచ్చియుండిరి. పభాకార్యక్రమము ఆర్యుత్సాహభవనములతో జరుపబడెను. ప్రస్తుతము చెన్ననగరమున స్వజనశ్రేతానందకరముగ "దశావతారముల"ను బ్రవర్ణించుచున్న శ్రీమాకా కలకపాకం - కన్నయ్యగారు పితృమయమున సభ నలంకరించుముండి, చాత్తాడ శ్రీ వైష్ణవబాలరవిద్యానిధి కర్ప. 2,000 లు దానము చేసిరి. ఇది గాక, ఘనత చెందిన, డాక్టరు శ్రీమాకా కోదాడు - జేదాంతయ్యగారు రూ. 2000 లు వైద్యానిధికి దాన మొసకట్టు వాగ్దానము చేసిరి. వైయపురదాతలయోదార్యమునకు సభ్యులెల్లరు మిగుల సంతోషించిరి. అప్పుడు శ్రీమాకా బుక్కపట్టణము - రామనజయ్యగారు ప్రశంసాపద్యములు చదివిరి. తర్వాత కో - ఆపరేటివ్ ఫండులిషయమైన చర్చలు కొన్ని జరిగినవి. అటుతరువాత స్వల్పసారాధిభ్యముతో సభ జయప్రథముగా ముగిసినది.

రాష్ట్రీయసహాయ సైనికసంఘము

కమిటీసభ్యులు

కర్నూలు గిడ్డిగారి ఆశ్రయం

ఫిల్మ్, ఫిల్మ్ నెంబర్ 28:— రాష్ట్రీయసహాయ సంగఘముయొక్క నివేదిక నేడు ప్రచురింపబడెను. ఆంధ్రయ సైనిక పటాలము నిర్మాణముందును, కొలువునందును తెల్లమున్నులు రాష్ట్రీయసహాయ సేన కమిటీవారిచే నూచింపబడెను. ధూప తిరాజు సంతకపరిరాజుగారి తీర్మానముపై భారతకా. వసభ చేయికమిటీ నియమింపబడెను. సర్వాన్ పీగాయ ఆధ్వర్యము గను, సర్వ విప్లవావస్థయందు, కీర్తిశేఖర దావ్యుల మల్లికు, కర్నూలు గిడ్డిగారు కమిటీసభ్యులుగను గలరు రాష్ట్రీయసేన యంత్రాధిపతి గావించి విస్తరింపజేయబడును, భూయపు సైన్యమునకు రెండవవిభాగము నుండుటను, సహాయసైన్యముందును, భూయముగలేని సైన్యముందును వర్ణవిభేదములను దొలగించి కత్తి సామర్థ్యమైనదానినిగ జేయుట కావశ్యకమైనచర్య దీక్షితము టను నూచనలు గావించవలసిన దనియు యామిటీ నియమింప బడెను. ఆంగ్లయండియనుల విషయమై కర్నూలు గిడ్డిగారి స్వల్పఅభిప్రాయభేదమును చాటింపనిచో నివేదికము నందలి ప్రాయభేదము లేదని జేప్పవచ్చును. జాతీయసైన్యమును నిర్మించుటకు భారతీయులందు సైనికశిక్షణమునకు ప్రోత్సాహము కలుగజేయు వలయుననియు, విశ్వవిద్యాలయపటాలమును, రాష్ట్రీయసైన్యమును యాప్రాప్తాహమును ముఖ్యముగ గంగాజేయుట ప్రధాన కర్తవ్యమనియు కమిటీ చెప్పుచున్నది. విద్యావ్యాప్త కమిటీలను క్రమముగనెట్టి జాతీయసైన్యము నిర్మించుటకు వీలు గలదు. ఈవిధ్య పాఠశాలలందు ప్రారంభమై కళాశాలలందును విశ్వవిద్యాలయము లందును అభ్యుదయిగాంచి రాష్ట్రీయసైన్య పటాలములందు పరిపూర్ణము నొందవలయును.

నిర్బంధము పనికిరాదు

నిర్బంధ ప్రయోగము చే జాతీయ సైనిక చాంచల్యం పొందింపరాదు. దేశభక్తి, పాదల బాధ్యతలు మొదలగు ఉన్నతగుణము లున ఆట్టిచాంచల్య ప్రజలయందున్నవినింప చేయవలయును. విశ్వవిద్యాలయపు శిక్షణముకొరకై విద్యార్థులు సైనికశిక్షణనునొందుటకు నిర్బంధింపబడుట అవశ్యకముయను అంశము ప్రతినిశ్వవిద్యాలయమును నిర్ణయింపవలసియున్నది. విశ్వవిద్యాలయపటాలము మిలిటరీ పరీక్షను చేయవలసినబాధ్యత యందడగదు. కాని భూయమైన భారత సైన్యమునకు రెండవ విభాగము నుండవలసిన రాష్ట్రీయ సైన్యము భారతదేశముందును. వెలుపలను గూడ మిలిటరీ పరీక్షను చేయవలసిన బాధ్యతగలదు. లేనియెడ సరియగు శిక్షణము నొందినయవలయు అదను వచ్చినప్పుడు మిలిటరీ పరీక్షనున కుపకరిక పూనికనుందు మాత్రమే సుపయోగముగ నుండుట అసం దర్భముగ నుండును. భూయమైన భారతసైన్యమువలెనే ప్రతి విషయముందును రాష్ట్రీయపటాలములు యేర్పాటుచేయబడవల యును. భూయమైన బ్రిటిషుపటాలమువలె సహాయసైన్యము యేర్పాటు కావడవలయును. భారతదేశసరిహద్దులు దాటి వెలు పలందు సహితముసహాయ సైన్యము పరీక్షనుచేయవలసిన బాధ్యత గలిగియున్నది. అత్యవసర సమయములందు మాత్రమే గవర్నరు జనరలుగారిచే నీనుబడిన ప్రత్యేకపు ఉత్తరువులపై యాభా ధ్యత ఆధారపడియున్నది. ఇప్పుడువలెనే విశ్వవిద్యాలయ పటాలముయొక్క పరీక్షలు విద్యార్థులుగను వారి గురువులపై యుండవలయును. విశ్వవిద్యాలయముయొక్క పటాలపు అధికారులు మొదట నియమింప బడినప్పుడు రాష్ట్రీయసైన్యము యొక్క ప్రత్యేకపు జాతితోనాని రెండవ లెట్టెనెంటులుగ కమిషను నొందవలయును. విశాఖపాడు, ఆంగ్లయండియను లైనయెడ సహాయసేనయొక్క ప్రత్యేకపు పట్టియందు పీరి శిక్షణుండవలయును. పరీక్షకును సంఖ్యగల పరీక్షులు నుండుటకు గారంటి చేయబడినయెడ శిక్షణపటాలమును యేర్పాటుచేయు టకు విశ్వవిద్యాలయముయొక్క ప్రయత్నముల కంతరాయ ములు గల్గింపగూడదు. దేశమును సంరక్షించుకొనుటకు శిక్షణము నొందునపు విద్యాధికులకు అర్హమున అధికారులన్ని వారలను పరీక్షించి చేయవలయును.

భారతరాష్ట్రీయ సేనయందు నగరవాస్తవ్యుల పటాల ములను యేర్పాటు చేయవలయును. సహాయసైన్యమున కీయ బడు శిక్షణమే నగరవాస్తవ్యులపటాలమునకును నీయవల యును. విద్యాధికులను, సంఘమునందు ప్రతిపక్షిగల ధూయను యూపటాలమునందు జేర్చుకొనబడవలయును. కాని

(కమిషనుగా యూపటాలముందు విశ్వవిద్యాలయ పటాలమునందు సైనికవిద్య నొందినవారలనే జేర్చుకొనవలయును.

పల్లెటూరు ప్రాంతములందుల విశ్వవిద్యాలయములు

ప్రస్తుతముందునలేనే రాష్ట్రీయసైన్యముందు పల్లెటూరు ప్రాంతములందుండి విశ్వవిద్యాలయములు చేయవలయును మొదటిసంవత్సరముందు వరుసగ రెండునాలుగు, తరువాత సంవత్సరములందు సంవత్సరమునకు 250 దినములకు బదులుగ మొదటి సంవత్సరముందు మూడుమాసములును, పిమ్మట ప్రతిసంవత్సర మును రెండుమాసములును శిక్షణ నిచ్చినచో అర్హమైనసామర్థ్య మును సంపాదించి రాష్ట్రీయపటాలములను తయారుచేయుటకు కనీసమైన శిక్షణ భారతదేశమునకు కాలము గానలయునని నిపు ణులకు మిలిటరీ ఉద్యోగులు గలవో నిచ్చుచున్నారని కమిటీ చెప్పుచున్నది. రాష్ట్రీయపటాలము మిక్కిలి సామర్థ్యమునొంది వసినవ తొలక ఆశ్రితవక్తమును తయారుచేయుటకు ప్రయత్నము గావించవలయును. విజిల్లాలుందు స్వంతముగ ఆశ్రితములను దెచ్చి కొని మొదటిసంవత్సరములో ఆచరణసములు పిమ్మట ప్రతిసంవత్సరముందును మూడుమాసములు సుశిక్షణము నొందుటకు వ్యక్తులు వచ్చినచో వారలను విశ్వవిద్యాలయములలో శిక్షణము నీయవల యును. పెన్సిల్వేనియా, ఎంజీనీరింగు, మెకానికలు, ట్రాన్సుమిషన్స్, బంటు డిజిన్స్ మొదలగు పటాలములను తయారుచేయుట పోస్టుపోస్టుచేయుటకు అవసరము గన్పించును. సైనికకారణము లచే రాష్ట్రీయసైన్యమును రెండవపటాలముగ నుండవలసిన పాదము మించినయుట యెంతమాత్రము తగదు. సహాయసైన్యమును వృద్ధిగావించుటకు ప్రస్తుతముందావశ్యకములేదు. మామూలు సైన్యమునకు సహాయముగ రాష్ట్రీయసైన్యమును సహాయసైన్య మును నుండవలయునని కమిటీవారు నూచించుటయందు కొంత మంది సభ్యులీ కారణముచే రాజీనామా చేయుచునని ఆలో చించిరి. అట్లు రాజీనామా నిచ్చిపోవువారు పటాలముందుండ దగరనియు పప్పుడో తమయొక్క అవసరమువచ్చినని కనిపెట్టు కొనియున్నవారు వారి శక్తి సామర్థ్యములను పెంపొందించు కొని తరుణమున కెగురు జూదుచుండెదరనియు కమిటీవారి అభిప్రాయము.

యజమానునిబాధ్యత: సైనికులకు సదుపాయములు

పటాలములందు సభ్యులగునపు నేవనని శిక్షణమును బూర్తిగావించుకొనుటకు అంతరాయములు గల్గింపు యజమా నును అన్వేరియూ యందువలె కాసనము ప్రకారముగ శిక్షింప బడవలయును. సహాయసైన్యముందుల నగర వాస్తవ్యుల పటాలము నకును అలబింసుల మూలముగ చిల్లరఖర్చుల నిమిత్తము స్వల్పముగ ధనము యాయవలయును. క్యాంపుయం దున్న దినములకే వేతనము యాయవలయును. ఇంకొందు నందలి రాష్ట్రీయ సైన్యముం దీర్తిగ గలదు. రాష్ట్రీయ సైన్యమువారి శిక్షణము కఠినముగ వందెను గాన వారలకు మరి కొన్ని అదనపు సదుపాయములను చేయవలయును. సుచేతరు జమిందారు వర్తనునందుండి వైసిరాయిచే కమిషనులను గ్రహించి పటాలాధికారులకు నుండవచ్చునని కమిటీవారి అభిప్రాయము. అదనముగ పరీక్షించు కమిషను నొందవలెను. రాష్ట్రీయ సైన్యముందుల పేదవర్తనుల అధికారులు రెండవ లెట్టెనెంటు కట్టెను మొదలగు కమిషనులను బొందవలయును. రాజుగారి పేరు మీద యివి రాజప్రతినిధి యాయవలయును.

సలహాసంఘము

గలహాసంఘమును ఏర్పి చేయవలయునని కమిటీనూచిం చెను. విశ్వవిద్యాలయములు చేయుటకు సంఘమునకు విశాల మైన అధికారము లీయవలయును. పటాలములను నిర్మించుటకు ప్రేరేపణము జాతీయ నాయకులందుండి రావలయును. సలహా సంఘములను స్థానిక ప్రభుత్వమును పటాలము నిర్మించుటకు ప్రోత్సాహము సంపాదించి బడవలయును. సహాయ సైన్యమునందు బ్రిటిషు పరిపాలన అధికమందున్న ప్రజలనుప్రమే జేర్చుకొన వలయును. ఇండియా సరిహద్దులకు వెలుపలసరిహద్దులకు పీరు మిలి టరీ పరీక్షను చేయవలయునను అంశముయొక్క ఫోతాగము. సహాయ సైన్యముందుజేరుటకు అర్హతగల ఆంగ్లహోంస్థులు యూరపియనులవలె యెల్ల సౌకర్యములకును అర్హులు.

వర్ణభేదములు

కమిటీవారు నూచించినసీఫాగ్సు లంకరంపబడినచో, పరీక్షనుబాధ్యత, అధికారుల కీయబడుకమిషనులు, శిక్షణ సౌకర్యములు మొదలగు విషయములందుల పద్ధతిభేదములను సహాయ సహాయసైన్యము భూయపు బ్రిటిషు సైన్యమునకు

రెండవ ఆంగ్లముగ నుండవలయుననియు, భూయసైన్యమునకు రాష్ట్రీయసైన్యము రెండవఆంగ్లముగ నుండవలయుననియు, వ్యక్తులజీవయాత్రయందుగల తారతమ్యమును గుర్తించి సైన్యము ను, సర్వీసుపరతులను కమిటీవారు నూచించినరీతిని మార్పుగా వించినచో ఉభయసైన్యములను సాధ్యమైనంతవరకు కలపిమెల సియుండునని వారి అభిప్రాయము విశ్వవిద్యాలయ సభ్యులు గాని కళాశాల సభ్యులుగాని, బ్రిటిషుపటాలము లొబడిన వారైనయెడ, జాతి, మత, వర్ణభేదములులేకయే విశ్వవిద్యాలయ శిక్షణపటాలముందు జేరుటకు అర్హులు. దొరతనముయొక్క నిర్వహణముందుగల అచారాచర్యములందు నిర్బంధముగ ఉదోషి నలను సైన్యమునందు జేర్చుకొనుటకు గురించి కర్నూలుగిడ్డిగా రు ఆక్షేపించిరి. సహాయసైన్యమునందు జేరుటకు అర్హుడైన వాడు క్రిమియు విచారణలందు యూరపియనులు నొందు ప్రత్యేకసౌకర్యములకు దగినవాడని కర్నూలు గిడ్డిగారు బల్కిరి.

(ఆ.పె)

సోమయాగము - చెన్నపురి:— రేపటిదినము

(25-2-25) సాయంకాలము 5 గంటలకు పెరంబూరులోని బిల్ కింగుడకో దొరవారి మైదానమున నొకమహాజనసభ ము-కా-క్రి సి. పంచాక్షర ఆచారగారి యధ్యక్షతన జరుగును.

చెన్నపురి తండియాశ్రేణు శ్రీమన్ పురుషోత్తర అప్పా సామిశ్రీగారి బంగళాలో రాబోవుమార్చి 10 తేది మొదలు 15 తేదివరకు జరుపనిశ్చయింపబడిన సోమయాగమును గురించి నైదికశిఖామణులును వండితులును ఉపన్యసింతురు. అందరు రాబ్రాధికులు.

జి. నమశ్శివాయాచ్ఛారి
కార్యదర్శి.

మచిలీపట్నం డి|| ము|| కోర్టులో

OS 631 1924

వాదులు:— { 1 పురపరి గోపాలరత్నంగారు
2 కొట రామరామగారు
ప్రతివాదు:— { 1 వాళ్ళెడమల్లి సత్యయ్య
2 పురం శివరామస్వామి

ఈ నెంబరు ప్రతివాదులమీద వాదుల సర్టిఫికేట్లతో భారానుబట్టి 287-15-9 లకు వాదనలెచ్చి అందుమీద ప్రతివాదులకు సీట్లములు జారీచేయించగ నయ్యకావడములకు పత్రికలో ప్రచురపరచవలసినదిగా కోర్టువారివల్ల వుత్తర్వులు కాలడి 22-25 వాయుధా చేయబడినది. ఆక్షేపణల వున్న వారు వాయిదాగొన 30 గంటలకు కోర్టువారియెదుట హాజ రయి చెప్పుకోవలెను. లేయెడల ఆలోచన యక్సాన్సిటీగా డిక్రీ యవ్వబడునని యిందుముగముగా తెలిసికోవలెను.

ఎం. వి. రామానుజరావు,
వాదితగవున ప్లీడరు.

నోటిసు

ఇందుములముగా సమస్తమైనవానికి తెలియ జేయునది ఏమనగా:—

ప్రస్తుతము కృష్ణాడిస్ట్రిక్టు బెజవాడతాలూకా రామవరప్పాడు కాపురస్థులు బొప్పన హరిశ్చంద్ర య్యగారికి సీ తాకట్టుపెట్టుకొని, వారి ఋణముల కీర్తానం నిమిత్తమున్నూ, వారి వ్యాపారము నిమిత్తమున్నూ వారికి రు 50,000 ల వరకు నేను బొణము ఇచ్చుటకు మాటలు జరుగుచున్నవి. వాని ఎవరికైనను సొమ్ము బాకీఉన్నయెడల నాకు గాని బెజవాడలోని నాకీలు గోటటి లక్ష్మీనారాయణ బి. ఏ. వి. ఎల్. గారికిగాని యీనెలాఖరు లోగా తెలియబరచవలెను. లేనియెడల ఎట్టి బవా బుదానినీ వుండదు

బెజవాడ } రాయసాహేబు హరిగోపాల్ దాస్
22-2-25 } రామలాల్ బ్యాంక్

ఆయుర్వేద ప్రచారము నూతన విధానము

బరంపురమున సభ జరుగుట

ఫిబ్రవరి, 18:— మదరాసు ఆయుర్వేద కళాశాలాధ్యక్షులును, ఆంధ్రప్రదేశ్ ఛాల్లూమాన సంస్థాపకులును, ఆంధ్రప్రదేశ్ వైద్యవిశారదులును యుగ భివగౌరవ్య ఆచార్యులశ్రీ పంతులు బి.వి. యం. బి. సి. యం. గారు కలకత్తా నుండి సేతు ది 16-2-1925 సు.మాబరంపురమునకు వచ్చిరి. ఆదినమన పుర ప్రముఖులగు ఎ|| రా|| శ్రీ పి. వి. నారాయణరావు నాయుడు బి. పి. బి. ఎల్. గారు, ముగించురు పరికములుచేసి అప్పు కరపత్రములు శ్రీధర్వ గారి యుపన్యాసము నేడుజరుగుచు పట్టణముంతయు పండితైట్టబడింది. ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆంధ్రభాషాభివృద్ధి సంఘముందిరమున ఆదినము పాఠశాలము గం ౧౩౩ బలకు భవనాదినది. శ్రీమతి మల్లాది కృష్ణమూర్తిపంతులు బి. పి. బి. యల్. హోల్దేస్ వర్మలు గుత్తొలిక ఆయుర్వేదవిద్య మొకటి ముచ్చటించి శ్రీధర్వ గారిని సభ్యులకు పరిచయముచేసి సభ్యులతో పున కమారమాలలంకకులనుగా జేసిరి. పిమ్మట డాక్టరు లక్ష్మీపతిగారు “శరీరమద్యం ఖలుః ధర్మసాధన” మ్మ శివస్వామి (పాఠంబించిరి. ప్రతిదినము ఆద్యు యాచరించుమందు దంతభావనము, తైలబర్దనము, ఉద్యోగము, (నలుగు) స్నానము, వస్త్రధారణము, పుష్పాలంకార ధారణము, దండధారణము, ధృతిధారణము, ఆహారము, నిద్ర, వ్యాయామముల నియమాచరణములను గురించియును, ఋతు, వైవాహికాది నియమముల గురించియును, బాల్యపరవశ్యములు గురించియును, గర్భిణీలయొక్కయు, ప్రసూతలయొక్కయు శిశువర్జములు మున్నగు నియమముల గురించియును, దుష్టదృష్ట ప్రవృత్తులను గురించియును, మలమూత్రాదుల వేగనిరోధి దోషములగురించియును బొమ్మలూతు సాహజును అతిమనోహర కరముగా గంభీరపన్యాస విచ్చిరి. దుష్టదృష్టలవలన కలుగునష్టములను సద్వైద్యుల లక్షణములను, సద్వైద్యులవలన లాభములను చక్కగ వివృతపిరి. దేశభేదములచే యాచరించునట్టి భేదములను గురించి కొన్నిటిని బొమ్మలూతును పటములజూపిరి. మరయు డాక్టరు గారు ఉపన్యసించు ఆయురారోగ్య నూతనములపై బొమ్మలూతులపలమున వైద్యక్షరములతో చరకసుక్రతాది గ్రంథ ప్రమాణములను జూపుమండెను. ఇంక ననేక ప్రాముఖ్యములగు విషయములగురించి వివరముగా గంభీరముగా తెలియజేసిరి. ఈ సభకు ఉద్యోగ స్థల, మార్గ మే వైరు ధీవర్మ విద్యార్థియు వర్తకు ఇంగ్లీషు డాక్టర్లు వైద్యులు చాల మంది విచ్చిరి. కిరియపన్యాసము వినువారు ఆయుర్వేదమునుగూర్చి అపూర్వపరిభోధనలచేసి తెలిసికొను విషయములనేకములు నూతనవిధానము ప్రకారము దేశమున పూర్తి అయుర్వేదాభివృద్ధికి మిక్కిలిపాటుపడుమోఘాపిరే ప్రత్యేకములని ఉపన్యాసకుల లక్ష్మీపతిగారిని మిక్కిలికొనియాడిరి. పిరి ఉపన్యాసములను ఆయుర్వేద దేశభాగ్యములకు త్వరలో గొప్పలాభము పొందకలగుమన్నదనిన్ని ఆయుర్వేద వైద్యమునకు ఆదర సహజముచే మనస్సును నిర్వి ఇంక ననేక విషయములగురించి ఉపన్యసించి శ్రీలక్ష్మీపతిగారికి సభ్యులతో పున శ్రీకృష్ణమూర్తిపంతులుగారు కృతజ్ఞతాభివందనములపించిరి. సభ గం ౧౩౩ బలకు చాలిపలడింది. పిమ్మట మరి కొన్నియుపన్యాసములు వివరించి శ్రీలక్ష్మీపతి డాక్టరుగారిని ప్రణామము చేద్దల కొరిరి. కారి వారి సంచార నియమములను గుర్తు చాలవరి చేసి నిన్న మెములుగా పనునజేసిరి.

శ్రీకాకుళం నన్నభిదరు

ఈ యారి సన్నభిదరు వర్తకులలో పోటీలువచ్చి భిదరులు ఖరీదును బట్టల ఖరీదును నూటికి 25 రూపాయల వారి ఎక్కువచేసినారు. ఒక వర్తకుడు ఇంకొక వర్తకునకు నూలు దొరకకుండా జేయవలయునని ప్రయత్నము జరుగుటచే ఇట్లు జరిగినది. అందుచే భిదరు వర్తకులు తదితరులు ఆకుకరచే ఈధరలకు వర్తకు ఇవ్వవద్దు. ఇట్లు ఖరీదులు పెంచుచో తిరిగిత్తిండుట కష్టము. భిదరుబోధువారు ధరలు ఏర్పాటుచేసినవరకు ఆర్థిక ఆపులచేయకలయును.

తాకురు రామకృష్ణారావు,
కా|| క|| కార్యదర్శి.

దయానంద శత వార్షికోత్సవము

బొంబాయిలో మాలానాషాకతాలీగారి

ఉపన్యాసము

శ్రీమతి సరోజినీగారి అధ్యక్షత క్రింద గొప్పపథ జరిగినది. అన్ని సమయములను విచ్చిరి. దయానంద స్వామిగారు వివిధసమయములను గుప్తసీమిరి. మాలానా షాకతాలీగారు హృదయం గనుముగ సువన్యసించిరి. ఉపన్యాసము విశాలభాగ భారతిమయం దెను పలుసాగులు సభ్యులు హృదయములగావించిరి. “నాశరీరమరణయ్యకడ నేను ప్రమాణముచేసితిరి. దానికి నాశరీరకాలమునకు నేను బద్ధుడై యున్నాను. నేను హిందువు లతోనే కాలమును గూడ కలసింపను” అని షాకతాలీ రు కడపటివాక్యమును పలికినపుడు ధీర్ గంభీరపన్యాసము చే లగెను. అంతటితో సభ ముగిసెను

ఉపన్యాససంగ్రహము

“నేను మహమ్మదీయును దయానందు హిందువు నని మే మిద్దరమును భేదముకొనకలెదము. తనము ధర్మములను సరిగా గ్రహింపని మతములకు కారకులగుచున్నాము. విదేశీయులకు బానిసలుగా నుండుటకు ఏమియు సహించుటకు మతధర్మముల సరిగా గ్రహింపకలిగినచో యాదాశ్చర్యమునండి విముక్తులగుటకు యాకలహాసీయులు ప్రయత్నించియే యుండును. నా తల్లి కృష్ణమహమ్మదీయవనితగానే చనిపోయింది. నేనుగూడ నటులే చనిపోగలగుదునని ఆశించెదను. ప్రతిమతమునాయును తమమత ధర్మములను సమర్థించుటలో విశుద్ధులుగా నుండవలెననియే నేను కోరెదను. హిందూమహమ్మదీయ క్రైస్తవమతాలంతయులలో పలువురు మతధర్మముల సరిగా అనుష్ఠించుటలేదు. ఏలయుగా వార్యమతముల వారివిధానములను పాటించుటలేదు. తమమతము వారిని చూచియు నితరమతములవారిని చూచుటలేదు. పంజాబు లోను మరెచటచోట్లను ఆగ్రహములకులను మహమ్మదీయులకును విరోధములు ప్రబలియున్నవి. ఈవిధములు లేక కలుగవలెనో నేను గ్రహింపకలెదమున్నాను. ఆగ్రహ - మహమ్మదీయ మతములవారికి సమానవిషయములు చాలవు. విగ్రహారాధన కూడని యారెండు మతములవారును గూడ తెలిపెదరు. ఈ రెండుమతముల వారునుగూడ ఏకేశ్వరోపాసకులే. అన్యమతముల వారిని తమ మతములలో చేర్చుకొనుట ముఖ్యధర్మమని యారెండు మతముల వారునుగూడ నమ్ముచున్నాను. అట్టిగోపితలకలహింపవలెనో? ఏల అన్యమతములనుగూడచేయవలెనో? స్వతమతమును ప్రేమింపవలెనోగాని అన్యమతమును దూషింపగూడదు. ఒకమతము వారిమతధర్మములు గూడ తెలిసికొనవలెను. సోదరిభావముతో కలసిమెలసి యుండవలెను. స్వమతము నధికముగా ప్రేమింపవలెను. ఈదేశమున అన్ని మతములవారును గూడ బానిసలే. మతకలహములు తొలగించుకలము దాస్యములేపున. మన కీదేశమున శత్రువులేదు? ఇతరమతములవారుకాదు. మనలబానిసల చేసినవారే హిందూ. దాస్యమును తొలగించుటయే నానిధానియు. ఈదేశమున అనేక రాజకీయపక్షములున్నవి. నాపక్షము స్వరాజ్యమును కోరుచున్నది. కలహప్రియులు దేశవిపాకము, దిరుముగవేసిగట్టచేటు. మనలనూచి యాజపుత్రాదియు అప్పుడు దేశములవారు పరిపాలించుచున్నారు. మనదేశమునకు స్వరాజ్యమువచ్చినచో అదేశములకుగూడ స్వరాజ్యమువచ్చును. వారు మనలను ప్రోత్సహింపవలెనున్నారు. అప్పుడు మనదేశముపై దాడిచెదలెదనను నీలివార నెవరునునమ్మగూడదు. అటు లజరిగినచో నేను అప్పుడలతో పోరెదను. 150 ఏండ్లనుండి నేరూనిన బ్రిటిషువారెవరును మహమ్మదు రెండేడ్లలో సందలమును కలిగించెను. వికారము మిడిలచో దాస్యవిముక్తి తప్పకలగును. నేను దేశీయులు ఏకహితులుగా నున్నారగాని ఎల్ల కాలమును యులులేయుండవలెను. ఈదయానందుని వార్షికోత్సవము వికారత్యక్తప్రబోధకమగుగాక” అని షాకతాలీగారు నడిచిరి. (హిందు)

బహు

శ్రీ దయానంద సరస్వతీ స్వాముల

వారి సంక్షిప్త జీవిత చరిత్ర

మలయనాథు మంగిలూడి పునఃప్రవేశిస్తూ గది పిప్పర తిరుకతలూకా అని వ్రాసిన బహుగళము.

కాకినాడ తాలూకాబోర్డు ఎన్నికలు

కాంగ్రెసు అభ్యర్థులు వెంటనే దరఖాస్తులు పంపవలెను

రాబోవు మార్చి నెలలో కాకినాడ తాలూకాబోర్డుకు కొత్త ఎన్నికలు జరుగును గనుకను, సభ్యులుగా నుండగోరువారి దరఖాస్తుల తేదీ సమీపించుచున్నది గనుకను, కాంగ్రెసుపక్షమున అభ్యర్థులుగ నుండవలగువారు వెంటనే తమ దరఖాస్తులను కాకినాడ తాలూకా కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శికి కంటనే పంపింపవలెనున్నాను. కాకినాడ తాలూకా కాంగ్రెసుసంఘము మార్చి 2 న తేదీని సమావేశమైనప్పుడు యాదరఖాస్తులు అలోచింపబడును గనుక యిలాలోపుననే అవి అందవలెను. దరఖాస్తుదారు సదు సభ్యులువారి తీర్మానము లోబడియుండుటకును తమ అభ్యర్థిత్వమును ఉపసంహరించు కొనవలసినదన్నయెడల అట్లుచేయుటకు అంగీకరింపవలెను.

బులుసు సాంబమూర్తి,

కాకినాడ తాలూకా కాంగ్రెసుసంఘాధ్యక్షుడు.

నర్సరావుపేట (ఒకవిశేషం)

దివ్యజ్ఞానసమాజము

ఫిబ్రవరి 18— గుంటూరు దివ్యజ్ఞానసమాజ సమావేశము మాయా 14, 15 తేదీలందు జరిగినది. రిటైర్డ్ మెన్ జడ్జిలు శ్రీమతి రామచంద్రారావుగారు శ్రీమతి శివావధానులు గారును విచ్చేసి తమ మృదుమధురవాక్యముల సమాజపు భావములూటించిరి. మరియొకరు 15 న తేదీని లాంబ్రకాలెక్చరు గూడ విచ్చిరి. గోవిందాశిమమున సభ్యులకు నిజమైన సోదర భావమును ప్రకటించుట కనువనటుల విందు జరిగినది.

చాలకచ్చేరి

శ్రీమతి నారాయణభాగవతార్ అనునా మధుర నుండి మాయాంకించేసి 17 న తేదీని వారు యనన్యసామన్య సంగీతవిద్యనుచే ముమ్మడి నానందాభి జేరించిరి.

శ్రీ శేషులైన సూర్యదేవర వెంకటకృష్ణయ్యగారు తుమ్మలూడి (గుంటూరుజిల్లా)

వీరిదికాపురం తుమ్మలూడి గ్రామం. ధర్మాత్ములు. ధైర్యులు. గొప్పభూస్వాములు. తుమ్మలూడి దేవేంద్రపాడు గ్రామములకధికారి శ్రీదాదాభాయినారోజి పకనాలయాధ్యక్షులు. నుజ్జాన చంద్రకప ప్రధానాధిపతులు. స్నేహితులను, బంధువులను, బహుదూకులను ముంచి 80.1-25 తేదీన స్వర్గములంకరించిరి. వీరివయస్సు 80 సంవత్సరములు. ఇంత పిన్నవయస్సుననే పలువురునుండి ఘనతపించి యెల్లర విచారసాగరమున దేల్చి విడిచిరి. ఈయన సాధుమూర్తి నిష్కపటస్వాదయుడు. దొంగల పట్టుబడుండు నిరుపమాన ధైర్యసాహసములగులవని యెల్లలకానున సంపాదించిన గనర్న మెంటువారినుండి బహుమానములే నిదర్శనములు. వీరిలపాలి కల్పవృక్షమువంటి వాయన జాతి మత భేదములేక ధర్మమతేయవారును దయామయుడునును మాన్మ హితుని మరణమునకై గ్రామవాసులందరు దుఃఖించుచుండిరి. ఈపుణ్యపురుషుని యాత్మకు కాంతిగల్గుగాక.

(గ్రామస్థుడు)

కొచ్చిను శాసనసభ్యునియోజనము

కొచ్చిను, ఫిబ్రవరి 28:—ప్రభుత్వమువారి స్టేటు శాసనసభకు ప్రభుత్వసభ్యుల నియోజనము బయల్పడినది. ఉద్యోగియులు (దివాను)మొదలు, వారి కార్యదర్శి, ప్రభుత్వస్థాయి వారి శాసనసభా కార్యదర్శి మరి కాఖాప్రధానోద్యోగియులు గలసి 12 గురు నియమింపబడిరి. అనధికార సభ్యులు ముత్తెరిలోను నిన్నూపాతుల పక్షమున ఎం. కె. పి. కింప్పకగారు ఆంగ్లో హైదర్ల పక్షమున యల్. యఫ్. బామ్మగారు శ్రీమతి తొట్టక్కల మధమమ్మగారు (స్త్రీసభ్యురాలొక్కరే) నియమింపబడిరి. వి. కె. కొచ్చి మేనేజర్ గారి నపాఠ్యమునిగా నియమించిరి.

బందరు

(స్వకీయచిర్రాజి)

మ్యూనిసిపల్ రంగుల పారిశ్రామిక పాఠశాల

ప్రారంభోత్సవము

ఫిబ్రవరి 21:—రంగులపరిశ్రమకు, కలంకారి అద్దకమునకు ముదిరిపట్టము జగత్ప్రసిద్ధి బడసినది. లక్షలమూల్యముగల అద్దకపువస్త్రములు బందరురేవునుండి విదేశముల కెగుమని యగుచుండెడివి. ఇప్పుడన్నకో లక్షలమూల్యముగల విదేశపుస్త్రములు దిగుమతి యగుచున్నవి. పరివారలపాస్త్రకాళలను నశించినది; ప్రజల కొరతపరిష్కారము, అభిరుచులు లోకమారయినవి. ఎందుకో జీవనోపాధిని గోల్పోయిరి. వంగదేశవ్యవస్థాపక కమిషనరీ ప్రాంతాధికారి జగజీవినది. పిమ్మట భద్రుద్యమును నూతనపుష్టి ప్రారంభించి ప్రజలభావములయందు పరివర్తనము కలుగజేసి దేశీయపరిశ్రమల పునరుద్ధరించినది. మాపురమున బుద్ధులతోబాటు కాలాశ్రీరామకృష్ణగారి ప్రోత్సాహము నలంకరించిన కళాచాతుర్యము గల చిత్రచిత్రములయిన అచ్చులపైకి దీయబడి అద్దకపువస్త్రములు ప్రజలు ధరించుటకు ప్రారంభించిరి.

నిర్బంధించిత ప్రారంభవిద్యాకాసనముక్రింద ప్రారంభించబడి వివిధపాఠశాలలలో ఆయాఫలములందు పాటుక జనులు అవలంబించు వృత్తులను, నిర్బంధముగా పాఠశాలలందు విద్యగి అపవదువారిపిల్లలకు నేర్పి వారి వృత్తులపై వారిపిల్లలకు విముఖత కలుగకుండునట్లు జాముల మ్యూనిసిపాలిటీ వారి విధియని మేదిదినరకు వారివిద్యావిధానము విమర్శించుటచే వివరించయ్యున్నాము. వాస్తవీకములతోపాటు బాలర కవశ్యకములనుచేతను గృహపరిశ్రమలందు కవశరించును గనుకను మామ్యూనిసిపాలిటీ జాత వృత్తివిద్యల నేర్పనదేశించి ఈదేశాల్లో రంగులపాఠశాల ప్రారంభోత్సవమును జిల్లాకల్యాణగారిచే 19 వ తేది గురువారము సాయంత్రము ఇందుకొక ప్రత్యేకముగ నేయబడి అద్దకపు వస్త్రములచే అర్చితమయినచేయునుగ నలంకరించబడిన పంపిరిలో జరిపించిరి. పురప్రముఖులకు చాలమంది కాన్యావము లంపినను సహకారాధికారము వచ్చిరి. మ్యూనిసిపలు కాన్సిలర్లు ఆయనను ఆదము కాకపోవుట కోరవలయును.

మ్యూనిసిపలు సంఘాధ్యక్షులయిన శీలం జగన్నాథరావు నాయకుగారు తమప్రారంభోపవాసముందు ఇట్లు చెప్పిరి:— బాలరకు వృత్తివిద్య నేర్పనిమి త్రము రంగులకాథానా నెట్టకలసినదిగా విద్యాకాళివారే మాకు తెలియజేసిరి. నేత్రప్రాస్త సంయోగమున కింతయు తోడ్పడగలదు. ఈజడ్జముతోనే నూలునడుకుట చాలపాఠశాలలలో నెట్టబడినవి. మఱియు నవారు నేయుట వారము నేయుట, కాపలట్టుట మొదలయినవి నేర్పబడుచున్నవి. ఇంకను యేకేటలలో యేవృత్తులు నేర్పిన బాగుండునో పరీక్షించుటకు ప్రయోగములు చేయబడుచున్నవి. నిర్బంధించిత ప్రారంభవిద్య ప్రారంభింపబడి 18 నెలలు మాత్రమే అయినది. అందులన జయప్రదముగ నేదియైన నోకటి చేసినామని చెప్పటకు లగిన అవకాశములేదు. ఇంకను ప్రారంభావస్థగానే వున్నది. ఈవిద్యావిధానము జయప్రదముగా జరుగుటకు పురజనుల యొక్కయు, తల్లితండ్రుల యొక్కయు తోడ్పాటు యొక్కయుగా కావలయున్నది.

రంగుల పరిశ్రమనుగూర్చి మీ ముందు ముచ్చటించుట గంగాతీరమునకు తోయముల గనిపోయి నట్లుండును. ఈపురము అనేక కళాశాస్త్రములనుండి తదితర పరిశ్రమలతోపాటు రంగు పసకె మిక్కిలి ప్రసిద్ధి కెక్కియున్నది.

ఈ పరిశ్రమయొక్క చరిత్రను పరిశీలించినచో పూర్వము చివరకు యేబదివత్సరముల క్రిందటివరకు మాడ యీ కళ యెట్టి ఉత్కృష్టతతో యందుండియున్నదో తెలియగలదు. వెర్లింగ్ దిష్ట్ ప్రభువుగారు వెనుక 1922 లో మన పట్టణమునకు వచ్చి నపుడు యీఅద్దకపు వస్త్రములలో అనేక రకములు పూర్వకాలపు నాటివి సమకూర్చబడినవి. అప్పటికి యిప్పటికి కళ యెంత పరితమయినదో అది చూచిన స్పష్టము కాగలదు. బజారుల కృత్రిమ చోకరకపు వస్త్రములచే నింపి నేయబడుచున్నది.

ప్రాథమిక పాఠశాలలలో నీవృత్తిని ప్రోత్సాహపరచుటలోగల సాగక పాఠశాలల మేమును గుర్తించినాము. మాజడ్జము పెద్దతరగతిలోని అవృత్తిబాలరకు యీపనిని చక్కగా నిర్వహించి మంచి వస్తువులను తయారుచేయునట్లు ప్రోత్సాహపరచుటయే. ఇంతకు ఎక్కువగా మేమేము చేయవలసిన మాకు తెలియదు. ఈవిద్య అభిరుచు వత్సరము బాలురకుమాత్రమే నేర్పబడును. ఈ ఒక్కవత్సరములోను విద్యా

కావలసిన విషయమునంతను నేర్చుకొనవచ్చును. ప్రస్తుతము మన పట్టణములో యీపరిశ్రమ రుస్తుంబాద, ఈదేశపల్లి, బలరామన్న పేట, నిజాంపేట యీ నాలుగు పేటలలోను యెక్కువగా వ్యాపించియున్నది. ఈపేటలకు చేరువుగానుండునట్లు యిచట యీ పాఠశాలను స్థాపించినాము. ఈపాఠశాల మూలమున బాలర తల్లిదండ్రులు సహితము యీకళయొక్క ప్రాముఖ్యమును గ్రహించగలరు. ఇవిధమున యీపరిశ్రమను ఉద్ధరించగలిగినచో ఏ వ్యోకాంతమేమును నిర్వహించనవారమగుదుము. కాని ఉద్యమములన్నియు గొప్పతనములతోనే ప్రారంభింపబడినను అవనియు జయప్రదములగునని యెనరును చెప్పవలయు. కొన్ని విషయములయి పోవచ్చును. కాని మేముతలపెట్టిన యీవిషయము తప్పక జయప్రదముకాగలదని నమ్ముచున్నాము.

ఈపరిశ్రమకు సహాయముచే న సమర్థులైనాము. దీనినిగూర్చి వాకంతగా పరిచయములేదు. ఈ పట్టణముయొక్క వైస్రొక్ స్వరూపము యీపరిశ్రమయొక్క జయమునకు కారణమని చెప్పెదరు. బందరు చవటిపట్టణమగుచే ప్రజలు సహితము చవటిపట్టణగా ఉండురని కొందఱా మేలించెదరు. కాని అచవటి పట్టణమొకొన్ని విషయములలో జయమునకు అవసరమగుచున్నది. సాధారణముగ గజము 12 అణాలు అమ్ము తెల్లగడ్డ తయారగునప్పటికి గజము 10 రూపాయ లగుచున్నదనిన దానియొక్క ప్రాముఖ్యతయు, కష్టమును మీకు విశదముకాగలను. పిమ్మట కలెక్టరుగారిని పాఠశాల తెరవలసినదిగా కోరిరి. వారిమెలలోపూల వారమునేసిరి. కలెక్టరుగారు ఈవృత్తియంతయును కలెక్టర్ల వంశపారంపర్యముగ వచ్చుటమీదనే అదియంతయును నిలిచి యుండుటకు ఆధారమైయున్నది. దానిని అభివృద్ధిపరచుటకు మార్గములేదని చెప్పబాలము. దేశీయలోను, వ్యాప్తిలోను అభివృద్ధిచేయవచ్చును. మ్యూనిసిపాలిటీ యీవిషయమున పనిచేయుచో నిది గనుక ప్రజలు యీకళపై యింకయొక్కువ అభిమానము కవలరచరచ్చును. పిమ్మట పాఠశాల తెలుచి తొనీకెల్లి బాలురు నేయిచొప్పలను. అచ్చుదిమ్ములు ఎగైరాలను పరీక్షించి చెడలిపోయిరి.

10-వ వార్డు ప్రాచీనిధ్యము

మ్యూనిసిపలు కవున్లులలో పదియవ వార్డు ప్రాచీనిధులు గావున్న వ. రా. శ్రీ. తిక్కాని బాలాజీరావునాయకుగారు కొన్ని నెలలక్రింద యీవూరువిడిచి చెన్నపట్టణము వెళ్లియుండిరి. గత ఎన్నికలకు పూర్వముగూడ వీరు మ్యూనిసిపలు సంఘసభ్యులుగా ఉండియున్నారు.

పట్టణముందు నికసింతుకాలమునగూడ మ్యూనిసిపలసభలకు సరిగా హాజరుకాని వీరు పట్టణము విడిచిపోవునప్పుడైనను తమ పదవికి రాజీనామా యివ్వకపోవుట చాల అశ్రద్ధముగా నున్నది.

దివ్యజ్ఞాన సమాజము

దివ్యజ్ఞాన సమాజసభ్యులయిన టి. రామచంద్రరావు పంతులుగారు మాపురమునకువచ్చి వాటియ కళాశాలలోను, పురమందిరమునను విద్యార్థులకు ఉపన్యాస వివిధయిచ్చుచున్నార. మఱియు దివ్యజ్ఞాన సమాజముందు ప్రత్యేకముగ సభ్యులకును, శ్రీవావిలాల శివాసధానులుగారి యింట శ్రీలక్ష్మణు ఉపన్యాసములు రెండుకోజాలు యిచ్చినారు.

నాటకశాల

శ్రీ పినపాల వెంకటరామగారు నిర్మించుచున్న నాటకశాల కొద్దికోజలలో పూర్తికానున్నది. ప్రెకప్పు వేయుచున్నారు. రంగులలమునకు కావలసిన తెరలు వగైరాలన్నియు సిద్ధముగానున్నవి. నాటక సంఘములకు ఉచితముయిన హాలు తనికొత్త శిఖుకాలములో తీరగలదు.

పంజాబులోని పురపాలకసంఘములు

లాహోరు, ఫిబ్రవరి 20:—1925-24 లో పురపాలక సంఘములనుగూర్చి నిశ్చయక బ్రదురించిరి. చాలసంఘములయొక్క పరిపాలనావిధానము బాగుగ నేయున్నది. సభ్యులు తమ కర్తవ్యములను గుర్తించి చేయుచున్నారు. ప్రభుత్వ మందుల కెంతయు సంతసించుచున్నది. కాని కొన్ని సంఘములలో మాత్రము మతవిషయము కక్ష లనవసరముగ యధునచ్చుచున్నది. అట్టియెడలగూడ చాలమంది ప్రతంసనయముగనే బ్రవర్తించుచున్నారు. కాని యింక నభివృద్ధి చేయుటకు వీలున్నవని ప్రభుత్వమువారు నూచించుచున్నారు.

గుల్బర్గా అల్లర్లు

విచారణ సంఘమువారి తీర్పు

వైజాముగా తేర్పరచిన విచారణసంఘమువారిలో అధ్యక్షుడును సభ్యులును వేరువేరుగా తీర్పుచెప్పిరి. ముద్దాయిలందరును నిర్దోషులని అధ్యక్షుడు తెలిపెను. ముద్దాయిలందరును దోషులేగాన వారిని శిక్షింపవలెనని సభ్యులిద్దరును తెలిపిరి. అధ్యక్షుని తీర్పు నే వైజాముగా రామోదించి అందరిని విడుదలచేయుటకు తీర్మానమిది. అన్ని కేసులును రద్దుచేయుటదేనని మహారాష్ట్రాధిక వ్రాసెను. (ఆ. ప్రె.)

కలకత్తా వైద్యకళాశాల

కలకత్తా ఫిబ్రవరి 20:—చాలమందిపాఠుల కోరిక ననుసరించి బ్రాహ్మిన్ స్కూలు ఆఫ్ మెడిసిన్ (వైద్యపాఠశాల)లో వివిధరకముల జబ్బులను గూర్చియు వాటికారణములను గూర్చియు వాటి పరిణామములను గూర్చియు నవస్థాపించిరి. సినీమా బొమ్మలలో నేజబ్బు ఎట్లు ఎచ్చినదియు నెటులు వృద్ధియగునదియు నెట్టివివర్తనలను గలుగజేయునదియు దానిని సాధించు మార్గములును బ్రకటింపిరి. దీనిక తోడ్పాటుకావలయు నిపుణులను వైద్యులను అపవ్యాధులార్యకముగ దేశపిరి. ప్రేక్షకులందర కమితానందమేగాక వైద్యవిషయమున జ్ఞానము గలుగుటయు నికముందు బాగ్రహమటకు తృప్తిపామును గలిగినవి.

మనస్సు జ్వరము, కాలా ఆఘా జ్వరము, మొదలగు వాటియొక్క చరిత్రయంతయు బూర్తిగా తెలియ జేయుడెను. మనస్సు జ్వరము పల్లపు ప్రదేశములందు చెమ్మకేలందు నివసించువాటి, దోమలవలన యెటులు వచ్చునో యదియెట్లు విపులముగ సినీమా బొమ్మలలో చూపబడెను. దోమకాటువలన ఎట్లని రక్త మెటులు రంపమారునో దానినుండి యెటులు బాగ్రహమడవలయునో యదియెట్లు చేటపరుపబడెను. కాలా ఆఘా జ్వర మంటువ్యాధి యనియు దానినినుండి బాగ్రహమడ విషయములు మొదలగున వివిధము విపులముగ పటములసహాయమున చూపబడెను.

గదులను శీతలముగ నుంచునట్లులు చేయుటకు దానివలని లాభములును దృష్టాంతపూర్వకముగ దెలుపబడినవి. వీటిని శుభ్రపరచుట మంచినిరగునో కాదో తెలిసికొనుటకు మార్గములు దెలుపబడెను. హిందూదేశమునందలి యావధముల ప్రదర్శనముగూడ జరిగినది. దీనికి హిందూప్రేక్షకు లెక్కువగవచ్చిరి.

సమావేశ మెంతయు జయప్రదముగ జరిగెను.

మోసపు బెండ్లి

రంగూను, ఫిబ్రవరి 20:—బాన్ టేక రననరతు వాట్సు కంపెనీ లిమిటెడ్ లో యంత్రాలయాధికారి. ఆయనభార్య బొంబాయి జెమెట్టి జీతీభాయి యానువులిలో వారి. టేకరు బ్లాసమ్ ఆను నామతో, తాను వివర్జినిని దెలిపి రంగూను మెథడిస్టు క్రైస్తవాలయముందు వివాహము చేసికొని యాపె తో గాపురముండెను. బ్లాసమ్ నిజముగా టేకరు, పర్మిం బాసెనని యూహించెను. బ్లాసమ్ టేకరుతో వివాహము నిశ్చయించు కొనుకాలముందు, టేకరు ప్రభువు భార్య వచ్చెను. బ్లాసమ్ తల్లి యామెను టేకరు భార్యవా యనియడిగగా కాననీ జెప్పి వ్రాతపూర్వకముగా గూడ వ్రాసియుచ్చెను. కాని యిప్పుడది బయల్పడెను బ్లాసమ్, టేకరుపై తన్ను మోసగించినందులకును, తొలిభార్యపై వంచనలో బాల్సానినందులకును, క్రైస్తవ వివాహపు చట్టములోని 66 వ యంకముక్రింద నేరముజేసెను.

తొలిభార్యను 1921 వ సంవత్సరము నవంబరు నెల 9 వ తేదిని నెంటుథామును క్రైస్తవాలయములో పెండ్లి చేసికొనిననియు, యీపె కీరహస్యమును వెల్లడి చేయవద్దని యంత్రములు వ్యాసినట్టాను గూడ దెలిపెను.

న్యాయాధిపతి టేకరును, తొలిభార్యనుగూడ, విచారణజేయుటకు నిశ్చయించెను. రు 1500 లు విలువగల రెండు హమీలపై వారంటు నోదానిని టేకరుపై బారీ చేసెను. బొంబాయిలోనున్న తొలిభార్యపై రు 500 లు విలువగల హమీలపై నోకవారంటును బారీ చేసెను. వారిద్దరును మార్చి 10 వ తేదికి న్యాయాలయమున హాజరు కావలెను.

మొదటి రైల్వే బడ్జెటు

(నిన్నటితరువాత)

సబార్డినేటు రైల్వే సర్వీసు

భారతీయులు-ఆంగ్లో ఇండియనులు

ఈ విషయము మరియు చిక్కులుగలది. ఒక విధముగా నిది జాతి ప్రశ్న కానేకాదు. తెగ ప్రశ్నయైయున్నది. చాలవం ది ఆంగ్లో ఇండియను లుండుటచేత సబార్డినేటు రైల్వే సర్వీసు యీవరకే భారతీయ రైల్వే మొనర్చబడినది. ఈ మాటనటుంచి అసలచిక్కు యిది. రైల్వేలు మొదట నిర్మింపబడినపుడు చాల కాలము రకు భారతీయులు సర్వీసులోనికి రాకపోవుటచే ఆంగ్లో ఇండియనులమీదను యూరపియనులమీదను ఆధారపడి యుండవలసివచ్చినది. దీనికొక విధముగా వారే తగియున్నారు. అటువంటివనికి వారు పట్టుకతోనే ఆలవాటుపడియున్నారు. కావున వారనే రైల్వే యధికారులు చేర్చుకొనదువారు. ఇప్పుడు మార్పు కలిగినది. భారతీయులగుట యీపనులలోనికి రాజుమనున్నారు. తమకును చేర్చుకొనుట లేదని ఫిర్యాదు చేయుచున్నారు. ముఖ్యముగా యీతగాదా ట్రాఫిక్ డిపార్టుమెంటులోగలదు. నిజముగా ముఖ్యమైన పెద్ద ప్రేమను లన్నిటిలోను ఇన్నోవేషన్ ఆంగ్లో ఇండియనే యొందుచున్నది. ఇప్పుడు చేయవలసిన పని యొక్క రేయున్నది. ఇప్పుడొక్కమా రుగా మార్పు కలిగించలేము. పనులలోనున్న ఆంగ్లో ఇండియనుల నొక్కసారిగా భారతీయులకొరకు పనిమానుకొమ్మని చెప్పజాలము. కాని భారతీయులకిగుడ అవకాశమొసంగవలెను. ఏ భారతీయుడైనను అచ్చట చేయవలసిన కఠినమైన పనులను, బానిసత్వమును రాత్రులందు చేల్పొనుట మొదలగు పనులను చేయగలిగినయెడల, సబార్డినేటు సర్వీసులో కావలసిన లక్షణములయొద్ద గణక వాసికత్వ ప్రమాద నిచ్చితిరవలెను. ఈ యుద్దేశముతోనే 1వ మార్చినుండి చండోసీలో ప్రయోగం నుగ్గులను పెట్టుచున్నారు. రవాణా కాలలోనికి సబార్డినేటు లను తియ్యే తేయాలు యీ పాతకాలయొక్క ముఖ్యవిధులలో నొకటి యై యున్నది.

రైల్వే స్టోరులను కొనుట

రైల్వే స్టోరులను 1928-24 నివేదికములో యీయొక మును ప్రస్తావించియున్నారు. సాధ్యమైనంతవరకు హిందూజీవులతోనే కొనవలెననియు, ధరలు సరసముగా లేక పన్నుపు దొరకకపోయినట్లయిన అర్హులను విదేశీయుల కంపనలను అచ్చట చెప్పబడియున్నది. తాతాకంపెనీవారు జేయగలిగినవానికంటె పెద్ద పట్టాలకు అర్హు లిచ్చటనే యివ్వబడినది. హిందూజీవులతో తయారగు వాగనులన్నిటిని కొనుటకు అర్హు లిచ్చటనే. హిందూజీవులతో కొనుట కలప నంత యును స్త్రీపరుల నిమిత్తమే గాక యితర పనులకుగూడ ఉపయోగించు నిమిత్తము కలపలో నిపుణతగలిగినట్టి వాని నొకని ఫార్మర్లు కాకుండా తీసుకొనవలెనని కేంద్రపాలన సంఘమువారి ఆమతమీద నిర్ణయంపబడినది. ఇండియాలో దొరుకు పన్నుపులనిమిత్తము అర్హుల నెక్కడికి పంపియుండలేదు.

ప్రయాణికుల రేటు

వైతరగకులలో కొంత తగ్గించినను మూడవతరగతి రేటు ట్లనేయున్నది. రైల్వే వారి యభిప్రాయమును చెల్లదను. "ట్రాఫిక్ కేట్సును తగ్గింపగలరా" అని వారు ప్రశ్నించురు. సభవారి దిగువ వివరములను గూర్చి ఆలోచింపవలెను. 1921-22 లో మొదటితరగతి ప్రయాణికుల సంఖ్య 1168 వేలు, రాబడి ౧౩8 లక్షలు; 1922-23 లో 918 వేలు, రాబడి 139 లక్షలు, 1923-24 లో 817 వేలు, రాబడి 129 లక్షలు. 3 వ తరగతి కు రే గాక రాబడి కూడ తగ్గి పోయినది. రెండవ తరగతి ప్రయాణికులు:—1921-22 లో 6549 వేలు, రాబడి 228 లక్షలు, 1923-24 లో 4588 వేలు, రాబడి 195 లక్షలు. ఇచ్చట గూడ ప్రయాణికుల సంఖ్యయు రాబడియు తగ్గి పోయినది. కావున అనేక రైల్వే కంపెనీలు రేటును తగ్గింపవల

సివచ్చినది. మూడవతరగతి ప్రయాణికుల రేట్లు మరయొక విధముననున్నవి:—1921-22లో 4910 లక్షలు, రాబడి 2841 లక్షలు, 1922-23లో 5080 లక్షలు, రాబడి 3281 లక్షలు. ఇచ్చట ప్రయాణికులను రాబడియు క్రమముగా పెంచుచున్నది. ప్రయాణికుల సంఖ్య కొంత పెంచుచున్నను యధమునకు పూర్వమున్నంతగా లేదు గావున రేటు తగ్గించినట్లయిన ప్రయాణికుల సంఖ్య పెంచుగా వచ్చునని వాదించవచ్చును. ప్రయాణికుల సంఖ్య పెంచుకపోయినయెడల నష్టము సంభవించును. మూడవతరగతి రేటులో మైలుకు 1/4 పైస తగ్గించినను సా లకు 4 1/4 కోట్లు తగ్గును. ఒక వేళ ప్రయాణికుల సంఖ్య పెంచినను వీరందరిని తీసికొనిపోవుటకు బంక్కులేవు. 755 మూడవతరగతి ప్రాంతబడ్డకు చక్రములను బడ్డెటులో ఏర్పాటుచేయించుటకు చెప్పియుంటిని. మనవర్కు మాపుల కేక్కి కొలదియగుటచే యీయేర్పాటుచాలదు. ప్రయాణికుల బడ్డెటు ఎక్కువ చేయుటకు యితర యేర్పాట్లైన చేయుటకు వీలుకనెమో అలాచి: జామచున్నాము. ప్రస్తుతము నేక చెప్పగలిగిన దింతియే.

ముగింపు

ఇప్పుటి కే ఆందోళనాములు విసిగి యున్నవిగాన నాయక న్యాయమును ముగింపబోవుచున్నాము. ఈ సంవత్సరము లో రెండు ముఖ్యంతులను గమనింపవలసి యున్నది. ఇ. వి రైల్వే సర్వీసులోను, జెనరలు ఫ్రాన్సునుండి రైల్వే ఫ్రాన్సును విడిచియుట. అన్నిటికంటె ముఖ్యంతు మేముగా యిండి యన్ రైల్వేల మేనేజిమెంటు అభివృద్ధిచేయబడినదను నిదర్శకము కనబడుచున్నది. రైల్వే బోర్డులో మాతనోత్సాహముకలదని మొన్న కేంద్రపాలన సంఘములో యెవ్వరో అనిరి. అదియే నిశ్చయమై యెవల అట్టిపని యిద్దరివలన సమకూడినది. హిందూజీవులను నిమ్మ గారును. కాని యీ సూతనోత్సాహము ఒక్క రైల్వే బోర్డులోనే గాదు. మరొకట సహకారమును జూపి పట్టుదలతో పనిచేసినందుకు రైల్వే యేజెంట్లకును, రైల్వే అఫీసర్లకును హిందూజీవులతోని యితర మనుష్యులకును మేమెంత కృతజ్ఞత వహింపవలసియున్నదో రైల్వే మేనేజిమెంటు విషయమున సభకు బాధ్యత వహింపవలసిన మాకు తెలియను. (చప్పట్లు)

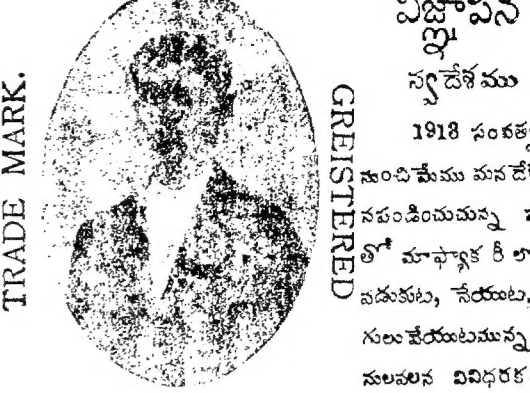
రైల్వే బడ్జెటు

జాతీయ పక్షము

డ్రీ, ఫిబ్రవరి 22:—రైల్వే బడ్జెటు విషయమున ఎట్టి రైఖి ననుపరిచువలెనో చర్చించుటకు జాతీయ పక్షమువారు యీ సాయంకాలమున సమావేశమైరి. ఎట్టి తీర్మానమునకును రాలేదు గాని మొదటి డిమాండును ఆనగా రైల్వే బోర్డు ఖర్చులను నిరాకరింపవలెనని స్వరాజ్యవాదులు అభిప్రాయ మిచ్చినట్లు తెలియుచున్నది. దీనికి కారణము రైల్వే బోర్డులో భారతీయు డెవ్వడును లేకపోవుటయేగాక సంస్కరణములకును బెంగాలు పరిస్థితులకును అసమ్యక్తి కావుటకుగూడ. రైలున్నది. రాజకీయ అసమ్యక్తిని. రైల్వే బడ్జెటు ద్వారా తెలుపకూడదనియు, రైల్వేలు వ్యాపారకాళగా నడుపబడవలెననియు, రైల్వే పరిపాలనలో లోపములను తేలి యు జే య ద ల ం చి నట్లయిన డిమాండులను లలో తగ్గింపవలెననియు స్పష్టించినారు. అభిప్రాయమిచ్చి మొదటి డిమాండులో 100 రూపాయలు తగ్గింపును మూచించిరి. స్వరాజ్యవాదులు దానిపైన వేరు భేదకీసిరిగాని పర్యవసానము తెలియలేదు. బహుశ: మొదటి డిమాండును ప్రాతిగా తోసివేయటకు బదులు ఎవరైన నొక సభ్యుడు సవరణకు నోటీసు నీయవచ్చును. అయినను లీ కమీషను నూచవల ననుసరించి రైల్వే అఫీసరుల కీ చువలసిన హెచ్చుతేతనముల కచ్చును తోసివేయవలెననియే జాతీయ పక్ష సభ్యులొక అభిప్రాయమై యున్నది.

అకాలీ బయిడిలను సరిగా చూచుటలేదని చెప్పగా దానినిగూర్చి విచారించుటకు జాతీయ పక్షమువారు డాక్టరు లోకసారాను గంగానంద సింహగారిని అమృతసరు పంపిరి. ఈయిద్దరు సభ్యులును (యీరాలియే) అమృతసరుకు బయలుదేరి పోయిరి. రైల్వే బడ్జెటు మీద ఓటు చేయుటకు బుధవారమునాడు వత్తురు. (ఆ. పే.)

ముప్పన సోమరాజు అందు వీర్రాజు. 1477 పెద్దాపురము పోస్టు.

విజ్ఞాపన
స్వదేశము
1918 సంవత్సరం
నుంచి మేము మన దేశము నపండించుచున్న పట్టుతో మా ఫ్యాకరీ లో నే వడుకుట, నేయుట, రం గులు చేయుట మున్నగు పనులను వివిధ రకముల

స్త్రములను గంగుతో చిత్రవిచిత్రమైన జరీ పాదా అందు ల కమ్ములతోను తయారుచేయించి వర్తకులకు తదితరులకు విక్రయించుచుంటిమి. కాకినాడలో జరిగిన 38వ అఖిలభారత కాంగ్రెసువస్తు ప్రదర్శనమున మా బట్టలను ప్రదర్శించినట్లులను అది దేశములోని పట్టువస్త్రములు అన్నిటిలోను ఎక్కువ నాణ్యమైనవిగా అందరకు తెలిసేయున్నది. ప్రదర్శనమునకుంచి వ్రాయు మా బట్టలను గురించి వీయూవ కాంతి భోమగారు అమృత బజారు పత్రిక యందు ఇట్లు వ్రాసిరి.
... ఇతర కాంగ్రెసు సంఘము వారున్న మరియితర ప్రజలు కూడ అన్ని రకముల బట్టలను ప్రదర్శించిరి ఇంకను ఎందరోకలరు. అందరిని ఇచ్చట ఏకరువు పెట్టుటకు వీలులేదు. పట్టు వస్త్రములు అనేక రకములు ప్రదర్శింపబడినవి. పెద్దాపురం వర్తకులు ముప్పన సోమరాజు వీర్రాజు గార్లు పట్టు ఉత్పత్తియములను ధోవతులును వర్తుగుడ్డలు కొలుగుడ్డలును తలగుడ్డలును చీరలును మున్నగు రకములను ప్రదర్శించిరి. తెంగు సూతు అన్నాయువాడు కూడ ప్రదర్శించిరి.
పట్టువస్త్రములను గురించి వ్రాయుటలో మాకంపెనీయొక్క ఆదేశమును రకములను విపులముగా వ్రాయుటవలన దేశము స్వదేశీ వస్తు పరిశ్రమలలో మా ప్రాముఖ్యమును గ్రహించి స్వదేశీ నభివృద్ధి పరచెదరుగాక. చెన్నపురి రాజధానిలో ప్రతిపట్టణము నందును మా బట్టలు దొరకును.

కొందరు వర్తకులు తయారుచేయుచున్న రకములలోనే నాణ్యము తక్కువ అయిన బట్టలను విక్రయించి మారకములని మోసపుచ్చుచున్నారు గాన ఆందోయొక్క వాగ్ర్తకొరకు మా ప్రతి బట్టయందు వుండే మా ట్రేడ్ మార్కును ఇందున ప్రమరించుతిమి

శ్రీ సకల తత్వార్థ దీపిక - (వచనము)

గ్రంథకర్త:— శ్రీ కాకేనాథుని సుబ్రహ్మణ్యం అయ్యవారుగారు, గవర్నరు పేట, బెజవాడ.

ఈ గ్రంథము తత్త్వవిషయమును సంగ్రహముగ, బోధి. యను. ఇందు శ్రుతిస్మృతులనుండియు నితర సంస్కృతాంధ్ర వేదాంత గ్రంథములనుండియు ప్రమాణము లచ్చటచ్చట గలవు.

శ్రేణి సులభము. ౧౮ అధ్యాయములు. ఇందలి విషయములు:—

1. సుతేశ్వర సంవర్ధనము, 2. గురులక్షణములు, 3. నిర్గుణపరబ్రహ్మము, 4. ప్రణమము, 5. సగుణస్వరూపనిర్ణయము, 6. త్రిమూర్తులయొక్క యుత్పత్తి, 7. సుగ్రతయ వివరము, 8. పంచభూతోత్పత్తి, 9. జీవుని గమనాగమనములు, 10. అన్న స్వరూపము, 11. చక్ర విమలము, 12. అజపాగాయత్రీ, 13. చక్రాంతర్గత విషయములు, 14. పంచకోశ వివరము, 15. పిండోత్పత్త్యాది ప్రకరణము, 16. వైరాగ్య ప్రకరణము, 17. పంచీకరణము, 18. చతుర్వింశతి తత్త్వ వివరము, 19. సృష్ట్యాది విషయ వివరము, 20. నిత్యకర్మానుష్ఠానవిధులు, 21. భు. స్నాన, భస్మాభ్యుషణ, భస్మధారణాదివిధి, 22. రుద్రాక్షధారణవిధి, 23. మడకూరీ మంత్రోద్ధారణము, 24. శివార్చనక్రమము, 25. భస్మధారణావశ్యకత, 26. భక్తి, 27. జీవేశ్వరవిషయము-జీవుడు, 28. ఆత్మస్వరూపము, 29. ముక్తి, 30. నుహావశ్యములు, 31. ప్రభులింగతల తత్త్వబోధ, 32. సర్వములైకమత్వము, 33. శివుడు తానునుడు కాదు, 34. ఈశ్వరుడు సర్వకర్తాధిపతి, 35. " నూర్వముండలంతోత్పత్తి, 36. గాయత్రీ, 37. భగవద్భజనరూపణము, 38. చాతుర్వర్ణ్య దైవారాధనక్రమము, 39. శివతీర్థ ప్రసాదగ్రహణము, 40. జయశిరసానువిషయము, 41. ఉపసంహారము.

మఱియు నిందు తెలుగున విశ్వేశ్వర తారావళి సంస్కృతమున శివమనసిక స్నానస్తోత్రము, శ్రీరామోక్త శివభజంగస్తోత్రము శ్రీకనకదుర్గాష్టకము గలవు. దీనిమె రు ౧-౦-౦. గ్రంథకర్త గారియొద్దను, బెజవాడ వాణిమూద్రాక్షరశాలాంధ్రపండితులు శ్రీ కాకేనాథుని చినవీరభద్రయ్య అయ్య వారుగారియొద్దను ప్రతులు క్రయమనకు దొరకును. 186!

గౌ సు పా లీ లు

అగేట్ కలములు

2957

ఫిబ్రవరి నెలాఖరు వరకు

గ్రాసు రూ 10 లు చొప్పున పంపబడును.

విక్రీడి యా డి పో,

మూలూరు — మద్రాసు.

అమృతాంజనము

అమృతాంజనము అన్ని చోట్ల దొరకును, చక్కని డబ్బీతో నహా 1-కి వెల 10 అణాలు మాత్రమే.
అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి లేట్ సం. 7 తంబుకెట్టివీది మదరాసు.

శ్రీమద్వాల్మీకిరామాయణము

1943

ఓంకారము చేయుటకు మూలమైనట్లును గాయత్రీమంత్రము మంత్రములకల్ల ప్రారంభమైనట్లును శ్రీమద్వాల్మీకి విరచిత రామాయణము కావ్యములకల్ల నాడియై యలరారుచున్నది. సర్వోత్కృష్టతగల యీ రామాయణమహర్షవమనకు మహా నీయు లనేకు లనేక సంస్కృతవాఙ్మయనీరముల శేర్మరచియుండిరి. అందుఁ గొన్ని ముద్రింపఁబడి దర్శనీయములుగను గొన్ని ముద్రింపఁబడని దర్శనసౌలభ్యము లేకయుండుటయొక గాంచి బ్రహ్మశ్రీ భవిషీపాటి కామేశ్వరశాస్త్రిగారు ముది తాముద్రిత వ్యాఖ్యానములఁ జాలనలకు సంకరించి పండితులు పాఠములు తివరములు సంస్కృత వ్యాఖ్యాననీర ముల నుగమముగాఁ బ్రవేశించి చూచి యందలివిశేషములగాంచి సంకరించునట్లు నాకవాఁబరకు సంపూర్ణాంధ్ర వ్యాఖ్యాన మును, ప్రతిభోకమునకు ప్రతిపదార్థము, తాత్పర్యము, విశేషార్థములు, కథాసందర్భము ననుసరించి చిత్రపటములును గలిగి యల రారునట్లు రచించి 50 పేనుల డబుల్ రాయల్ పైజా క్లాస్ కాగితములమీఁద రెండుమాసము కొక్కొక్కఁగుంపుటముగాఁ బ్రకటింపుచున్నారు. సంపుటము 200 పుటలు గలిగి టైండు చేయఁబడియుండును. శీవిత శేషము బందుగఁడు బద్ధకంకణులై శ్రీ శాస్త్రిలవాని దీనంగల రాజకీయ వైతిక సాంఘిక మతవిశ్వాసములను, విహికానుష్ఠిత మార్గములను గర్తవ్యములకముగాఁ జేసి ముద్రించుచున్నారు. ప్రతి భారతీయాంధ్రుఁడు బంధువఁడని గ్రంథము. ఇతివఱకు పాలకాండమున వైదుషంపుటములు ముద్రింపఁబడినవి. ఆయోధ్యాకాండ సంపుటములు ముద్రింపఁబడుచున్నవి. సంపుటము లన్నియుఁ దెప్పించుకొనువారు శాశ్వత చందాదారులుగా నెన్ని చదురు. శాశ్వతచందాదారులు మొదలు రు 0.8-0 లు ప్రవేశమును చెల్లింపవలెను. సంపుటము 1కి పోస్టాఫీసులుగాక చందాదారులకు రు 1.2-0. ఇతరులకు రు 1.4-0. విశ్రమము మాకువాసి తెలిసికొనవచ్చును. బలయువారు:— శ్రీ మద్వాల్మీకిరామాయణ గ్రంథమాలా కార్యచానము, ఆర్కాపురము, రాజమహేంద్రవరము.

కా మి ని యా నూ నె

మెట్ట కలే అందము. రానిపోకుండ జాగ్రత్తపడుడు.

మెట్టకలువి ద్యునవును ఊరికమున్నే త్వరపడకపోయిన ఊర నొందలుపెట్టి పూర్తిగ చాగును అల్లుకాకుండు

నేడే కామియానూనెను వాడి సత్వరముగా శిరోజముల గావదుకొనుడు. మెట్టకల కేబాఙ్యమున్నను మాన్చి ఈ దివ్యోషధము వానిని మొత్తముగా వట్టువలె నెదుగునట్లుచేయును. కబవరీక్షవల్లమీకే తెలియగలదు. మీ శిరోజముల నతిశుభ్రపరచును ముద్దలెల 1 చూపాడయి. 3 బుల్లఖరీదు రూ 2-10-0.

126

నీచార్జీలు ప్రత్యేకము.

ఆటోదిల్ బహారు

రిజిస్టరుచేయబడినది)

మీకు ఏనువానన ద్రవ్యము లేక

అత్తరు కావలసియున్న

ఆటోదిల్ బహారుకు వ్రాయు డు

అవున్న ముద్దీ ధర రూ. 2-0 0 } మీ చేతిరుమాలనందు చుక్కలు వేసికొన్న పోమశ్రాం బుడ్డి 0 12-0 } మన్నిదిలను వ్యాపించును. } డ్రాం బుడ్డి 0 8-0 }

పై కామియానూనె, ఆటోదిల్ బహారు మందునరకులము ప్రతిచోటను విక్రయింపబడుచును. లేకున్న నాలుకకెంట్లగు,

ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ,

155 బాన్సునుకీరు, బొంబాయి అని వ్రాసిన పత్రముగలదు

డైరియక్టు (1925) ఉచితము

ఆయుర్వేద వైద్యసంగ్రహము

అన్ని వ్యాధులకును ముఖముగా చికిత్సచేసేకొనవచ్చును. ప్రతిగ్రహముందును, ప్రతిస్తే ద్యునియొద్దను యుండదగినది.

1 భాగం రు 1-4-0. 2 భాగం రు 1-12-0.

2851 ఆయుర్వేదచరిత్ర:— ఆశోగ్య, బౌషధ, చికిత్స, చికిత్స మొల వ్రాయబడుచుండును. పంలి చందా రూ 2-8-0.

పి. కె. ఏ. అందు కో, ఆయుర్వేదసమాజం, మాదిరి యుచితము పెరిచేసి నెల్లూరుజిల్లా

మానసోల్లాసినీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (కుడి అణాలు)

కలసుభము! (పోస్టాఫీసులపై ప్రత్యేకము) గుణముధికము!

శరీరములో ఉష్ణధర్మముచే కలిగిడి సైక్లికాకల మాత్రలు దివ్యామృతము. ఆచర్యము, అరుచి, ఆపురింకలు,

అగ్నిమాంద్యము, అలిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల యందు బలతయము, పిక్కులు, పూర్వములు, శరన్ను, ప్రేరే, అనుబం, మొదలగువానియందు కలిగిడి పోష్టలను పోగొట్టి శేహమును మంచి యాశోగ్యమునకు చేచ్చును.

ఈ మాత్రలు మేనావార శాస్త్రమున వెంటనే మాన్యును. యందు ఆశోగ్యమును చేరినది. అనుభవము గల బౌషధముగుటచేతను పరమహంసప్రయో యని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు. దిరుగామా:— (1978)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం, పోష్ట నిడుమాల, ఎలతురు, కృష్ణాజిల్లా.

సిటీ మోటారుపాఠశాల మదరాసు

టెలిఫోను నెంబరు 148

ఇచ్చట మంచి ఆనుభవముగలవారిచే మోటారు బండి నడుపువిధానము, మెకానిజమ్, మొనలగునవి శేర్మరచును.

మరియు మోటారుబండ్లు మరమరలు, రంగులుచేయుట వగైరా అన్నిపనులను చేయుటయు.

యోగ్యతాపత్రములు మంచివిపులులైతే ఆటో ఇంజనీర్ గవే ఇయ్యటయు.

అన్నివిధములైన ధరలు సరసముగా యుండును. వివరములు తెలియగోరువా రీకిందివిలాసమునకు వ్రానులయును. మేనేజరు,

సిటీ టాక్సీ కంపెనీ, 1736

2/3 అంపర్స్ పీధి, జి.టి. మదరాసు. (రాజ్యేక పడనుటికి)

సుఖభోగిత్వైలము

డబ్బీ 1-కి రు. 1-0-0

అన్నివిధముల పుండ్లకు, కొరకు పుండ్లకు ఈ తైలము ఉపయోగించును. ఈతైలమును రాచిన పుండ్లు మానును. లోపలికి చూతలను దివలయును. అన్ని గాయములను మాన్యున కాన సామాన్యమైన గాయములకును వాడవచ్చును.